

A T I Y E H N O

نشریه تخصصی رفاه و تأمین اجتماعی

یکشنبه ۹ آبان ماه ۱۴۰۰ / Sunday 31 October, 2021 / Vol.71 No.308 30,000 Rls

ویترین

موسوی:

خدمت شایسته وظیفه تمامی ارکان تأمین اجتماعی است

سرپرست سازمان تأمین اجتماعی در جلسه شورای اداری مشترک ادارات کل تأمین اجتماعی استان‌های تهران و البرز، خدمت شایسته به مردم را مهمترین وظیفه تمامی مدیران و کارکنان این سازمان دانست و گفت...

سرمقاله

هادی ابوی

دبیر کل کنون عالی انجمن‌های صنفی کارگران کشور

تغییرات نویدبخش آینده بهتر شستا

شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی (شستا) را باید یکی از مهمترین زیرمجموعه‌های بزرگترین...

رئیس جمهور در اولین جلسه شورایی عالی اشتغال:

باید جنبش ایجاد شغل به راه انداخت

ابراهیم رئیسی در اولین جلسه شورایی عالی اشتغال در دولت سیزدهم، تهیه بانک اطلاعاتی از افراد شاغل و بیکار بر اساس تعریف دقیق از بیکاری و اشتغال، تهیه آمار بیکاران و ...

مشارکت جمعیت ۱۵ سال به بالا در فعالیتهای اقتصادی
**سهم کارگران در دوگانه
صنعت و کشاورزی**

جایگاه سازمان در ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی
**جایی که نباید منابع
سازمان را هزینه کرد**

با حکم سرپرست سازمان تأمین اجتماعی

رستمی مدیرعامل جدید شستا شد

دیگرخواندنی‌های این شماره: عرق کارگر با خون شهید برابر است، صفحه ۱۲ / آغاز تجارت با هاب منطقه آمریکای لاتین، صفحه ۶

حذف سازمان یافته در قاهره، صفحه ۸ / مقایسه توان یابان مادرزاد و حادثه‌ای، صفحه ۱۱ / جدایی با فاکتور کووید!، صفحه ۱۴

سرمقاله

هادی ابوی

دبیر کل کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران کشور

تجربیات نویدبخش آینده بهتر شستا

شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی (شستا) را باید یکی از مهمترین زیرمجموعه‌های بزرگترین سازمان بیمه‌گر اجتماعی کشور قلمداد کرد. شرکتی بزرگ که (به دلایل عمدتاً مدیریتی) در این اواخر اثرگذاری همیشگی خود را از دست داده بود؛ این در حالی است که باید بر اساس منافع افراد تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی، خروجی قابل توجهی در حوزه شستا داشته باشیم. با توجه به اینکه شستا یکی از بزرگترین مجموعه‌های اقتصادی کشور است، طبیعی است انتظار از این پایگاه اقتصادی، باید مطابق با سرمایه‌ها و ظرفیت‌های آن مورد توجه قرار گیرد. باید توجه داشت که اقدامات شستا زمانی موفق ارزیابی خواهد شد که با تولید ثروت و تمرکز بر سیاست‌های کلان تأمین اجتماعی در راستای تأمین منافع شرکای اجتماعی این سازمان گام برداشته و شرایطی را موجب شود که بیمه‌شدگان، مستمری‌گیران و جامعه کارگری با اتکا به عملکرد مثبت این مجموعه اقتصادی، خدمات مناسب‌تری را دریافت کنند. در این مسیر اگر حتی مشکلات سازمان تأمین اجتماعی را در نظر داشته باشیم، عملکرد مطابق با استانداردهای مدیریتی و در راستای منافع کلان بیمه‌شدگان است که می‌تواند بخش قابل توجهی از مسائل را مرتفع کرده و بستر بهتری برای ارائه خدمات مهیا سازد. برای تحقق این مهم باید منابع شستا در خدمت سازمان تأمین اجتماعی باشد و با عملکرد مثبت مدیریتی، راهبرد بهتری برای این مجموعه تعریف کرد. طبیعتاً نیروهای متخصصی بیرون از بدنه سازمان تأمین اجتماعی هستند که با تجربیات و تخصص و همچنین نسخه‌های عملی می‌توانند ابزارهای مناسبی در مسیر ارتقاء شستا ارائه دهند، اما فردی که به عنوان مدیرعامل در رأس شستا به عنوان یک مجموعه بزرگ اقتصادی متعلق به بیمه‌شدگان قرار می‌گیرد، ابتدا باید شناخت کافی نسبت به سازمان تأمین اجتماعی و شرکت سرمایه‌گذاری آن داشته باشد و با شناخت سرمایه‌گذاران این مجموعه به خواست آنها واقف باشد. افرادی مانند «علی رستمی» به عنوان مدیرعامل جدید شستا که از نیروهای متخصص و دارای شناخت بدنه سازمان تأمین اجتماعی است و تسلط کافی بر مسائل بیمه‌شدگان، کارگران و کارفرمایان دارند، می‌توانند با ارائه ایده‌های متناسب با شرایط تأمین اجتماعی و مبتنی بر توانایی‌های شستا، خروجی عملکردی مناسبی داشته باشند و در مجموع می‌توان گفت که حضور فردی که بر مسائل مرتبط با جمعیت کشور در قالب بیمه‌شدگان و افراد تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی احاطه دارد، اثربخشی بلندمدتی را در مسیر تحقق اهداف کلان سازمانی دنبال خواهد داشت شاید یکی از دغدغه‌های قانونگذاران و مسئولان سازمان تأمین اجتماعی در گذشته...

ادامه در صفحه ۳

با صدور حکمی از سوی موسوی

رستمی مدیرعامل جدید شستا شد

گزارش

سرپرست سازمان تأمین اجتماعی با صدور حکمی علی رستمی را به عنوان مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی (شستا) منصوب کرد. در حکم صادر شده از سوی دکتر میرهاشم موسوی آمده است:

امید است در پر تو توجه به اصول سه گانه «تحول، عدالت و اعتمادافزایی» در تحقق اهداف خود موفق باشید

جناب آقای دکتر علی رستمی با سلام و صلوات بر محمد و آل محمد (ص) با استناد به بند «چ» ماده (۱۲) و بندهای «ج» و «چ» ماده (۱۵) اساسنامه سازمان تأمین اجتماعی و با عنایت به مصوبات هیأت مدیره محترم سازمان تأمین اجتماعی و شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی و نظر به شایستگی، تعهد و تجربیات ارزشمند جنابعالی، به موجب این حکم، به عنوان مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی منصوب می‌شود. امید است در راستای ایفای مسئولیت خطیر صیانت و ارتقاء

ارزش ذخایر، دارایی‌ها و سرمایه مردم، بیمه‌شدگان، سرمایه‌گذاران و ذی‌نفعان سازمان و با بهره‌گیری از کلیه ظرفیت‌های انسانی، مادی، علمی، معنوی و در پرتو توجه به اصول سه گانه «تحول، عدالت و اعتمادافزایی» در تحقق اهداف زیر موفق باشید:

- ۱- توجه به سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) جهش و رفع موانع تولید، توسعه صادرات تولیدگر، استفاده از ظرفیت تولید داخلی، توسعه سرمایه‌گذاری در صنایع دارای مزیت نسبی، دانش‌بنیان و منطبق بر جریان سرمایه‌گذاری جهانی.
- ۲- شفافیت اطلاعات و بهبود نظارت در هلدینگ‌ها و بنگاه‌های اقتصادی زیر مجموعه شستا.
- ۳- تلاش در جهت جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی و اصلاح ساختار مالی شستا، هلدینگ‌ها و زیرمجموعه‌ها.
- ۴- بازنگری در برنامه راهبردی و سند سیاست

سرمایه‌گذاری شستا در راستای خلق ارزش برای کلیه ذی‌نفعان سازمان.

- ۵- تنظیم روابط شستا با سازمان تأمین اجتماعی در راستای انطباق و همسویی با اساسنامه و برنامه راهبردی سازمان، قانون تجارت و اصول حاکمیت شرکتی ابلاغی از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار.
- ۶- ساماندهی وضعیت پروژه‌های سرمایه‌گذاری هلدینگ‌ها، رونق تولید، ایجاد اشتغال و بهبود بازدهی دارایی‌ها.
- ۷- اهتمام گسترده در راستای توسعه زنجیره ارزش، تقویت برند و هم‌افزایی بنگاه‌های اقتصادی زیر مجموعه.
- ۸- ارتقاء وضعیت سلامت نظام اداری و مبارزه با فساد، تعارض منافع و بهبود وضعیت انضباط مالی.
- ۹- اجرای دقیق تکالیف مجامع و پایبندی به برنامه بودجه مصوب، نظارت مستمر بر وضعیت مالی و عملیاتی هلدینگ‌های زیرمجموعه، تلاش برای

حرکت به سوی سهامداری به جای بنگاهداری.

- ۱۰- تلاش در جهت ساماندهی شرکت‌های کم‌بازده و زیانده باقیمانده در مجموعه شستا.
- ۱۱- تلاش در جهت بهبود سامانه‌های مدیریتی در مجموعه شستا به منظور بهبود شفافیت، پاسخگویی و مسئولیت‌پذیری.
- ۱۲- توجه به مسئولیت اجتماعی در شستا و زیرمجموعه‌ها با اولویت مناطق محروم و کم‌برخوردار.

توفیقات روزافزون جنابعالی را ظل عنایات اهل بیت (علیهم‌السلام) برای ایفای این مسئولیت خطیر و مدیریت بهینه دارایی‌های سازمان و سهامداران، بر اساس رویکردهای دولت مردمی، از درگاه ایزد منان خواستارم.

میرهاشم موسوی

سرپرست سازمان تأمین اجتماعی

در مراسم معارفه مدیرعامل جدید شستا تأکید شد

موسوی: شستا را مردمی و شفاف اداره کنید

اساس جهش و تحول در عملیات این مجموعه بزرگ اقتصادی را انتظار داریم.»

موسوی از تلاش و کوشش «شجاعی برهان» در دوره سرپرستی شستا تشکر کرد و گفت: «در این دوره ایشان نهایت تلاش خود را برای اداره این شرکت به کار گرفت و برگزاری مجمع شستا در روزهای گذشته نیز از اقدامات ارزشمند انجام گرفته است.»

وی با بیان اینکه شستا مجموعه اقتصادی بزرگی است و تجربیات و موفقیت‌های زیادی داشته است، افزود: «ظرفیت‌های جدیدی برای شستا ایجاد شده است؛ ظرفیت استفاده از سرمایه‌گذاری فراملی که با عضویت ایران در سازمان همکاری شانگهای و قراردادهای بلندمدت همکاری با سایر کشورها باعث ایجاد موقعیت‌های جدیدی برای شستا می‌شود و امیدواریم جهش خوبی در عرصه سرمایه‌گذاری شستا ایجاد شود.»

کمیته شفافیت و فسادستیزی

علی رستمی، مدیرعامل جدید شستا نیز در این مراسم گفت: «از حمایت و حسن اعتماد سرپرست سازمان تأمین اجتماعی و مجموعه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تشکر می‌کنم. امیدواریم بتوانیم به مأموریت خود در این شرکت به نحو مطلوب عمل کنیم.»

وی افزود: «برنامه ما این است که شستا را به صورت یک «مگا پروژه» اداره کنیم و از همه روزها و لحظات دوره مأموریت خود برای پیشبرد برنامه‌های توسعه‌ای استفاده کنیم.»

مدیرعامل جدید شستا، توسعه فعالیت و افزایش بازدهی و مولد کردن سرمایه‌های راكد شستا و استفاده از ظرفیت‌های ملی و بین‌المللی را مهمترین برنامه این شرکت عنوان کرد و اظهار داشت: «با امکانات و ظرفیت‌های کشور و با شجاعت، خودباوری و همت مجموعه مدیران و متخصصان شستا این کار بزرگ را

انجام خواهیم داد.»

رستمی، شفافیت را از دیگر مسائل حائز اهمیت در شستا عنوان کرد و گفت: «همان‌طور که رئیس‌جمهور همواره بر فسادستیزی تأکید می‌کنند، فسادستیزی از مسائل مورد تأکید وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی و مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی است و قطعاً کمیته‌ای برای این موضوع تشکیل خواهیم داد و شفافیت و فسادستیزی در شستا را مورد توجه قرار خواهیم داد.»

وی افزود: «مدیران شستا باید در صف اول مبارزه با فساد باشند و مدیران عامل و هیأت‌مدیره شرکت‌ها در شستا نقش کلیدی در این امر دارند و راه اصلی آن نیز استقرار نظام حاکمیت شرکتی است.»

رستمی ادامه داد: «شستا سهم قابل توجهی از تولید ناخالص داخلی کشور را در اختیار دارد و تأثیر این سهم در رشد اقتصادی کشور نیز بسیار حائز اهمیت است. همه ظرفیت شستا را با تمام توان به کار خواهیم گرفت و اراده همه ما بر بهره‌گیری از تمام ظرفیت‌های شستا است.»

سیدضیاءالدین شجاعی برهان، سرپرست سابق شستا نیز در این مراسم گفت: «در شستا طی سال‌های اخیر تلاش زیادی برای انجام مأموریت‌ها انجام شد و جادارد که از تلاش‌های صورت گرفته تشکر کنیم.»

وی افزود: «من از شهرپور ماه سال جاری سرپرستی این مجموعه را برعهده گرفتم و در این ۷۰ روز تعامل بسیار خوبی با سازمان تأمین اجتماعی داشتیم و مجمع شستا نیز در ۲۷ مهرماه پرداخت شد و سود سهامداران نیز از امروز شروع به پرداخت کرد.»

سرپرست سابق شستا انتخاب علی رستمی به عنوان مدیرعامل جدید این شرکت را تبریک گفت و اظهار داشت: «علی رستمی در صف و ستاد حوزه‌های مختلف اقتصادی فعالیت داشته و انتخاب وی را تبریک عرض می‌کنم و برای وی آرزوی موفقیت دارم.»

نتیجه نهایی ارائه خدمات مناسب و یکسان در سطح کشور باشد.» وی افزود: «در نسخه الکترونیک در زمانی کوتاه کاری بزرگ و ملی انجام شد. البته هنوز مشکلاتی وجود دارد که باید به حداقل ممکن برسد و طرح به خوبی پیش برود.» امیرنوروزی، مدیرعامل سازمان بیمه خدمات درمانی نیروهای مسلح نیز در این جلسه گفت: «شورای هماهنگی سازمان‌های بیمه‌گر در طول یک سالی که تشکیل شد، کارهای ارزشمندی انجام داد و در پیشبرد طرح نسخه الکترونیک نقش مهمی داشته است.» وی افزود: «شاهداف افزایش پوشش و توسعه خدمات به جامعه هدف هستیم و امیدواریم به نحو مطلوب خدمات مورد نیاز جامعه را ارائه دهیم.»

«جلسات هماهنگی منظم برای این حوزه اهمیت زیادی دارد و باید با هماهنگی بیشتر برای پیشبرد برنامه نسخه الکترونیک اقدام کنیم.»

وی ادامه داد: «در گام اول هماهنگی بین سازمان‌های بیمه‌گر برای پیشبرد برنامه نسخه الکترونیک در حوزه کدینگ دارویی و الزام برخی داروها به تجویز الکترونیک را بررسی می‌کنیم و برای همکاری بیشتر بیمه‌های تکمیلی نیز هماهنگی و پیگیری از طریق مجاری قانونی را به صورت مشترک دنبال خواهیم کرد.» محمدمهدی ناصحی، مدیرعامل سازمان بیمه سلامت ایران نیز در این جلسه گفت: «همکاری و هماهنگی به‌ویژه در اجرای برنامه‌های مشترک اهمیت بیشتری دارد و امیدواریم

وی افزود: «پیشبرد برنامه نسخه الکترونیک از جمله زمینه‌های مهم همکاری بین‌بخشی است و امیدواریم بتوانیم کار را به خوبی پیش ببریم و برای ارائه تعهدات جدید نیز با هماهنگی بیشتری داشته باشیم.»

سرپرست سازمان تأمین اجتماعی، نظام ارجاع و ایجاد نهاد هماهنگ‌کننده خدمات سازمان‌های بیمه‌گر را از دیگر حوزه‌های همکاری بین‌بخشی برشمرد و گفت: «در زمینه طراحی راهنماهای بالینی و گایدلاین‌ها نیز باید همکاری جدی‌تری بین سازمان‌های بیمه‌گر و وزارت بهداشت به عنوان متولی نظام سلامت وجود داشته باشد.» موسوی، احیای کمیته مشترک همکاری بین سازمان‌های بیمه‌گر را مورد تأکید قرار داد و اظهار داشت:

گزارش

سرپرست سازمان تأمین اجتماعی در مراسم تکریم و معارفه مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی (شستا) گفت: «انتظار داریم همان‌طور که دولت، دولت مردمی است، شستا نیز مردمی باشد و تا جایی که امکان دارد شفافیت حداکثری در شستا ایجاد شود.»

میرهاشم موسوی اظهار داشت: «ظرفیت بزرگی در شستا وجود دارد و آفتی که برای آینده این شرکت ترسیم می‌شود، باید مبتنی بر این ظرفیت و ۹ هلدینگ ز بر مجموعه باشد.»

موسوی افزود: «بیشتر سهم شستا مربوط به سازمان

تجربیات ارزشمند علی رستمی در شرکت ملی مس، بانک تجارت و بورس و سایر حوزه‌ها باعث امیدواری است

سرپرست سازمان تأمین اجتماعی در جلسه مشترک مطرح کرد

تکمیل نسخه الکترونیک با همکاری بین‌بخشی

گزارش

سرپرست سازمان تأمین اجتماعی در جلسه مشترکی با مدیران عامل سازمان بیمه سلامت و سازمان بیمه خدمات درمانی نیروهای مسلح گفت: «نسخه الکترونیک در دستاوردهای مهم نظام است و باید برای رفع مشکلات آن به سرعت عمل کنیم و با همکاری بین‌بخشی بهترین اقدامات را برای تکمیل این طرح بزرگ ملی انجام دهیم.» میرهاشم موسوی اظهار داشت: «کارهای مشترک زیادی بین سازمان‌های بیمه‌گر اصلی کشور وجود دارد و با همکاری بین‌بخشی باید به دنبال اتخاذ بهترین تدبیر برای پیشبرد امور باشیم. هدف اصلی این جلسه نیز هماهنگی در سیاستگذاری برای ارائه خدمات است.»

رئیس جمهور در اولین جلسه شورای عالی اشتغال:

باید جنبش ایجاد شغل به راه انداخت

گزارش

ابراهیم رئیسی در اولین جلسه شورای عالی اشتغال در دولت سیزدهم، تهیه بانک اطلاعاتی از افراد شش‌سال و بیکار بر اساس تعریف دقیق از بیکاری و اشتغال، تهیه آمار بیکاران و افراد فاقد شغل شایسته و شناخت توانایی‌ها و مهارت‌های علمی و عملی افراد بیکار و تعیین نوع اشتغال مناسب برای آنان را از ضرورت‌های اولیه ایجاد یک جنبش برای اشتغال‌زایی برشمرد.

رئیس جمهور با بیان اینکه با وجود فضای ارتباطی دیجیتال تهیه اطلاعات دقیق از وضعیت اشتغال در کشور کار سختی نیست، گفت: «طبیعتاً همه افراد بیکار یا فاقد شغل مناسب در یک سطح نیستند؛ لذا باید با تعیین اولویت‌ها برای رفع سریع‌تر دغدغه‌های مردم در زمینه اشتغال تلاش کنیم.»

آیت‌الله رئیسی با اشاره به اینکه بیشترین مراجعات مردمی به وی، به‌ویژه در سفرهای استانی برای درخواست شغل است، افزود: «ایجاد اشتغال از مسائل اولویت‌دار دولت است و از همه وزرا و به‌ویژه وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، انتظار جدی دارم که ایجاد اشتغال را در اولویت دستور کارهای خود قرار دهند.»

دکتر رئیسی تأکید کرد: «یکی از ضرورت‌ها در زمینه

ایجاد اشتغال این است که بخش خصوصی میدان‌دار باشد و دولت نقش حمایتی و نظارتی خود را به درستی ایفا کند. دولت اگر بخواهد هم به تنهایی از عهده رفع مشکل بیکاری بر نمی‌آید؛ لذا باید زمینه نقش‌آفرینی بیش از پیش بخش خصوصی را در این عرصه فراهم کنیم.» رئیس جمهور با بیان اینکه رفع مشکل بیکاری با توصیه مقدر نیست، گفت: «نیازمند یک جنبش ایجاد اشتغال هستیم؛ به همین دلیل تمرکز باید بر ایجاد مشاغل مولد و رونق تولید باشد.»

آیت‌الله رئیسی با اشاره به تکالیف سند چشم‌انداز و برنامه‌های توسعه‌ای کشور در زمینه ایجاد اشتغال، افزود: «بر اساس تکالیف این اسناد باید تا سال ۱۴۰۴ مشکل بیکاری بر طرف می‌شود، اما عقب‌ماندگی‌های جدی در تحقق این هدف داریم که اگر این عقب‌ماندگی‌ها نبودند، امروز با خیل عظیم بیکاران مواجه نبودیم.»

رئیس جمهور با تأکید بر ضرورت فعال کردن همه ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های موجود و ارتقاء بهره‌وری، گفت: «اگر چه نمی‌خواهیم صرفاً سندنویسی کنیم، اما سند جامع اشتغال باید تهیه و در آن نقش و سهم همه بخش‌ها مشخص شود. موانع و مشکلات پیش‌روی اشتغال و قوانین و راهکارهای تسهیل‌کننده ایجاد

اشتغال نیز باید در این سند تشریح شود.» آیت‌الله رئیسی با تأکید بر ضرورت همکاری دولت، مجلس و بخش خصوصی برای شناسایی و رفع مشکلات و موانع پیش‌روی تسهیل ایجاد اشتغال، گفت: «عرصه اقتصاد دیجیتال و دانش‌بنیان، اقتصاد دریا و فعال کردن اقتصاد روستاها از جمله زمینه‌هایی است که با توجه و تمرکز بر روی آنها می‌توان در زمینه رفع مشکل بیکاری، گام‌های بلندی برداشت.»

دکتر رئیسی افزود: «وضعیت پیچیده نظام اداری و بوروکراسی ناکارآمد کشور به یکی از موانع بزرگ پیش‌روی ایجاد اشتغال تبدیل شده که باید در راستای تسهیل ایجاد اشتغال اصلاح شود.»

رئیس جمهور با اشاره به اقداماتی نظیر اعطای وام‌های ایجاد اشتغال زودبازده در دولت‌های گذشته، گفت: «بررسی‌ها نشان می‌دهد این اقدامات نتایج رضایت‌بخشی نداشته و عموماً آمارهای ارائه شده درباره ایجاد اشتغال با واقعیت تطبیق نداشته است؛ لذا نباید این تجربه‌ها را ناکارآمد تکرار شود.» آیت‌الله رئیسی با تأکید بر اهمیت صنایع پیش‌ران و مشاغل پایه برای تسهیل در ایجاد اشتغال پایدار، گفت: «بسیاری از آسیب‌های اجتماعی نظیر اعتیاد و طلاق با

ایجاد اشتغال و رونق تولید رفع خواهند شد.»

رئیس با تشکر از تلاش‌های معاون برنامه و بودجه دولت برای اصلاح ساختار بودجه در راستای تسهیل ایجاد اشتغال و نیز تلاش‌های وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی برای تشکیل این جلسه گفت: «دبیرخانه شورای عالی اشتغال باید کاملاً فعال شود و مصوبات را به طور جدی پیگیری کند.»

خبر

انتصابات در وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی

باحکم حجت‌الله عبدالملکی، انتصابات زیر در زیرمجموعه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی انجام شد.

انتصاب معاون توسعه مدیریت و منابع

حجت‌الله عبدالملکی طی حکمی، «سید محمدرضا حسینی» را به سمت معاون توسعه مدیریت و منابع وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی منصوب کرد. در متن این حکم آمده است: «با عنایت به مراتب تعهد، تخصص و تجربیات ارزشمند علمی و عملی جنابعالی، به موجب این حکم شما را به عنوان «معاون توسعه مدیریت و منابع» منصوب می‌کنم. امید است با اتکال به ذات اقدس الهی در انجام وظایف و امور محوله و تحقق منویات رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) و دولت مردمی سیزدهم در وزارت مردم‌مؤید باشید.»

انتصاب معاون روابط کار

حجت‌الله عبدالملکی طی حکمی، «علی حسین رعیتی‌فرد» را به عنوان معاون روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی منصوب کرد. در متن این حکم آمده است: «با عنایت به مراتب تعهد، تخصص و تجربیات ارزشمند علمی و عملی جنابعالی، به موجب این حکم شما را به عنوان «معاون روابط کار» منصوب می‌کنم. امید است با اتکال به ذات اقدس الهی در انجام وظایف و امور محوله و تحقق منویات رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) و دولت مردمی سیزدهم در وزارت مردم‌مؤید باشید.»

انتصاب مشاور وزیر در امور تعاون

باحکم حجت‌الله عبدالملکی، «تهمینه دانیالی» مشاور وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در امور تعاون شد.

انتصاب رئیس سازمان بهزیستی کشور

باحکم وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، «علی محمدقادر» معاون وزیر و رئیس سازمان بهزیستی کشور شد.

سرمقاله

تغییرات، نویدبخش... ادامه از صفحه ۲

.. این بوده که برای حفظ منافع مرتبط با بیمه‌شدگان و تأمین منابع سازمان تأمین اجتماعی در درآمدت، وجود یک مجموعه درازمدت، وجود یک مجموعه اقتصادی ضروری باشد و این تفکر به منظور حمایت و حفاظت از سرمایه‌های تأمین اجتماعی شکل گرفته است و امیدواریم که با تغییرات حال حاضر، روند مثبتی را در راستای عملکرد این مجموعه اقتصادی متعلق به بیمه‌شدگان و مطابق با سیاست‌های کلان داشته باشیم.

البرز با جدیت انجام می‌شود تا رضایت‌مندی مردم در واحدهای اجرایی به میزان مطلوبی افزایش یابد.» بیات ادامه داد: «در شاخص‌های مختلف عملکرد شعب تأمین اجتماعی استان البرز وضعیت قابل قبولی دارد و امیدواریم با اجرایی شدن برخی مصوبات در زمینه توسعه و بهبود فضای اداری و افزایش تعداد پرسنل وضعیت بهتری برای خدمت‌رسانی را شاهد باشیم.» نوش‌آفرین چترچی، رئیس شعبه ۱۸ تأمین اجتماعی تهران نیز در این جلسه گفت: «حضور مدیرعامل در سطح شعب و واحدهای اجرایی باعث قوت قلب مدیران و همکاران در صف خدمت‌رسانی به مردم است.» وی با اشاره به تغییرات نحوه اشتغال در سطح جامعه، اظهار داشت: «نیازمند بازتعریف ماهیت شغل و روابط کار هستیم تا بتوانیم مشاغلی که جنبه غیررسمی پیدا کرده‌اند را تحت پوشش بیمه قرار دهیم.» چترچی ادامه داد: «ثبت و اعلام دستمزد واقعی از دیگر مسائلی است که باید با روش‌های مختلف مورد توجه قرار گیرد تا بیمه‌شدگان بتوانند از خدمات مطلوب تأمین اجتماعی استفاده کنند.» محسن محسنی، رئیس شعبه ۱۷ تأمین اجتماعی نیز در این جلسه گفت: «بسیاری از مشکلات شعب مربوط به مشاغل سخت و زیان‌آور است و ریشه آن نیز مربوط به کمیته‌های تعیین این مشاغل است و جا دارد که در قوانین این حوزه بازنگری صورت گیرد و باید شورای عالی حفاظت فنی نیز در این حوزه نظارت جدی داشته باشد.» حسینی، معاون اداره کل تأمین اجتماعی شرق تهران نیز در این جلسه گفت: «باید به نحوی عمل کنیم که جامعه و کارفرمایان اعتماد بیشتری نسبت به سازمان تأمین اجتماعی داشته باشند و مطالبات سازمان در موعد مقرر و برای ایفای تعهدات سازمان مورد استفاده قرار گیرد.» وی افزود: «وصول به موقع مطالبات از سایر دستگاه‌ها از جمله در حوزه شهرداری‌ها باید با جدیت بیشتری دنبال شود و امیدواریم در حوزه مدیریت سازمان نیز این موضوع مورد توجه قرار گیرد.» علی نامدار، رئیس اداره وصول حق بیمه اداره کل تأمین اجتماعی غرب تهران نیز در این جلسه گفت: «در شعبه ۲۵ محدودیت شدیدی در ارائه خدمات داریم و انتظار داریم در اسرع وقت شعبه جدید شروع به کار کند.» شعبانی، مسئول بازرسی شعبه یک تأمین اجتماعی نیز گفت: «باید تفکیک بهتر بین صف و ستاد انجام شود و بهتر است تقسیم‌وظایف و نحوه انجام کارها را بازنگری کنیم.»

در آینده نزدیک خبر داد و گفت: «در حوزه شعبه ۲۵ تهران نیز خرید ساختمان جدید و تأسیس شعبه ۲۲ برای کاهش ازدحام در شعبه ۲۵ دستور کار است که باید به زودی انجام شود.» محمدرضا بیدهندی، مدیرکل تأمین اجتماعی شرق تهران نیز در این جلسه گفت: «خدمات غیرحضور زمینه‌ساز ایجاد تحول اساسی در خدمت‌رسانی شده است و در یک سال گذشته ما شاهد کاهش ازدحام و مراجعات مردم هستیم.» وی افزود: «توازن بین اختیار و مسئولیت در ادارات کل وجود ندارد و ما نیازمند تفویض اختیارات بیشتری به مدیران استانی هستیم. برای تأسیس شعبه ۳۴ مجوز نیز صادر شده است، اما پیشنهاد ما این است که به جای احداث شعبه جدید دو شعبه موجود را توسعه دهیم و از شعبه ۲۷ تهران استفاده بیشتری شود.» بیدهندی خواستار توجه ویژه برای رفع مشکلات ساختمان برخی از شعب تأمین اجتماعی شد و گفت: «در باره شعبه شمیران پیشنهاد ما؛ احداث شعبه ۲ شمیران است و در باره ساختمان شعبه ۱۲ نیز در خواست احداث ساختمان جدید داریم.»

تحول، عدالت و اعتماد

داوود سعدزاده، سرپرست اداره کل تأمین اجتماعی شهرستان‌های استان تهران نیز در این جلسه گفت: «اداره کل شهرستان‌های تهران در ۱۵ شهر و ۴ میلیون نفر جمعیت را تحت پوشش دارد و ۹۳۴ ردیف شغلی دارد و ۱۹۰ نفر کسری کادر داریم.» وی با اشاره به تحول، عدالت و اعتماد که از اولویت‌های مدیریتی سازمان تأمین اجتماعی است، گفت: «این موضوعات قطعاً مورد توجه مجموعه مدیریت و کارکنان سازمان تأمین اجتماعی خواهد بود و قطعاً پاسخگویی درست و قانع‌کننده به مراجعه‌کنندگان در واحدهای اجرایی شهرستان‌های تهران با جدیت تمام مورد توجه قرار دارد.» سعدزاده ادامه داد: «کمیود نیروی انسانی با توجه به گستردگی حوزه جغرافیایی شهرستان‌های استان تهران اهمیت ویژه‌ای دارد و امیدواریم مورد توجه قرار گیرد.» تورج بیات، سرپرست اداره کل تأمین اجتماعی استان البرز نیز در این جلسه گفت: «در استان البرز حدود ۱٫۵ میلیون نفر تحت پوشش تأمین اجتماعی هستند که ۵۵ درصد جمعیت استان را تشکیل می‌دهند.» وی افزود: «تقویت واحدهای بازرسی و ایفای تعهدات در قبال جامعه هدف در استان

موسوی در جلسه شورای اداری مشترک ادارات کل تهران و البرز:

خدمت شایسته، وظیفه تمامی ارکان تأمین اجتماعی است

گزارش

سرپرست سازمان تأمین اجتماعی در جلسه شورای اداری مشترک ادارات کل تأمین اجتماعی استان‌های تهران و البرز، خدمت شایسته به مردم را مهمترین وظیفه تمامی مدیران و کارکنان این سازمان دانست و گفت: «در تمامی واحدهای اجرایی انتظار داریم که خدمات مطلوب به بهترین نحو ممکن به مردم ارائه شود.» میرهاشم موسوی اظهار داشت: «پیچیدگی مسائل در تأمین اجتماعی و وجود تغییر و تحولات در پدیده‌های مرتبط از ویژگی‌های سازمان تأمین اجتماعی است و این سازمان باید متناسب با این شرایط مدیریت شود.» وی افزود: «سرعت تغییرات نیز از مسائل مهم در سازمان تأمین اجتماعی است و تحولات اجتماعی در مواقعی تأثیرات گسترده‌ای بر این سازمان دارد که باید برای این تحولات آمادگی کافی داشته باشیم.» سرپرست سازمان تأمین اجتماعی، رویکرد مدیریت راهبردی سیستمی را بهترین راهکار برای مدیریت این سازمان دانست و گفت: «مدیریت راهبردی سیستمی با حضور جدی در حوزه اجرایی و ارتباط مستقیم با کارکنان و مخاطبان هیچ‌گونه منافاتی ندارد و در حوزه اجرایی نقاط کلیدی برای ایجاد تحول را شناسایی می‌کنیم.» موسوی افزود: «بر همین

اساس، برنامه‌ها حضور مداوم در واحدهای اجرایی است تا برنامه‌های تحول راهبردی سازمان تأمین اجتماعی با مشارکت واحدهای اجرایی و آشنایی با دغدغه‌های مخاطبان طراحی شود.» وی افزود: «سرپرست سازمان سرمایه‌گذاری در تأمین منابع سازمان تأمین اجتماعی را مورد تأکید قرار داد و گفت: «باید در حوزه سرمایه‌گذاری از ظرفیت‌های اقتصادی کشور نیز استفاده شود و با تلاش بیشتر بتوانیم منابع بیشتری برای خدمت به مردم در این حوزه فراهم کنیم.» سرپرست سازمان تأمین اجتماعی گفت: «ما در تأمین اجتماعی با مسائل مختلفی مواجه هستیم و اولویت ما این است که با برونگرایی و استفاده از ظرفیت‌های درون سازمانی - و استفاده از فرصت‌های بیرونی - بهترین راهکار را برای پیشبرد برنامه‌های تحولی اتخاذ کنیم.» موسوی، شفافیت را از دیگر مسائل مهم در تأمین اجتماعی عنوان کرد و اظهار داشت: «شفاف‌سازی

در تمامی حوزه‌ها موجب افزایش اعتماد مردم نسبت به تأمین اجتماعی می‌شود و باید اطلاعات مورد نیاز بین تأمین اجتماعی و سایر سازمان‌ها باید به سرعت مبادله شود و عموم مردم نیز باید به اطلاعات مورد نیاز برای دریافت خدمات از تأمین اجتماعی دسترسی مناسب داشته باشند.»

تبادل بین منابع و مصارف

مهرداد قریب، معاون بیمه‌های سازمان تأمین اجتماعی نیز در این جلسه گفت: «ایجاد تعادل بین منابع و مصارف از مهمترین اولویت‌های سازمان تأمین اجتماعی است و با توجه به ظرفیت و قابلیت‌های موجود در واحدهای اجرایی استان‌های تهران و البرز امیدواریم در این چهار

بازدید از شعبه یک تهران

سرپرست سازمان تأمین اجتماعی از واحدهای مختلف شعبه یک تهران بازدید کرد و به ارزیابی نحوه خدمت‌رسانی این واحدها پرداخت. میرهاشم موسوی در این بازدید با تعدادی از مراجعه‌کنندگان و کارکنان به گفت‌وگو پرداخت. وی توسعه بهره‌برداری از خدمات الکترونیک را مورد تأکید قرار داد و خدمات غیرحضور را بهترین راه‌آز بهبود خدمت‌رسانی واحدهای اجرایی و افزایش رضایت‌مندی مردم دانست.

جایگاه سازمان تأمین اجتماعی در ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی جایی که نباید منابع سازمان را هزینه کرد

اینکه سازمان تأمین اجتماعی همه افراد نیازمند و دارای مشکلات اقتصادی را تحت پوشش قرار دهد و به همه افراد سالخورده و از کار افتاده جامعه مستمیری پرداخت کند، موضوعی است که هراز چند گاه از سوی افراد نا آشنا با ساز و کار بیمه های اجتماعی مطرح می شود. اگر چه در جامعه نوع دوست، مهربان و پر عطفق ما، اینکه افرادی از سر دلسوزی و خیر خواهی، خواهان چنین وضعیتی شوند موضوع تازه ای نیست، اما طرح چنین مباحثی نشان می دهد در جامعه ما دو سوء برداشت بزرگ در خصوص سازمان تأمین اجتماعی وجود دارد که می تواند برای این سازمان بسیار خطرناک باشد: اول اینکه هنوز برخی افراد به منابع تأمین اجتماعی همچون خزانه ای بی پایان و تمام نشدنی نگاه می کنند و دوم اینکه هنوز این تفکر در عده ای وجود دارد که آنچه در تأمین اجتماعی است؛ اعم از خدمات درمانی و حمایت های بیمه ای، متعلق به همه است و تمام آحاد جامعه باید از آن برخوردار شوند. سازمان تأمین اجتماعی البته از این سوء برداشت ها و تفکرات غلط کم ضربه نخورد، کما اینکه در مقاطعی عده زیادی به شکل من غیر حق بر سر سفره کارگران و بازنشستگان نشستند و سفره کوچک آنها را کوچکتر کردند. نکته تأسف بر انگیز آنکه برخی از آن تصمیمات غلط، مجوز و مصوبه مجلس را هم داشته است. البته بعدها مجلس مصوب کرد که هیچ تعهد و تکلیف جدیدی برای سازمان تأمین اجتماعی بدون تعیین محل تأمین منابع آن ایجاد نشود. تقاضا برای تحت پوشش قرار دادن افراد نیازمند و مضطر از سوی تأمین اجتماعی در حالی است که بر اساس قانون، حوزه های «بیمه ای، حمایتی و امدادی» از هم تفکیک شده اند.

گزارش

افزایش مقرری بگیران بیمه بیکاری

بر اساس اعلام وزارت تعاون، کار رفاه اجتماعی تعداد مقرری بگیران بیمه بیکاری در سال ۱۳۹۹ نسبت به سال قبل از آن افزایش یافته است. تعداد مقرری بگیران بیمه بیکاری در سال گذشته بیش از ۳۱۸ هزار نفر عنوان شده و این در حالی است که در سال ۱۳۹۸ تعداد ۲۴۵ هزار نفر در قالب بیکاران، بیمه بیکاری دریافت کرده اند.

گفتنی است از مجموع بیش از ۲۴۵ هزار نفر دریافت کننده بیمه بیکاری در سال ۱۳۹۸، تعداد ۱۸۵ هزار نفر مرد و ۵۹ هزار نفر را زنان تشکیل داده اند که در واقع تعداد مردان بیش از سه برابر تعداد زنان برآورد شده است.

بر اساس تازه ترین داده های آماری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، استان های تهران، اصفهان و آذربایجان شرقی به ترتیب بیشترین تعداد مقرری بگیران بیمه بیکاری را در سال گذشته داشته اند و در حدود یک ششم افرادی که در سطح کشور بیمه بیکاری دریافت می کنند نیز در استان تهران ثبت شده اند و استان های کهگیلویه و بویراحمد، سیستان و بلوچستان و ایلام نیز کمترین تعداد ثبت شده مقرری بگیر بیمه بیکاری را در سال ۱۳۹۹ داشته اند.

گفتنی است در مدت ۲۱ ماه گذشته و به دلیل شیوع بیماری کرونا و تبعات ناشی از آن، بخصوص در حوزه فعالیت های اقتصادی، تولید و خدماتی که منجر به تعطیلی بسیاری از کارگاه ها و تعدیل نیروی کار شد، به طور طبیعی افزایش تعداد مقرری بگیران بیمه بیکاری را در کشور شاهد بودیم که با فروکش کردن شرایط سخت کرونایی و آغاز تزریق واکسن به صورت عمومی، موج آغاز به کار مجدد کارگاه ها و بازگشت به کار کارگران و البته کاهش مقرری بگیران بیمه بیکاری را در آینده نزدیک شاهد خواهیم بود. آمار حوزه بیمه بیکاری نشان می دهد در حال حاضر تعداد افراد متاهلی که مقرری بیمه بیکاری دریافت می کنند بیش از پنج برابر افرادی مجردی است که این مقرری به آنها پرداخت می شود. همچنین تعداد مردان مشمول بیمه بیکاری در بین متاهلان بیش از سه برابر زنان است و این نسبت در بین مردان مجرد در حدود ۳۰ درصد بیش از زنان را شامل می شود.

بر اساس آمار حوزه بیمه بیکاری در سال ۱۳۹۸، میزان مهارت فنی بیش از نیمی از افرادی که مشمول دریافت مقرری بیمه بیکاری شدند، مشخص نیست، اما در بین افراد باقیمانده، بیشترین سهم مربوط به افراد ماهر، سپس افراد نیمه ماهر و بعد از آن متخصصان عنوان شده است. همچنین بخشی از افراد نیز در قالب نیروی کار بدون مهارت قرار می گیرند. گفتنی است در سال ۱۳۹۸ بیش از ۲۸ هزار نفر برای گذراندن دوره های کسب مهارت به سازمان آموزش فنی و حرفه ای معرفی شدند که از این بین ۲۳ هزار نفر را مردان و نزدیک به ۲۵ هزار نفر را زنان تشکیل داده اند. همچنین در این سال تعداد ۲۲۷ نفر برای سپری کردن دوره های آموزشی به نهضت سوادآموزی معرفی شدند که سهم مردان و زنان به ترتیب ۶۵۰ و ۷۷ مورد عنوان شده است.

دیگر مسائل حائز اهمیت در حوزه رفاه اجتماعی عنوان کرد و اظهار داشت: «در مجموعه حاکمیت و حوزه رفاه اجتماعی قطعا باید نگاه حمایتی قوی نسبت به اقشار ضعیف جامعه وجود داشته باشد، اما باید بین مأموریت حوزه حمایتی و بخش بیمه ای و نحوه تأمین منابع در این دو بخش تفکیک و تمایز قائل شویم و تکالیف حمایتی بر عهده بخش بیمه ای قرار گیرد.»

گذشته چراغ راه آینده است؟

نگاهی به آمار افزایش مستمری بگیران سازمان بین سال های ۸۰ تا ۹۶ نشان از رشدی غیر طبیعی و غیر منطقی دارد. البته بخشی از روند افزایش مستمری بگیران طبیعی است و هر سازمان بیمه ای خواه ناخواه شامل سیر مراحل پیری می شود؛ اما سازمان تأمین اجتماعی در آن مقطع به علت ایجاد تکالیف بدون منبع دچار پیری زودرس شد. در سال ۹۲ سازمان تأمین اجتماعی ۲۰ هزار میلیارد تومان مستمری پرداخت می کرد اما در سال ۹۷ این رقم به ۶۳ هزار میلیارد تومان رسید، به عبارتی در طول پنج سال مجموع هزینه های پرداختی سازمان در بخش مستمری بیش از ۳۰۰ درصد افزایش یافت! طبیعتاً بخشی از این ارقام مربوط به افزایش حقوق بازنشستگان و بخشی نیز مربوط به افزایش تعداد بازنشستگان و مستمری بگیران بود. در دو سال اخیر نیز به رغم اجرای دو مرحله متناسب سازی مستمری ها و صرف میلیاردها تومان، بنابه آنچه از تشکل های بازنشستگی شنیده می شود، ارقام پرداختی هنوز هم پاسخگوی نیازهای مستمری بگیران و بازنشستگان نیست. سازمان در مقطعی حتی مشکل کسری بودجه فاحش داشت که از دیگر نتایج سوءمدیریت در آن سال ها بود. مثلاً در سال ۹۱ از بودجه ۳۲ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومانی سازمان تأمین اجتماعی ۵ هزار میلیارد تومان کسری وجود داشت. اما اکنون ماهیانه ۲۱ هزار میلیارد تومان بدون اتکا به منابع عمومی در این سازمان پرداخت صورت می گیرد که در شرایط بسیار سخت اقتصادی ناشی از همه گیری کرونا و تحریم های ظالمانه دشمنان این سرزمین، کمک بزرگی به مدیریت کشور محسوب می شود. این نکته را نباید کوچک شمرد که سازمان تأمین اجتماعی در شرایطی که فضای کسب و کار با چالش مواجه است نه تنها توانسته خود را اداره کند که در مانع زدایی و پشتیبانی از تولید در سنگر اول قرار دارد و با در نظر داشت کاستی ها و مشکلات در معیشت کارگران و بازنشستگان، همواره تلاش کرده تا در جهت آینده های بهتر و اطمینان بخش برای آنان اقدامات مؤثری صورت دهد.

تفکیک وظایف، مأموریت ها و نحوه تأمین منابع

تفکیک بین حوزه های حمایتی و نظام بیمه ای از موضوعات مورد تأکید سرپرست سازمان تأمین اجتماعی است. میرهاشم موسوی در اواخر مهرماه امسال، در دیدار با رئیس دیوان عدالت اداری، با اشاره به وجود مسائل مشترک فراوان میان سازمان تأمین اجتماعی و دیوان عدالت اداری، اظهار داشت: «بخشی از مسائل و مشکلات فعلی، ناشی از تبعات تصمیمات گذشته و اقداماتی است که در دیگر سازمان ها و نهادهای انجام می شود و خروجی نهایی آن به تأمین اجتماعی می رسد.» موسوی صیانت از منابع صندوق تأمین اجتماعی به عنوان حق الناس را از مسائل بسیار مهم برشمرد و گفت: «در موضوع تحقق عدالت بین قضات محترم دیوان عدالت با مدیران و کارشناسان تأمین اجتماعی تفاوت دیدگاهی وجود ندارد و البته برگزاری کمیته های مشترک می تواند در نزدیک شدن دیدگاه ها مؤثر باشد.» سرپرست سازمان تأمین اجتماعی تفکیک بین نگاه حمایتی و بیمه ای را از

بیمه از امداد و حمایت جد است

«قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی» سه حوزه بیمه ای، حمایتی و امدادی را از هم تفکیک کرده است. مطابق این قانون حوزه بیمه ای شامل بخش بیمه های اجتماعی از جمله بازنشستگی، بیکاری، حوادث و سوانح، از کار افتادگی و بازماندگان و بخش بیمه های درمانی است؛ حوزه حمایتی و توانبخشی شامل ارائه خدمات حمایتی و توانبخشی و اعطای پاران و کمک های مالی به افراد و خانواده های نیازمند است و حوزه امدادی نیز شامل امداد، نجات در حوادث غیر مترقبه است. این قانون که در سال ۸۳ به تصویب مجلس و تأیید شورای نگهبان رسیده، به طور دقیق اهداف و وظایف این سه حوزه را مشخص کرده و در ماده (۱۹) آن آمده «از تاریخ تصویب این قانون، آن قسمت از قوانین امور بیمه های اجتماعی، بیمه خدمات درمانی، امور حمایتی و امدادی که مغایر با این قانون می باشد، ملغی الاثر می شود.»

کارگران خواهان افزایش دستمزد، ۲ بار در سال هستند

راهکاری برای تأمین معیشت حداقلی

زمستان سال گذشته، طرح افزایش دو بار در سال حقوق کارگران از سوی نمایندگان مجلس شورای اسلامی به جریان افتاد؛ طرحی اثرگذار در حوزه معیشت جامعه کاری که به گفته کارشناسان و فعالان حوزه کار در صورت اجرای تواند در تقویت قدرت خرید و ارتقاء شرایط اقتصادی خانوارهای کاری بسیار مهم باشد. بر اساس طرح مجلس، دستمزد کارگران با توجه به شرایط ناپایدار اقتصاد و روند تورمی در کشور، دو بار در سال تعیین شده و هر شش ماه یکبار مورد بررسی قرار می گیرد و شورای عالی کار نسبت به افزایش آن متناسب با نرخ تورم تصمیم گیری می کند.

گزارش

مهناز بیرانوند

روزنامه نگار

طرح افزایش دستمزد کارگران دو بار در سال در ادامه مطالبه نمایندگان کارگری برای حمایت از معیشت کارگران مورد بررسی قرار گرفته و در صورت به نتیجه رسیدن و تصویب در شورای عالی کار، گام بزرگی در جهت بهبود معیشت و ترمیم دستمزد کارگران در سال خواهد بود.

پیشنهاد

بررسی افزایش دوباره دستمزد در سال به دلیل عدم تعادل و ثبات در حوزه تورم و کاهش قدرت خرید کارگران است که در ماده (۴۱) قانون کار مستقیماً به آن اشاره شده است. نگاهی به شرایط معیشت کارگران و فاصله دستمزدی آنها نسبت به خط فقر و کاهش

قدرت خرید این بخش قابل توجه جمعیتی در کشور، ضرورت توجه به شرایط دستمزدی آنها را متناسب با وضعیت اقتصادی و تورمی روشن می کند. به عبارتی، اگر خواهان حفظ قدرت خرید جامعه کاری و ایجاد ثبات در تأمین معیشت آنها متناسب با شرایط اقتصادی هستیم، یا باید شرایط تورم در کشور کنترل شود و یا به طرح هایی مانند افزایش دوباره دستمزد در سال برای کارگران اجرا شود. اجرای کامل قانون کار در خصوص تعیین دستمزد، دهه هاست که تبدیل به خواسته اصلی کارگران شده و در این ارتباط، ماده (۴۱) قانون کار صراحتاً اعلام کرده که دستمزد کارگران چگونه باید تعیین شود و در بند دوم این ماده گفته شده است که یک کارگر باید بتواند با سبد معیشت دستمزدی، تا پایان ماه امرار معاش داشته باشد. این در حالی است که به صورتی که خواست جامعه کاری و متن صریح قانون است، انتظار جامعه کاری در

دهه های گذشته محقق نشده و تبصره دوم ماده (۴۱) قانون کار به طور خاص مدنظر تصمیم گیران دستمزد قرار نگرفته و جامعه کاری خواهان ملاک قرار گرفتن قانون کار در تعیین است.

لزوم احتساب تورم در تعیین دستمزد

«فتح الله بیات» رئیس اتحادیه کارگران قراردادی و پیمانی کشور، بیان اینکه برخی نکات بسیار مهم در تعیین دستمزد باید مورد توجه باشد، اظهار کرد: «نکته ای که همواره در جریان تصمیم گیری های دستمزد نادیده گرفته می شود این است که این افزایش ها با احتساب شرایط و تورم سال جاری است و سال آینده رانمی توان از همه حیت پیش بینی کرد که البته بهترین اقدام در این ارتباط می تواند افزایش دوباره دستمزد در طول سال و به صورت شش ماهه باشد.» این فعال حوزه کاری با اشاره به اینکه با توجه به نوسانات نرخ ارز و تغییر قیمت ها در طول

توسعه بر مبنای سطح بندی خدمات

نکته بسیار مهم دیگری که گاهی مغفول می ماند این است که این سازمان بزرگ، بر مبنای منابع و افراد تحت پوشش خود، برنامه ریزی می کند و از این رو دارای «برنامه استراتژیک، سطح بندی خدمات و بودجه عملکردی» است و نمی توان آن را بدون در نظر گرفتن افق های تعیین شده، گسترش داد. به عبارت دیگر این سازمان برای صرف هزینه و مدیریت امور خود، برنامه ریزی های مشخص و مدونی دارد.

به عنوان مثال، سازمان تأمین اجتماعی برای توسعه خدمات درمانی، نرم های مشخص و استاندارد چون نرم پرستاری و نرم پیراپزشکی دارد. البته از سال های دور مراکز درمانی سازمان سطح بندی شده و می شوند و هر ساله این فرایند ارتقاء پیدا کرده و به روز شده است. در سال های اخیر البته این کار وسیع تر و عمیق تر انجام شده است؛ به این معنا که «تقش راه درمان کشور برای سال ۱۴۰۴» از وزارت بهداشت دریافت شده و بر اساس آن و همچنین بر اساس نیازهای سازمان، تعداد بیمه شدگان، فاصله مراکز درمانی از هم و سایر شاخص های موجود؛ سه نوع سطح بندی جدید «برای مراکز درمانی سازمان، برای خدمات و برای تجهیزات با فناوری (بالاهای فناوری)» تعریف و در هیأت مدیره مصوب شده است. در سطح بندی مراکز درمانی، مشخص شده که در چه شهر و شهرستانی به بیمارستان، به عنوان مرکز بستری نیاز است و باید به ساخت بیمارستان اقدام کرد. در بخش مراکز سرپایی هم برنامه ریزی همین گونه است. در سازمان فهرست همه شهرها و شهرستان ها بر اساس نیازهای شان، تعریف و مرتب شده و در حال حاضر مشخص و معین است که مثلاً اولین نقطه ای که باید در کشور برای بیمه شدگان بیمارستان یا مرکز سرپایی ساخته شود کجاست و ۱۰ تای اول یا ۵۰ مرکز اول کدامند و همین طور تا آخرین اولویت، مرتب و تعریف شده است. در سازمان تأمین اجتماعی مقرر شده تا با یک برنامه پنج ساله این سطح بندی اجرایی و مراکز درمانی مورد نیاز ساخته شود تا حرکت این سازمان به سمت عدالت درمانی باشد. در بخش تجهیزات پزشکی هم از سال های قبل در اداره کل پشتیبانی سازمان تأمین اجتماعی، نیازهای تجهیزاتی بخش درمان بازنگری و تعیین می شده که چه وسایل و تجهیزات فناوری بالا، در کجا و برای کدام بیمارستان باید خریداری شود. این فرایند هم به روزرسانی و سطح بندی شده و مصوبه هیأت مدیره را دریافت کرده است.

سال، ترمیم و افزایش دوباره در سال حقوق کارگران باید از برنامه های شورای عالی کار باشد، تصریح کرد: «نمایندگان کارگری از اولین گروه هایی بودند که بحث افزایش دو بار در سال حقوق را را پیگیری کردند. سپس این طرح در مجلس شورای اسلامی مطرح و مورد موافقت کمیسیون اجتماعی قرار گرفت.» این مقام مسئول کارگری با بیان اینکه اگر حداقل حقوق کارگران در سال دو بار ترمیم و افزایش یابد کارگران به حداقل ها دست پیدا می کنند و قدرت خرید آنها نسبت به شرایط فعلی، وضعیت بهتری را تجربه خواهد کرد، افزود: «اگر شرایط افزایش چندین باره اقلام و خدمات را در طول سال مدنظر داشته باشیم، انتظار این است که وضعیت دستمزدی و هزینه های معیشتی کارگران را در نظر گرفته و این مهم با اجرای طرحی در قالب افزایش دستمزد دوباره در سال امکان پذیر خواهد بود.»

بیمارستان‌های تأمین اجتماعی، پیشرو در بی‌خطر سازی پسماندها

بیماری‌های عفونی در کمین کارگران بیمارستانی

گزارش

در هزار توی خدمات بیمارستانی، افرادی مشغول به کار و فعالیت هستند که دشوار ترین خدمت بیمارستان را بر عهده دارند: کارگران امحاء زباله. بخش امحاء زباله بیمارستان مکانی است که مسئولیت سلامت افراد یک جامعه بر دوش کارگران این بخش سنگینی می‌کند و اگر بی‌خطر سازی و امحاء زباله به درستی انجام نشود (آن هم در شرایطی مانند همه‌گیری کرونا) می‌تواند سلامت مردم و محیط زیست را دستخوش مخاطرات فراوانی کند؛ اما کار کردن در چنین بخش‌ی و سروکار داشتن با تجمیع عفونت‌های بیمارستانی، در وضعیتی که بخار ناشی از دستگاه‌ها، نفس کشیدن را سخت و زخم‌های سرسوزن سلامت را تهدید می‌کند، به طور حتم نیاز به بر خورداری از روحیه فداکاری دارد که کارگران امحاء، این مسئولیت را پذیرفته و بی‌هیچ هیاهویی همچنان به کار خود ادامه می‌دهند.

دامنه وسیع تولید پسماند

مدیر بیمارستان تأمین اجتماعی سیلان اردبیل، بیمارستان‌های تأمین اجتماعی را در کشور پیشرو در رعایت موازین مرتب با بهداشت محیط عنوان کرد و با بیان اینکه این مرکز درمانی در پنج پیک کرونا، عملکرد مناسبی در زمینه رعایت موازین بهداشت محیط داشته‌است، تصریح کرد: «بنابر اعلام محیط زیست، بیمارستان ما از نظر امحاء و بی‌خطر سازی پسماندهای بیمارستانی رتبه درجه یک را کسب کرده‌است.»

منصور آقاغفاری با اشاره به موازین بهداشت محیط شامل جمع‌آوری پسماند زباله، تأمین آب بهداشتی، دفع حشرات و جوندگان و... افزود: «در این زمینه چنانچه سایر مراکز خواهان آموزش یا ارائه الگوی مناسب برای رعایت بهداشت محیط باشند، به بیمارستان ما مراجعه می‌کنند.»

وی اظهار کرد: «برای بازیابی عملکرد واحد امحاء، نمایندگان شهرداری، محیط زیست، معاونت بهداشت دانشگاه و معاونت درمان دانشگاه، به صورت تصادفی سرکشی کرده و ماهیانه تست بی‌خطر سازی را انجام می‌دادند که پاسخ آن پس از ۲۴ تا ۴۸ ساعت به بیمارستان اعلام می‌شد، اما در شرایط کرونا این بازه زمانی به ۱۰ روز کاهش یافته و

سال گذشته به جز یک مورد، پاسخ همه تست‌ها منفی بود که نشان دهنده عملکرد مناسب این واحد امحاء است.»

این کارشناس ارشد بهداشت، ایمنی و محیط زیست با بیان اینکه بیمارستان به عنوان مرکزی که دارای فعالیت گسترده‌ای است، گفت: «دامنه وسیعی از پسماندها در این مراکز تولید می‌شود؛ از پسماندهای ساده مانند کارت سرم، پسماندهای کاغذی و شبه‌خانگی گرفته تا پسماندهای عفونی، شیمیایی، دارویی و نوک تیز که عوامل زنده بیماری‌زا، به شمار می‌رود. برای پیشگیری از آلودگی محیط زیست که در وضعیت مناسبی قرار ندارد و روزی نیست که در این زمینه اخبار نگران‌کننده‌ای نشنویم، بی‌خطر سازی تولیدات بیمارستان، اقدامی بسیار ضروری است.»

تفکیک پسماندهای بیمارستانی

آقاغفاری تصریح کرد: «بهترین راهکار و روش برای ممانعت از آلودگی محیط زیست، در قدم نخست، جلوگیری از ورود آلاینده‌ها به طبیعت است که این مسأله بخشی را با عنوان

بحث «تفکیک پسماند» در فعالیت‌های بیمارستانی ایجاد کرده‌است. چنانچه در منبع تولید، پسماندها به صورت مناسب جداسازی شده و از مخلوط شدن پسماندهای خانگی با پسماندهای عفونی و شیمیایی خودداری شود، به طور مؤثر جلوی آلودگی محیط زیست نیز گرفته می‌شود.» وی با اشاره به روند تفکیک‌سازی زباله‌های بیمارستانی ادامه داد: «پسماند معمولی نیاز به بی‌خطر سازی ندارد و در بیمارستان پسماند قسمت‌های اداری، انبارها و... در کیسه‌های جداگانه و مشکلی و در سطل آبی جمع‌آوری شده و توسط مأموران شهرداری جمع‌آوری می‌شود. پسماندهای عفونی در کیسه‌ها و سطل‌های زرد و پسماندهای شیمیایی

در کیسه زباله قهوه‌ای یا سفید و در سطل‌هایی به همین رنگ جمع‌آوری می‌شود.»

مدیر بیمارستان تأمین اجتماعی سیلان اردبیل، گفت: «بر اساس دستورالعمل‌ها، پسماندهای عفونی و تیز و برنده باید بی‌خطر سازی شوند و برای این منظور معمولاً در بیمارستان‌ها از دستگاه اتوکلاو استفاده می‌شود. به این ترتیب، پسماندهای عفونی در کیسه‌های مخصوص اتوکلاو جمع‌آوری شده و در داخل دستگاه در دما و فشار خاصی استریل می‌شود. با انجام عمل استریل، پسماندهای عفونی بی‌خطر شده و تحویل شهرداری می‌شود.»

آقاغفاری اظهار کرد: «همچنین پسماندهای شیمیایی و دارویی نیز برای بی‌خطر سازی و امحاء، دارای دستورالعمل خاصی است؛ در بیمارستان ما این پسماندها در ظروف خاصی جمع‌آوری شده و با رعایت یکسری الزامات مانند درج نوع پسماند و مقدار آن بر اساس قراردادی که با شرکت‌های مرتبط با محیط زیست برای امحاء آن منعقد شده، در اختیار این مراکز قرار داده می‌شود؛ زیرا این پسماندها به دلیل داشتن تنوع زیاد نیاز به انجام اقدامات تخصصی دارد.»

روند بی‌خطر سازی زباله‌های عفونی

وی در تشریح روند امحاء زباله‌های عفونی گفت: «زباله‌های بیمارستانی که در بخش‌های مختلف تولید می‌شود، پس از تفکیک در مبدأ، در محل جایگاه نگهداری موقت زباله‌ها جمع‌آوری شده و اطلاعاتی مانند محل تولید و تاریخ، روی آنها برچسب می‌شود. محل نگهداری موقت زباله‌ها نیز الزاماتی دارد؛ از جمله اینکه باید قابل شست‌وشو، دارای تهویه و کف آن ضداسید باشد.»

مدیر بیمارستان تأمین اجتماعی سیلان اردبیل با اشاره به دستگاه اتوکلاو هزار لیتری این مرکز درمانی تصریح کرد: «متصدی اتوکلاو، پسماندهای جمع‌آوری شده را در کیسه‌های مخصوص اتوکلاو قرار داده و پیش از امحاء، بر نامه تست خلاء برای بازیابی کارکرد مناسب به اجرا درمی‌آید. در صورت اجرای درست بر نامه، دما و زمان بندی دستگاه برای امحاء تنظیم و پس از پایان کار، برچسب شیمیایی بر روی پسماندها نصب شده تا معلوم شود که مراحل بی‌خطر سازی طی شده است سپس پسماندها توسط شهرداری حمل می‌شود.»

شرایط کار در واحد امحاء زباله

آقاغفاری با بیان اینکه در واحد اتوکلاو دو نیروی انسانی به صورت شیفتی مشغول به فعالیت هستند، ادامه داد: «فرد شاغل در این واحد حدود ۱۲-۱۰ سال سابقه فعالیت دارند و از تجربه مناسبی برخوردارند. از طرفی وسایل حفاظت فردی مانند عینک، دستکش و ماسک در اختیار آنها قرار داده می‌شود و نیز جایگاه از امکانات بهداشتی مناسبی مانند حمام برخوردار است.» وی افزود: «به هر حال فعالیت در واحد امحاء، همراه با خطراتی است و اگر بی‌احتیاطی در تفکیک زباله‌ها در مبدأ رخ دهد، می‌تواند منجر به آسیب

کارگران امحاء شود. از طرف دیگر، کار یکنواخت در واحد امحاء می‌تواند سبب از بین رفتن حساسیت کارگران نسبت به توجه به رعایت نکات ایمنی شود که این نیز بارانه آموزش‌هایی در طول سال، گوشزد داده می‌شود.»

شرط اول قبول مسئولیت امحاء زباله

متصدی اتوکلاو امحاء زباله بیمارستان تأمین اجتماعی فرخ شهر، شافلان در واحدهای امحاء زباله بیمارستانی را به دلیل سروکار داشتن با مواد آلوده و عفونی، افرادی فداکار و از جان گذشته توصیف می‌کند که زحماتشان کمتر در معرض دید قرار دارد؛ اما آنها با قبول مسئولیت و بر خورداری از وجدان کاری نه تنها در حفظ سلامت افراد جامعه در تلاشند، بلکه در حفظ محیط زیست و سلامت آیندگان نیز نقش دارند.

محمد رضازاده، دارای ۲۵ سال سابقه فعالیت در بیمارستان است که ۱۰ سال آن را در واحد امحاء زباله سپری کرده است؛ واحد امحاء زباله را جزو مهمترین بخش‌های یک مرکز درمانی می‌داند و کار اپراتورها را که در این وضعیت کرونا برای امحاء زباله‌های عفونی زحمت می‌کشند ستودنی بیان می‌کند.

به گفته او، کیفیت خدمات اتوکلاو هر بیمارستان برای ارزیابی عملکرد، حرف اول را می‌زند که اگر توسط بازرسان وزارت بهداشت نمره لازم را کسب نکنند، رتبه درجه یک رانمی‌گیرد.

اپراتور امحاء زباله، در بیان اهمیت امحاء زباله‌های بیمارستانی، ادامه می‌دهد: «فرزندان و نواده‌های مادر آینده می‌خواهند در این کره خاکی زندگی کنند و وقتی مواد به درستی استریل نشوند، آلودگی‌ها جذب خاک شده و پس از بارندگی به چرخه زندگی ما برمی‌گردد. متصدیان اتوکلاو با استریل کردن مواد، از این اتفاق‌ها جلوگیری می‌کنند.» رضازاده، زباله‌های بیمارستانی را شامل زباله‌های عادی، عفونی، تیز و برنده، جفت جنین، باتری‌ها، ترمومترها، پوکه‌های داروهای شیشه‌ای (شیمیایی) بیان کرد و گفت: «پس از ششویع کرونا، تمامی زباله‌های بخش‌های تنفسی و بخش‌های کرونا، حتی پسماند غذایی، بر اساس دستورالعمل جدید، عفونی حساب شده و باید امحاء شود.»

پایش زباله‌ها قبل از امحاء

وی روند امحاء زباله را نیز چنین تشریح کرد: «قبل از امحاء زباله‌ها، ابتدا زباله‌ها «پایش» می‌شود تا عمل استریل به درستی معلوم شود؛ اگر مرحله پایش جواب داد، استریل زباله‌ها ادامه می‌یابد و در غیر این صورت این کار پس از رفع ایرادات انجام می‌شود.»

ادامه می‌دهد: «زباله‌های تیز و برنده را داخل «سبقتی باکس» می‌اندازند تا مانند زباله‌های عفونی استریل شود. جفت جنین نیز با آهک و نمک آغشته شده و داخل چاهی که برای این زباله‌ها کنده شده است، انداخته می‌شود؛ زیرا امکان استریل کردن جفت جنین وجود ندارد و باید از آهک و نمک برای این کار استفاده شود. پوکه‌های داروهای

شیشه‌ای که اصطلاحاً به آنها شیمیایی می‌گویم، برای امحاء باید با شن و سیمان مخلوط شود تا به صورت بلوک درآید و پس از خشک شدن به محل دفع زباله‌ها توسط شهرداری ارسال می‌شود.»

رضازاده ادامه می‌دهد: «چنانچه کار به درستی انجام نشود، ممکن است شیشه‌ها توسط سودجویان استفاده شده یا هنگام دفع در سایت زباله به اطراف پاشیده شود. البته بازرسان وزارت بهداشت و نیز محیط زیست که در ماه یکبار نمونه برداری می‌کنند، از روند کار رضایت دارند.»

وضعیت دستگاه‌ها و تجهیزات

وی دستگاه امحاء زباله موجود در بیمارستان را بسیار مناسب ارزیابی می‌کند که از نوع ایرانی بوده و دارای دیگ بخار مرکزی است؛ می‌افزاید: «۱۰ سال است که با آن کار می‌کنم. دستگاه خوبی است و تمام پایش‌ها را جواب داده و تست ویال میکروب آن همه منفی می‌شود. این یک دستگاه هزار لیتری است و در موقعیت کرونا، برخی از روزها ۱۵ تا ۲۳ سیکل استریل انجام می‌دهیم. قبل از کرونا روزانه ۲۷۰ تا ۳۰۰ کیلو زباله جمع‌آوری می‌شد؛ اما پس از کرونا روزانه ۶۰۰ تا ۷۰۰ کیلو زباله در این بیمارستان ۲۲۴ تختخوابی جمع‌آوری می‌شود.»

او که تا سال‌ها تنها کارگر واحد امحاء زباله‌ها بود، به تازگی و در شرایط کرونا که حجم کار افزایش یافته، یک نیروی انسانی دیگر در این واحد به کار مشغول شده است؛ می‌گوید: «۱۰ سال دست تنها کار کردم و تقاضا داشتیم که یک کارگر دیگر به کمک بیاید. بر برخی روزها از ساعت ۴ صبح سرکار حاضر می‌شدم و ۱۲ شب به منزل بازمی‌گشتم.» رضازاده کار کردن در واحد امحاء را بسیار خطرناک توصیف کرده و می‌گوید: «اگر مشکلی برای دیگ بخار پیش بیاید، ممکن است منفجر شود. علاوه بر آن، خطرانی مانند عفونت و «تیدل استیک» (ایجاد زخم سرسوزن از طریق سرنگ یا اشیاء تیز در بیمارستان) وجود دارد و من هر ماه چند بار تست «تیدل استیک» می‌دهم.»

خواسته و انتظارات متصدیان امحاء

متصدی اتوکلاو امحاء زباله بیمارستان تأمین اجتماعی فرخ شهر که سال‌ها بازنشسته می‌شود، مسئولیت‌پذیری و ایفای وظایف خالصانه او را بنا بر ذرات خاص و عام شده است و بازرسان وزارت بهداشت و محیط زیست از او به عنوان یک اپراتور نمونه یاد می‌کنند. انتظار داشت که در این مدت از وضعیت قراردادی خارج و به پیمانی تبدیل شود، اما این خواسته او برآورده نشده است، می‌گوید: «همه بچه‌های امحاء زباله انتظار دارند که سستی کار برای مادر نظر گرفته شود یا از حالت شرکتی خارج و استخدام شویم. این مسائلی است که ما انتظار داریم اما راه به جایی نمی‌بریم؛ اما از مسئولان بیمارستان و تأمین اجتماعی استان تشکر می‌کنم که به جای سختی کار به من تشویقی داده می‌شود و نیز از همه همکاران امحاء زباله تشکر می‌کنم که با جان و دل کار می‌کنند.»

سلاسه صدراعی
روزنامه‌نگار

زباله‌های بیمارستانی که در بخش‌های مختلف تولید می‌شود، پس از تفکیک در مبدأ، در محل جایگاه نگهداری موقت زباله‌ها جمع‌آوری شده و اطلاعاتی مانند محل تولید و تاریخ، روی آنها برچسب می‌شود

نکته
↓

مدیر کل درمان غیرمستقیم
تأمین اجتماعی اعلام کرد

۵۰ هزار مرکز درمانی در اختیار بیمه‌شدگان

به گفته مدیر کل درمان غیرمستقیم سازمان تأمین اجتماعی، این مراکز شامل ۹۰۰ بیمارستان، ۲ هزار پلی‌کلینیک و درمانگاه، ۱۳۰ دی‌کلینیک و ۲ هزار و ۵۰۰ مرکز بهداشتی درمانی است. شهرام غفاری تصریح کرد: «همچنین ۲۴ هزار و ۴۰۰ پزشک و دندانپزشک شامل ۱۰ هزار پزشک عمومی، ۱۱ هزار و ۵۰۰ پزشک متخصص و فوق تخصص و ۲ هزار و ۹۰۰ دندانپزشک با تأمین اجتماعی طرف قرارداد هستند.» وی با اشاره به مراکز پاراکلینیک طرف قرارداد تأمین اجتماعی ادامه داد: «۱۱ هزار داروخانه و ۱۰ هزار مرکز تشخیصی، تصویربرداری و درمانی مستقل شامل ۲ هزار و ۳۰۰ آزمایشگاه، ۲ هزار و ۳۰۰ رادیولوژی، ۴۰۰ مرکز سی‌تی‌اسکن، ۲۴۰ مرکز ام‌آر‌آی، ۲ هزار و ۸۰۰ فیزیوتراپی، ۸۰ مرکز سنگ‌شکن و... طرف قرارداد با تأمین اجتماعی هستند و به مردم خدمت‌رسانی می‌کنند.» با شیوع کرونا در دنیا و همچنین کشور ما، دسترسی به خدمات درمانی مهمترین نیاز مردم به شمار می‌رود و سازمان تأمین اجتماعی دست یاری به سوی نظام سلامت کشور گشوده و با پوشش خدمات درمانی، تشخیصی و دارویی، بیمه‌شدگان نقش مؤثری در رفع نیازهای درمانی مردم ایفا می‌کند. بر اساس اظهارات مدیر کل درمان غیرمستقیم تأمین اجتماعی، این سازمان علاوه بر اینکه تاکنون بیش از ۲۰۰ هزار بیمار مبتلا به کرونا را در مراکز درمانی متعلق به سازمان بستری و درمان کرده‌است، هر گونه اقدامی برای تأمین دارو و سایر خدمات درمانی مورد نیاز این بیماران در بیمارستان‌های دولتی، دانشگاهی و حتی خصوصی طرف قرارداد نیز دریغ نکرده است و هر خدمتی که به تأیید و تصویب شورایعالی بیمه رسیده باشد، تحت پوشش قرار گرفته است.

غفاری تصریح کرد: «در سال ۹۸ از مجموع جمعیت بیمه‌شده حدود ۴۵ میلیونی تحت پوشش، به طور متوسط سالانه ۵ میلیون نفر از خدمات بستری استفاده کرده‌اند که حدود ۴ میلیون مورد بستری از طریق خرید خدمات از مراکز طرف قرارداد انجام شده است. از سوی دیگر، سازمان سالیانه پاسخگوی بیش از ۵۰۰ میلیون مراجعه سرپایی است که ۳۵۰ میلیون مراجعه به مراکز درمانی طرف قرارداد رخ داده است. از این تعداد نزدیک به ۱۲۰ هزار مراجعه به پزشکان و دندانپزشکان و بیش از ۲۳۰ هزار مراجعه به واحدهای دارویی و مراکز پاراکلینیکی بوده است.» تعرفه خدمات مراکز درمانی طرف قرارداد سازمان تأمین اجتماعی به نحوی است که اگر بیمه‌شده برای درمان بستری به مراکز درمانی غیر طرف قرارداد مراجعه کند، ۹۰ درصد کل هزینه‌های درمانی بیمار بر اساس تعرفه‌های مصوب دولتی از سوی سازمان پرداخت می‌شود. همچنین اگر مراجعه بیمه‌شده برای درمان بستری به مراکز درمانی دولتی و خصوصی طرف قرارداد با معرفی سازمان باشد، ۱۰۰ درصد هزینه‌های درمانی بیمار برابر تعرفه‌های مصوب دولتی به عهده سازمان خواهد بود. همچنین در صورتی که بیمه‌شده برای خدمات سرپایی به مراکز درمانی طرف قرارداد مراجعه کند، ۳۰ درصد هزینه به عنوان فرانشیز توسط بیمه‌شده پرداخت می‌شود و در صورتی که مراجعه به مراکز درمانی طرف قرارداد به صورت اورژانس باشد، کل هزینه‌ها بر اساس تعرفه دولتی توسط سازمان پرداخت می‌شود.

تکنه

میزان اشتغال در بخش‌های خصوصی و عمومی

تازه‌ترین آمار مرتبط با شاخص‌های عمده نیروی کار در جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۸ به میزان ۸۵.۲ درصد از افراد فعال و در سن کار در حوزه بخش خصوصی و فعالیت‌های این قسمت اشتغال داشته‌اند و سهم فعالان بخش عمومی ۱۴.۸ درصد عنوان شده است. براساس اعلام وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، استان‌های گیلان و اردبیل بیشترین فعالیت در بخش خصوصی را در ۱۳۹۸ داشته‌اند و نیز استان‌های گیلان و اردبیل نیز دارای کمترین فعالیت و سهم اشتغال در بخش خصوصی هستند.

در سال ۱۳۹۸، سهم اشتغال مردان در فعالیت‌های مرتبط با بخش خصوصی ۸۶.۸ درصد عنوان شده و این در حالی است که این آمار در بخش عمومی فقط ۱۳.۲ درصد عنوان شده است. استان‌های گیلان و همدان نیز دارای بیشترین سهم اشتغال مردان و همچنین استان‌های کهگیلویه و بویراحمد و ایلام دارای بیشترین سهم اشتغال و فعالیت در بخش خصوصی هستند.

بر اساس داده‌های آماری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، زنان شاغل در بخش خصوصی در سال ۱۳۹۸، میزان ۷۷.۷ درصد از سهم اشتغال را به خود اختصاص داده‌اند و ۲۲.۳ درصد از سهم اشتغال فعالان زن نیز به شاغلان در بخش عمومی اختصاص دارد. همچنین استان‌های گیلان و اردبیل بیشترین میزان اشتغال زنان در بخش خصوصی را داشته و استان‌های بوشهر و لرستان نیز بیشترین اشتغال بخش عمومی زنان را در اختیار دارند.

در علم اقتصاد، بخش خصوصی بخشی از اقتصاد است که هم برای بهره‌های شخصی راه‌اندازی شده است و هم تحت کنترل دولت نیست و در جهت متفاوت آن، شرکت‌هایی که بخشی از دولت هستند قسمتی از بخش عمومی به شمار می‌آیند. همچنین بخش خصوصی بخش عمده‌ای از نیروی کار را به خدمت می‌گیرد و عمده فعالیت‌ها در بخش خصوصی به وسیله انگیزه افراد برای کسب درآمد هدایت می‌شوند.

بر اساس تعاریف رسمی حوزه کار و اشتغال، تمام افراد ۱۰ ساله و بیشتر که در طول هفته مرجع طبق تعریف کار، حداقل یک ساعت کار کرده و یا بنا به دلایلی به طور موقت کارشان را ترک کرده باشند، شاغل محسوب می‌شوند و افراد شاغل به طور عمده شامل دو گروه مزد و حقوق‌بگیران و خوداشتغالان می‌شوند. کارکنان فامیلی بدون مزد و افرادی که بدون دریافت مزد برای یکی از اعضای خانوار خود که نسبت فامیلی با وی دارند، کار می‌کنند نیز شاغل به شمار می‌آیند.

منظور از مزد و حقوق‌بگیر، مزد و حقوق‌بگیر بخش خصوصی، تعاونی و عمومی است که مزد و حقوق‌بگیر بخش خصوصی شامل کارفرما، کارکن مستقل، حقوق‌بگیر بخش خصوصی و کارکن فامیلی بدون مزد است.

گزارش

آینه‌نو مزیت‌های امضای قرارداد ۲۰ ساله ایران و ونزوئلا را بررسی می‌کند

آغاز تجارت با هاب منطقه آمریکای لاتین

امضای قرارداد ۲۰ ساله با ونزوئلا در صدر اخبار هفته گذشته قرار داشت. امیر عبداللّه‌یان، وزیر امور خارجه خبر داد که به زودی قراردادی با کشور ونزوئلا به امضاء خواهد رسید و در چارچوب این قرارداد، خودروسازان ایرانی در این کشور فعال می‌شوند، اما امضای قرارداد با ونزوئلا چه تأثیری بر مبادلات تجاری بین دو کشور خواهد گذاشت؟ آیا فاصله زیاد جغرافیایی، تعاملات تجاری بین دو کشور را با مشکل مواجه نخواهد کرد؟ در این رابطه با محمدرضا کریم‌زاده، مدیر کل دفتر اروپا و آمریکا سازمان توسعه تجارت گفت‌وگو کردیم. به گفته او، با فعال شدن روابط تجاری بین ایران و ونزوئلا با استفاده از خط کشتیرانی که سازمان اتکا برقرار کرده است، می‌تواند از ظرفیت موجود برای مدیریت هزینه حمل استفاده کرد. طبیعتاً با توسعه مرادوات و افزایش سطح مبادلات، صرفه اقتصادی حاصل می‌شود. به گفته کریم‌زاده، ونزوئلا با ۳۰ میلیون نفر جمعیت و ۹۱۲ هزار کیلومتر مربع مساحت، می‌تواند به عنوان هاب منطقه آمریکای لاتین برای ما مطرح باشد و با توجه به اینکه زیرساخت‌های مناسبی برای کار در این کشور وجود دارد (و از سوی دیگر به درای کاراییب و اقیانوس اطلس شمالی نیز دسترسی داشته و با کشورهای برزیل، کلمبیا و گویان نیز مرز مشترک دارد) لذا این کشور جایگاه خاصی در منطقه دارد و می‌تواند دسترسی ما را به دیگر بازارهای منطقه آمریکای لاتین به خوبی فراهم کند. کریم‌زاده می‌گوید: «ایران یک فروشگاه در کشور ونزوئلا افتتاح کرده است و انواع کالاهای ایرانی را در این فروشگاه عرضه می‌کند. از نگاه مدیر کل دفتر اروپا و آمریکا سازمان توسعه تجارت، وجود سنتی برزیل در بازارهای ونزوئلا مانعی برای توسعه روابط تجاری با این کشور به حساب نمی‌آید؛ زیرا در گذشته در معادن ونزوئلا شرکت‌های کانادایی، استرالیایی و آمریکایی حضور داشتند که اکنون این کشور را ترک کرده و امروز این فرصت برای شرکت‌های ایرانی فراهم شده تا در یک همکاری برد-برد در ونزوئلا حضور داشته باشند. نخستین کشور حاضر در بازارهای ونزوئلا، چین بوده و آمریکا و برزیل در رتبه‌های بعدی قرار دارند.»

ظالمانه ایالات متحده آمریکا قرار دارند. واقعیت این است که ایران و ونزوئلا از همکاری‌ها، نفع اقتصادی خوبی می‌برند و در تلاش هستند تا مانع مداخله دیگر کشورها در این فرایند شوند. امروز اگر صحبت از منافع می‌شود باید توجه داشت که این منافع تنها منحصر به یک مقوله نیست. برای مثال اگر فعالیت‌های اقتصادی انجام می‌شود، تنها نفع آن برای اقتصاد کشور نیست؛ بلکه می‌تواند بر مسائل سیاسی و همکاری‌های منطقه‌ای نیز تأثیر بگذارد و متقابلاً دیگر بخش‌ها نیز در چارچوب فعالیت‌های اقتصادی می‌توانند منتفع شوند.

کدام دسته از کالاهای ایرانی برای صادرات به ونزوئلا می‌تواند دارای مزیت باشند؟
ایران مدتی است فروشنده‌ای بنام «مگالسین» در ونزوئلا تأسیس کرده که همه کالاهای آن ایرانی هستند. با توجه به روند مصرف در ونزوئلا و احتیاجات و نیازمندی‌هایی که وجود دارد، همه گونه کالاهای اساسی و مصرفی از انواع مواد غذایی تا محصولات دارویی و بهداشتی و سایر اقلام مصرفی مورد نیاز در سبد خانوار می‌تواند به ونزوئلا صادر شود. متنوع‌سازی روش‌های فروش کالانیز از دیگر ابزارها برای حضور در این بازار است.

با وجود جمعیت ۳۰ میلیون نفری و واردات حدود ۶ میلیارد دلاری این کشور می‌تواند در برخی حوزه‌های منتخب به عنوان بازار صادراتی صنایع در نظر گرفته شود. همکاری‌های معدنی و صادرات ماشین‌آلات نیز از حوزه‌های قابل ذکر برای مطالعه و بررسی بیشتر است.

با توجه به حضور گسترده برزیل در ونزوئلا این کشور رقیب جدی برای ایران به حساب می‌آید. در این رابطه آیا ایران استراتژی خاصی را پیاده خواهد کرد؟
وجود سایر کشورهای ونزوئلا برای ما تهدیدی به حساب نمی‌آید. البته اولین کشوری که در بازار ونزوئلا حضور دارد، چین است و پس از آن آمریکا و برزیل در رتبه‌های بعدی قرار دارند. سابقه کارهای انجام شده در ونزوئلا و حضور شرکت‌های فعال در این کشور، حاکی از این است

که شرکت‌های ایرانی می‌توانند در این بازار جای پای خود را محکم کنند و حضور قوی داشته باشند. در گذشته در معادن ونزوئلا شرکت‌های کانادایی، استرالیایی و آمریکایی حضور داشتند که اکنون این کشور را ترک کرده و امروز این فرصت برای شرکت‌های ایرانی فراهم شده تا در یک همکاری برد-برد در ونزوئلا حضور داشته باشند. برندسازی و ارتقاء کیفیت و همچنین توان فنی و مهندسی شرکت‌های ایرانی و به‌ویژه بهره‌مندی از ظرفیت‌های فناورانه و مدیریت هزینه‌ها برای جبران فاصله زیاد می‌تواند مزیت‌های خوبی برای ورود و حضور شرکت‌های ایرانی به همراه داشته باشد.

با توجه به فاصله زیاد ونزوئلا با ایران، آیا هزینه حمل کالاهای این کشور گران تمام خواهد شد؟
در تجارت فاصله جغرافیایی زیاد، مانع از توسعه روابط نمی‌شود، ما برای فروش و صادرات محصولات به هر جای دنیا که اقتصاد و مشتری هم وجود داشته باشد، اقدام می‌کنیم. با فعال شدن روابط تجاری، استفاده از خط کشتیرانی که سازمان اتکا برقرار کرده نیز مقدور است که می‌تواند از ظرفیت موجود در جهت مدیریت هزینه حمل استفاده کرد و طبیعتاً با توسعه مرادوات و افزایش سطح مبادلات صرفه اقتصادی حاصل می‌شود.

محدودیت منابع آب در ایران مسأله‌ای جدی است. از سویی دیگر نیاز کشور به برخی محصولات کشاورزی نظیر نهاده‌های دامی، مشکلات زیادی را برای بخش تولید ایجاد کرده است. آیا می‌توان بر توسعه همکاری‌ها با ونزوئلا در قالب قراردادهای کشت فراسرزمینی امیدوار بود؟
قطعاً یکی از زمینه‌های همکاری، با توجه به منابع غنی زیرزمینی ونزوئلا و استفاده از زمین زراعی ارزان، کشت فراسرزمینی است که می‌تواند یک مزیت باشد که البته لازم است نظر کارشناسان حوزه کشاورزی در این ارتباط نیز اخذ شود.

فرآهم کردن فضای بهتر برای سرمایه‌گذاران خارجی تأکید کرده بود.
متوسط سرمایه‌گذاری خارجی چین در بازه زمانی ۱۹۹۷ تا ۲۰۲۱ معادل ۵.۱ میلیارد دلار بود که بالاترین رقم ثبت شده مربوط به سرمایه‌گذاری ۱۳۴.۹۶ میلیارد دلاری سال ۲۰۱۸ و کمترین رقم ثبت شده نیز مربوط به سرمایه‌گذاری ۱.۸۳ میلیارد دلاری سال ۲۰۰۰ بوده است.
در سال ۲۰۲۰ میلادی کمترین رقم سرمایه‌گذاری

اروپا با ۲۶.۵ درصد بوده است.
در بین بخش‌های مختلف، سرمایه‌گذاری خارجی در بخش خدمات نسبت به سال قبل ۳۳.۴ درصد و بخش فناوری ۲۹.۱ درصد بیشترین رشد است. در بخش صنعت، این رشد ۱۵.۲ درصد اندازه‌گیری شده است.
وانگ شو - معاون وزیر بازرگانی چین پیش‌تر با اشاره به تمایل شرکت‌های خارجی به گسترش کسب‌وکار خود در چین، بر تمایل دولت متبوع‌اش در

داده‌های منتشر شده از سوی وزارت بازرگانی چین نشان می‌دهد سرمایه‌گذاری خارجی مستقیم در چین در ۹ ماه امسال به ۸۶۰ میلیارد یوان (۱۳۰ میلیارد دلار) رسیده که این رقم در مقایسه با مدت مشابه منتهی به سال قبل ۱۹.۶ درصد افزایش نشان می‌دهد. بیشترین افزایش در سرمایه‌گذاری خارجی طی این مدت مربوط به کشورهای عضو اتحادیه آ.سه.ان با ۳.۴ درصد کل سرمایه‌گذاری‌ها و اتحادیه

تکنه

افزایش سرمایه‌گذاری خارجی‌ها در چین

رشد اقتصادی ازدهای زرد

خارجی مربوط به ماه ژانویه با ۱۲۷ میلیون دلار بود. بانک جهانی در تازه‌ترین برآورد خود از اقتصاد چین پیش‌بینی کرده است اقتصاد این کشور در سال جاری ۷.۹ درصد رشد کند که در صورت تحقق، ۵.۹ درصد بیشتر از چیزی خواهد بود که در سال قبل به ثبت رسید. به گفته این نهاد، اقتصاد چین به لطف بهبود شرایط بازار کار و افزایش تقاضای مصرفی و مخارج خانوار خواهد توانست در سال جاری به شرایط قبل از آغاز کرونا بازگردد.

فرآهم کردن فضای بهتر برای سرمایه‌گذاران خارجی تأکید کرده بود.
متوسط سرمایه‌گذاری خارجی چین در بازه زمانی ۱۹۹۷ تا ۲۰۲۱ معادل ۵.۱ میلیارد دلار بود که بالاترین رقم ثبت شده مربوط به سرمایه‌گذاری ۱۳۴.۹۶ میلیارد دلاری سال ۲۰۱۸ و کمترین رقم ثبت شده نیز مربوط به سرمایه‌گذاری ۱.۸۳ میلیارد دلاری سال ۲۰۰۰ بوده است.
در سال ۲۰۲۰ میلادی کمترین رقم سرمایه‌گذاری

اروپا با ۲۶.۵ درصد بوده است.
در بین بخش‌های مختلف، سرمایه‌گذاری خارجی در بخش خدمات نسبت به سال قبل ۳۳.۴ درصد و بخش فناوری ۲۹.۱ درصد بیشترین رشد است. در بخش صنعت، این رشد ۱۵.۲ درصد اندازه‌گیری شده است.
وانگ شو - معاون وزیر بازرگانی چین پیش‌تر با اشاره به تمایل شرکت‌های خارجی به گسترش کسب‌وکار خود در چین، بر تمایل دولت متبوع‌اش در

داده‌های منتشر شده از سوی وزارت بازرگانی چین نشان می‌دهد سرمایه‌گذاری خارجی مستقیم در چین در ۹ ماه امسال به ۸۶۰ میلیارد یوان (۱۳۰ میلیارد دلار) رسیده که این رقم در مقایسه با مدت مشابه منتهی به سال قبل ۱۹.۶ درصد افزایش نشان می‌دهد. بیشترین افزایش در سرمایه‌گذاری خارجی طی این مدت مربوط به کشورهای عضو اتحادیه آ.سه.ان با ۳.۴ درصد کل سرمایه‌گذاری‌ها و اتحادیه

میزان مشارکت جمعیت ۱۵ سال به بالا در فعالیت‌های اقتصادی چقدر است؟

سه‌م کارگران در دوگانه صنعت و کشاورزی

گزارش

نرخ مشارکت اقتصادی به عنوان یکی از شاخص‌های عمده بازار کار نشان از میزان فعالیت و اشتغال جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر جامعه و مشارکت آنها در امور تولید، خدمات و در مجموع فعالیت‌های اقتصادی است و به طور معمول دولت‌ها از این نرخ موجود در بازار کار در راستای سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی حوزه بازار کار و اشتغال استفاده می‌کنند. با توجه به اینکه نرخ مشارکت اقتصادی (نرخ فعالیت)، عبارت است از نسبت جمعیت فعال (شاغل و بیکار) به جمعیت در سن کار، این نرخ به متغیرهایی مانند جمعیت فعال و جمعیت در سن کار که در درون خود، جمعیت غیرفعال را نهفته دارد، وابسته است. در این گزارش، تازه‌ترین داده‌های آماری حوزه مشارکت اقتصادی و همچنین سهم اشتغال را در بخش‌های سه‌گانه صنعت، کشاورزی و خدمات در کشور مطرح کرده و میزان سهم‌پذیری هر کدام از این فعالیت‌های اقتصادی در کشور طی سال گذشته را بررسی می‌کنیم.

اردبیل و زنجان بیشترین و استان‌های ایلام، کهگیلویه و بویراحمد و مرکزی کمترین سطح مشارکت اقتصادی را در سال گذشته به ثبت رسانده‌اند. گفتنی است بالاترین و پایین‌ترین نرخ مشارکت اقتصادی ثبت شده در طول یک سال گذشته در استان خراسان شمالی به ترتیب ۴۷.۹ و ۴۴.۳ درصد و در استان سیستان و بلوچستان نیز این نرخ به ترتیب ۱۳.۲ و ۸.۹ درصد عنوان شده است.

سه‌م پایین زنان در مشارکت اقتصادی

تازه‌ترین آمار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی میانگین نرخ مشارکت اقتصادی را برای مردان در سال قبل ۶۸.۷ درصد و برای زنان ۱۳.۹ درصد عنوان کرده که نشان از فعالیت و اشتغال بسیار پایین زنان در بخش‌های اقتصادی و تولیدی دارد. البته در سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۸ نرخ مشارکت زنان از ۱۲.۴ درصد به ۱۵.۵ درصد افزایش یافته که حاکی از مشارکت بیشتر زنان در بازار کار است، اما این آمار همچنان پایین‌تر از متوسط جهانی برآورد شده است. همچنین بر اساس این گزارش، نرخ مشارکت اقتصادی روستاییان از شهرنشینان بیشتر است، به گونه‌ای که سهم افراد شهری از این شاخص ۴۰.۴ درصد و سهم روستاییان ۳۴.۲ درصد عنوان شده که یکی از دلایل سهم بالای مشارکت روستاییان در فعالیت‌های اقتصادی، روش زندگی در روستا و سهم همه‌افراد خانوار در تقسیم‌بندی انجام‌امورات جاری است که سن کار را کاهش و مشارکت در فعالیت‌ها را افزایش داده است. از جمله تحلیل‌های مهم برای کار در ایران، تغییر و تحولات منطقه‌ای بازار کار در زمینه مشارکت نیروی کار در مناطق شهری و روستایی است که تفاوت در ویژگی‌های اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی در این مناطق باعث شده تا بازار کار آنها نیز تحت تأثیر قرار گیرد که این موضوع می‌تواند در سیاست‌گذاری‌های بازار کار نقش مؤثر داشته باشد. گفتنی است در زمینه فعالیت‌ها و اشتغال کشاورزی روستاییان در بازه سنی بیش از ۱۵ سال در سال گذشته، سهم اشتغال این بخش به صورت میانگین ۱۷.۴ درصد عنوان شده که بالاترین میزان مشارکت در این حوزه در

فصل بهار ۱۸.۶ درصد و پایین‌ترین میزان آن در فصل زمستان با ۱۵.۸ درصد به ثبت رسیده است. بر اساس داده‌های حوزه بازار کار، در سال ۱۳۹۹ نرخ مشارکت اقتصادی در جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر ۴۱.۳ درصد عنوان شده که این شاخص در بین مردان و زنان به ترتیب ۶۸.۷ درصد و ۱۳.۹ درصد است. همچنین نرخ بیکاری در جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر ۹.۶ درصد برآورد شده که این شاخص در بین مردان و زنان به ترتیب ۸.۴ درصد و ۱۵.۶ درصد است. خروجی آماری حوزه اشتغال در کشور نشان می‌دهد فعالیت و اشتغال در کشور به ترتیب در بخش‌های خدمات با ۴۹.۳ درصد، صنعت با ۳۳.۳ درصد و کشاورزی با ۱۷.۴ درصد، مجموع فعالیت‌های اقتصادی و اشتغال را شامل شده است. گفتنی است سهم اشتغال به عنوان یکی از شاخص‌های عمده فعالیت‌های اشتغال در قالب نیروی کار در جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر محاسبه می‌شود و با توجه به قابلیت‌های مختلف مناطق، مورد بررسی و تحلیل قرار می‌گیرد.

سه‌م اشتغال در بخش کشاورزی

بر اساس آمار رسمی حوزه اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، میانگین اشتغال جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر در بخش کشاورزی در سال گذشته ۱۷.۴ درصد عنوان شده که این سهم در فصل بهار ۱۸.۶، تابستان ۱۸.۵، پاییز ۱۶.۷ درصد و در زمستان به ۱۵.۸ درصد رسیده است. به عبارتی، بیشترین و کمترین میزان سهم اشتغال کشور به ترتیب در فصل‌های بهار و زمستان به ثبت رسیده است. گفتنی است بالاترین سهم اشتغال بخش کشاورزی در کشور در سال ۱۳۹۹ مربوط به استان‌های کرمان با ۳۸.۷ درصد، خراسان شمالی با ۳۳.۹ درصد، اردبیل و آذربایجان غربی هر کدام با ۳۳.۱ درصد است و کمترین میزان این سهم مربوط به استان‌های تهران با ۱.۵ درصد، البرز با ۳.۶ درصد و قم با ۴.۷ درصد برآورد شده است. البته استان‌هایی با سطح بالای تمرکز و ظرفیت در زمینه‌های صنعت و خدمات، حجم پایین زمین‌های زراعی و همچنین نبود بستر طبیعی کشاورزی - مانند تهران، البرز و قم -

خصوصاً سهم اشتغال بخش کشاورزی در صد قابل توجهی را به خود اختصاص نداده‌اند و در نقطه مقابل این شرایط، برخی استان‌ها به دلیل مهیا بودن شرایط کلی فعالیت در بخش کشاورزی از جمله زمین‌های وسیع با ظرفیت بالای کشت، سابق درخشان در حوزه کشاورزی و توانمندی و تجربه این جوامع در بخش‌های مرتبط با کشاورزی، دارای ۹.۶ درصد قابل توجهی از میزان اشتغال در کشاورزی باشند.

فعالیت شاغلان در بخش صنعت

گزارش وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نشان می‌دهد سهم اشتغال بخش صنعت در سال گذشته به صورت میانگین، ۳۳.۳ درصد بوده که این سهم در فصل تابستان با ۳۴.۴ درصد بیشترین و در بهار با ۳۱.۸ درصد پایین‌ترین میزان را به ثبت رسانده است که البته سهم مذکور در فصل‌های پاییز و زمستان نیز به ترتیب با ۳۴.۳ درصد و ۳۳.۸ درصد، تفاوت معناداری با دیگر فصل‌ها نداشته است. به عبارت دیگر، فعالیت و اشتغال در کارهای مرتبط با صنعت در طول فصول مختلف با میانگین فعالیت در این بخش، فاصله چندانی ندارد. بر مبنای آمار و داده‌های حوزه اشتغال بخش صنعت، استان‌های چهارمحال و بختیاری ۴۵.۸ درصد، یزد ۴۳.۷ درصد و مرکزی ۴۳.۶ درصد از سهم اشتغال کلی خود را به فعالیت در حوزه‌های مرتبط با صنعت اختصاص داده‌اند و استان‌های آذربایجان غربی با ۲۵.۴ درصد، گیلان و کردستان هر کدام با ۲۶.۳ درصد دارای کمترین سطح اشتغال صنعتی کشور در سال گذشته بوده‌اند. به طور طبیعی مناطقی از کشور که به دلایل مختلف در حوزه فعالیت‌های صنعتی رشد کمتری داشته و توسعه صنعتی در آن استان‌ها نسبت به دیگر مناطق، سرعت کمتری داشته است، باید سهم پایین‌تری از سهم اشتغال بخش صنعت را نسبت به دیگر حوزه‌های فعالیت مانند کشاورزی و خدمات داشته باشند، اما آمار و داده‌های موجود در برخی از استان‌ها مانند چهارمحال و بختیاری، کهگیلویه و بویراحمد و سیستان و بلوچستان خلاف این نکته را ثابت می‌کند.

احسان احمدی
روزنامه‌نگار

بر اساس آمار رسمی حوزه اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، میانگین اشتغال جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر در بخش کشاورزی در سال گذشته ۱۷.۴ درصد عنوان شده است

نکته

شرایط اشتغال به کار از مجاری غیررسمی

یک کارشناس حوزه بازار کار با بیان اینکه در حال حاضر بیشتر اشتغال به کار کارجویان و برقراری ارتباط آنها با کارفرمایان و مراکز اشتغال در کشور از مجاری غیررسمی شکل می‌گیرد، گفت: «آمارهای مرتبط با شغل‌یابی از مجاری غیررسمی در قالب داده‌های رسمی اعلام شده و قابل استناد، ثبت نمی‌شود.» علیرضا حیدری اظهار داشت: «در گذشته وظایف مراکز کار یابی و اشتغال برعهده کار یابی‌های دولتی بود و این مراکز ارتباط بین بیمه بیکاری، ثبت‌نام‌شدگان و اشتغال مجدد را برقرار می‌کردند و به دلیل مأموریت‌های گسترده محول شده به آنها، بخشی از فعالیت‌های غیرحاکمیتی به مردم واگذار شده و عملاً شرایطی فراهم شد که در اقتصاد کشور نقش آفرینی کرده و حوزه اشتغال را به شکلی مدیریت کنند.»

وی افزود: «در سال‌های اخیر، مجوزهای لازم به کار یابی ارائه شد و در واقع بخشی از وظایف دولت به این دفاتر واگذار شده و در کنار دولت به انجام وظایف خود در خصوص اشتغال می‌پردازند.»

این فعال و کارشناس حوزه کار در ادامه تصریح کرد: «آمارهایی که از طرف دفاتر کار یابی به صورت دوره‌ای و سالانه به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی اعلام می‌شود، باید ملاک موفقیت و میزان فعالیت آنها در حوزه نقش آفرینی‌های اشتغال و ارتباط بین مراکز کار و کارجویان باشد.»

وی خاطر نشان کرد: «این مراکز با دریافت مجوز در حوزه‌های کار یابی داخلی و ارتباط کارجویان با کشورهای خارجی، به صورت همزمان در دو بخش داخل و بیرون از کشور مشغول به فعالیت هستند.» حیدری افزود: «اگر مقایسه بین آمارهای مرتبط با اشتغال و کارجویی را در دستور کار داریم، باید به این نکته توجه شود که در مدت همه‌گیری بیماری کرونا، شوک اقتصادی به همه کشورهای جهان وارد شده و اقتصاد، تولید و اشتغال را در همه نقاط جهان تحت تأثیر قرار داده است و داده‌های آماری مقایسه‌ای در این مدت می‌تواند نشأت گرفته از شرایط کرونایی و تأثیر آن بر اقتصاد باشد.»

وی اضافه کرد: «شرایط شیوع کرونا در کشور قابلیت این را داشته است که بخش قابل توجهی از مشاغل را با مخاطره روبه‌رو کرده و یا حتی منجر به تعطیلی کارگاه‌ها و تعدیل نیروی کار و به دنبال آن افزایش نرخ بیکاری و سود و این مشاغل ممکن است که به صورت ذاتی در درون اقتصاد وجود داشته باشند و به دلیل شرایط ناشی از کرونا حذف شده باشند و با فروکش کردن مقطعی بیماری، زمینه فعالیت دوباره برای آنها فراهم شده باشد.» وی گفت: «وقتی عامل شوک اقتصادی تعدیل پیدا کرده و یا برطرف می‌شود و شرایط اقتصادی به حالت گذشته بازمی‌گردد، طبیعتاً مشاغل آسیب‌دیده احیا شده و افرادی که در این شرایط شغل خود را از دست داده‌اند، دوباره مشغول به کار می‌شوند و در واقع این ارتباط و اشتغال دوباره کاری افراد را نمی‌توان در قالب فعالیت کار یابی‌ها و داده‌های آماری آنها محاسبه کرد.»

تعداد سازمان‌های کارفرمایی دارای مجوز ۲ هزار و ۷۱۸ مورد در سال گذشته عنوان شده که نسبت به سال قبل از آن ۳۰.۹ درصد رشد را تجربه کرده است

اختیار داشتند. هزار و ۷۱۸ مورد در سال گذشته عنوان شده که نسبت به سال قبل از آن، ۳۰.۹ درصد رشد را تجربه کرده است. در عین حال، بیشترین تعداد این نهادها به ترتیب به استان‌های خراسان رضوی و تهران اختصاص دارد. گفتنی است در سال گذشته ۲ هزار و ۵۷۷ انجمن صنفی کارفرمایی و ۱۴۱ کانون انجمن صنفی کارفرمایی در سطح کشور فعالیت داشته‌اند که در سال ۱۳۹۸ به ترتیب ۲ هزار و ۴۷۷ و ۱۲۸ مورد بوده‌اند که رشد نسبی این سازمان‌ها را به دنبال داشته و همچنین استان‌های خراسان شمالی و چهارمحال و بختیاری نیز در سال گذشته به ترتیب با ۳۱ و ۳۲ مورد، کمترین تعداد سازمان‌های کارفرمایی را در

و رفاه اجتماعی، استان‌های ایلام، سمنان و کردستان نیز به ترتیب دارای کمترین میزان فعالیت سازمان‌های کارگری دارای مجوز در کشور در سال ۱۳۹۹ بوده‌اند. همچنین تعداد ۲۹ کانون کارگران استانی و ۳۳۵ کانون کارگران شهرستانی در سطح کشور در سال گذشته فعالیت داشته‌اند که در مقایسه با سال قبل از آن، تعداد کانون‌های استانی ثابت مانده و کانون‌های شهرستانی ۱۹ مورد افزایش را به ثبت رسانده‌اند.

رشد سازمان‌های کارفرمایی در کشور همچنین تعداد سازمان‌های کارفرمایی دارای مجوز ۲

رشد سازمان‌های کارفرمایی در کشور

همچنین تعداد سازمان‌های کارفرمایی دارای مجوز ۲

سازمان‌های کارگری و کانون‌های کارگران بازنشسته دارای مجوز قانونی در قالب نهادهایی مانند شوراهای اسلامی کار، کانون هم‌هنگی شوراهای اسلامی کار، انجمن صنفی کارگری، کانون انجمن صنفی کارگری و نمایندگان کارگران در حال فعالیت هستند. گفتنی است در سال ۱۳۹۹ تعداد ۹ هزار و ۵۸۲ سازمان کارگری در سطح کشور فعالیت داشته‌اند که در مقایسه با سال ۱۳۹۸ رشد ۴۹۹ موردی داشته است. از این بین نماینده کارگران، شوراهای اسلامی کار و انجمن صنفی کارگری به ترتیب با ۶ هزار و ۲۰۴، هزار و ۹۱۲ و هزار و ۳۳۳ مورد، بیشترین تعداد سازمان‌ها و نمایندگان جامعه کارگری را در اختیار داشتند. بر اساس اعلام وزارت تعاون، کار

گزارش

گزارش‌های آماری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نشان داد

افزایش سازمان‌های کارگری و کارفرمایی

بر اساس اعلام وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، تعداد سازمان‌های فعال در حوزه‌های مرتبط با کارگران و کارفرمایان دارای مجوز فعالیت در سطح کشور افزایش یافته است. در سال گذشته سازمان‌های کارگری، رشد ۵.۵ درصدی داشته و تعداد این سازمان‌ها که با مجوز وزارت کار در حال فعالیت هستند در سال ۱۳۹۹ به ۹ هزار و ۵۸۲ مورد رسیده است. آمارهای مرتبط به فعالیت سازمان‌های کارگری حاکی از این است که بیشترین تعداد این سازمان‌ها به ترتیب در استان‌های تهران با هزار و ۳۸۶، خراسان رضوی با هزار و ۱۷۹ و فارس با ۷۹۳ مورد به ثبت رسیده است.

قانون جدید نظارت بر رفتار کارمندان دولتی در مصر حذف سازمان یافته در قاهره

محدودیت برای کارمندان واکسینه نشده سنگاپوری

دولت سنگاپور در بیانیه‌ای اعلام کرد کارمندان واکسینه نشده اجازه نخواهند داشت به محل کار خود بازگردند؛ مگر اینکه تست کرونا آنها پیش از بازگشت به محل کار منفی باشد و باید خودشان هزینه این تست‌ها را پرداخت کنند. انجام تست کرونا همچنین برای افرادی که از نظر پزشکی واجد واکسیناسیون نیستند و زنان باردار الزامی است. بر اساس این گزارش، افرادی که در ۲۷۰ روز گذشته از بیماری کرونا بهبود پیدا کرده‌اند، بخشی از گروهی هستند که اجازه ورود دارند.

محدودیت‌های کرونایی مجدد در انگلیس

آمار منتشر شده حاکی از آن است هفته گذشته به طور متوسط روزانه ۴۷ هزار مورد جدید ابتلا به کرونا در انگلیس ثبت شده که نسبت به هفته قبل آن افزایش ۱۸ درصدی داشته است. همچنین به طور میانگین ۱۳۵ مورد فوت در روز گزارش شده که نسبت به هفته قبل آن افزایش ۱۶ درصدی داشته است. از زمان آغاز همه‌گیری بیش از ۱۳۹ هزار نفر در انگلیس بر اثر ابتلا به بیماری کرونا جان خود را از دست داده‌اند که پس از روسیه بالاترین آمار ثبت شده فوتی‌های کرونا در اروپا را به خود اختصاص داده است. با افزایش موارد ابتلا به کرونا ویروس، بسیاری از محققان انگلیسی از دولت درخواست کردند تا برخی از محدودیت‌هایی که پیش از این لغو شده است، مجدداً اعمال شود.

۱۸۰ هزار نفر، قربانیان کادر درمان در جهان

سازمان بهداشت جهانی در گزارشی اعلام کرد، ۸۰ تا ۱۸۰ هزار نفر از کادر درمان تا ماه مه سال جاری بر اثر ابتلا به بیماری کرونا جان خود را از دست داده‌اند که نشان دهنده ضرورت در اولویت بودن آنان برای تزریق واکسن است. در گزارش این سازمان آمده است: «از میان جمعیت ۱۳۵ میلیون نفری کادر درمان و مراقبان سلامت در جهان بین ۸۰ تا ۱۸۰ هزار نفر در فاصله ژانویه سال ۲۰۲۰ تا ماه سال ۲۰۲۱ بر اثر ابتلا به کرونا فوت کرده‌اند.» تدریس آندونوم - دبیر کل سازمان بهداشت جهانی - با انتقاد از نابرابری در توزیع واکسن در جهان تأکید کرد: «کادر درمان باید ابتدا در برابر این بیماری واکسینه شوند.» به گزارش این سازمان، اطلاعات موجود از ۱۱۹ کشور نشان می‌دهد به طور میانگین از میان هر پنج نفر از کادر درمان در جهان دو نفر به طور کامل در برابر کرونا ویروس واکسینه شده‌اند. در آفریقا کمتر از یک‌دهم کادر درمان به طور کامل در برابر بیماری کرونا واکسینه شده‌اند. این در حالی است که در بسیاری از کشورهای با درآمد بالا بیش از ۸۰ درصد کادر درمان واکسن کرونا ویروس را دریافت کرده‌اند.

گزارش

در تاریخ اول اوت، «عبدالفتاح السیسی»، رئیس جمهوری مصر قانونی را تصویب کرد که بر اساس آن کارکنان دولتی بی‌انضباط از کار برکنار می‌شوند. قانون جدید که در رسانه‌ها با عنوان «قانون اخراج کارکنان عضو اخوان المسلمین» شناخته می‌شود، به دولت این اجازه را می‌دهد تا تمامی کارکنانی را که به گفته دولت «به خدمات عمومی یا منافع اقتصادی» آسیب می‌رسانند، از کار برکنار کند.

همه چیز از حوادث مرگبار قطار در این کشور آغاز شد. در تاریخ ۲۶ مارس سال ۲۰۲۱، تصادف قطار در منطقه سوهاج مصر به کشته شدن ۲۰ نفر و زخمی شدن ۱۶۵ تن انجامید. ۲۲ روز بعد، حادثه دیگری در شمال کشور روی داد که طی آن ۱۱ تن کشته و ۹۸ تن دیگر زخمی شدند.

هدف: اخوان المسلمین

وزیر حمل و نقل که ژنرال پیشین ارتش است، در مواجهه با انتقادهای از نحوه مدیریت خود، مدعی شد که این عناصر متعلق به گروه‌هایی چون اخوان المسلمین که فعالیت آنها در کشور از سال ۲۰۱۳ ممنوع شده است، احتمالاً با این پرونده در ارتباط هستند. وزیر حمل و نقل مصر برای اثبات مدعای خود اعلام کرد که ۲۶۸ عنصر وابسته به اخوان المسلمین را در این بخش شناسایی کرده است. این در حالی است که در آن زمان وی قادر به اخراج این افراد نبود؛ چرا که

فرشاد گلزاری

روزنامه‌نگار

قوانین مصر اجازه اخراج کارکنان دولت یا شرکت‌های وابسته را به دلایلی مگر مسائل انضباطی نمی‌داد. در پنجم مه سال ۲۰۲۱، یک نماینده پارلمان عضو حزب «مستقبل وطن»، از احزاب هوادار دولت، قانون جدیدی را در این رابطه به پارلمان ارائه کرد. رسانه‌ها این قانون را بهانه‌ای برای اخراج کارکنان وابسته به اخوان المسلمین می‌دانند و این نگرانی وجود دارد که با استفاده از این قانون، هر گونه صدای انتقاد در بخش عمومی مورد عطایاب و خطاب قرار گیرد. «کمال ابوعیتا»، وزیر سابق نیروی انسانی در این رابطه عنوان کرد: «اخراج کارکنان متعلق به اخوان المسلمین تنها مشتی از خروار است. این قانون جدید هر کارمند دولت که مخالف با دولت السیسی باشد را صرف‌نظر از وابستگی آنها به احزاب گوناگون هدف قرار می‌دهد.» وی افزود: «دولت به خوبی می‌داند اکثر اعضا و هواداران اخوان المسلمین در زندان هستند یا آنکه به نقاط دیگر تبعید شده‌اند.» وی در ادامه گفت که این قانون در قالب مخالفت با اخوان المسلمین ارائه شده تا بتواند تأیید عموم مردم را کسب کند.

این در حالی است که گرچه در متن قانون به صراحت اشاره‌ای به نام اخوان المسلمین نشده، اما ماده دوم آن اجازه اخراج هر کارمند دولت را که نام آنها در لیست افراد نامطلوب آمده باشد، می‌دهد. بنا به گفته ابوعیتا، این امر بدان معناست که هر کس در سیستم

دولتی مصر که عنصر نامطلوب شناخته شود، به راحتی می‌توان تحت این قانون او را از سر راه برداشت و ماجرا صرفاً به عضویت در اخوان المسلمین ختم نمی‌شود. وی افزود: «من چندین عضو اتحادیه‌ها و فعالان کارگری را می‌شناسم که به دلیل گرایش‌های سیاسی‌شان در فهرست عناصر نامطلوب قرار گرفتند، از جمله ممدوح حمزه، معمار معروف، که به خاطر انتقادهایش از دولت السیسی در شبکه‌های اجتماعی مورد خشم قرار گرفت. مورد دیگر، یحیی حسن است که در ژانویه سال ۲۰۱۹ به دلیل شرکت در رویداد هشتمین سالگرد انقلاب مصر بدون محاکمه بازداشت شد.» این مقام پیشین در ادامه عنوان کرد: «هر کسی تحت این قانون جدید می‌تواند آسیب ببیند.» گفتنی است بیش از ۶۰ هزار زندانی سیاسی در مصر وجود دارد که ۳۰ هزار تن از آنها در مرحله بازداشت پیش از محاکمه هستند.

استخدام مخبران دولتی

بنا به گفته «احمد النگر»، سردبیر سابق روزنامه الاهرام، هدف از این قانون برکناری هر مقام یا کارمند دولتی است که بنا به نظر دولت، نامطلوب تلقی می‌شود. وی افزود که در سال‌های اخیر در مصر، افراد بر اساس مقاصد و موقعیت‌های سیاسی‌شان قضاوت می‌شوند، نه بر اساس عملکردشان. النگر در این رابطه

عنوان کرد: «این قانون به مثابه بازگشت به دوران تفتیش عقاید در بخش عمومی است که پیامدهای اجتماعی بسیار خطرناکی در پی خواهد داشت.» در این بین، افراد بسیاری هشدار می‌دهند که این قانون جدید می‌تواند نظارت بر وابستگی‌های سیاسی کارکنان را افزایش دهد. «عمار علی حسن»، استاد علوم سیاسی، در این رابطه گفت: «این قانون، کارکنان و مقام‌های دولتی و ادارات را تبدیل به مخبرانی می‌کند که به دستگاه‌های امنیتی در تعقیب هر گونه حرفی کمک می‌کنند. از سوی دیگر، این امر سبب می‌شود افراد صادقی که به فساد در مؤسسه‌ها انتقاد می‌کنند، هدف حمله قرار گیرند.»

یک منبع ناشناس به اسکاکی‌نیوز گفت که پس از تصویب این قانون، دولت نسخه‌ای از آن را به تمامی نهادهای دولتی فرستاد تا بررسی مشخصات کارکنان را آغاز کنند. در تاریخ ۲۲ اوت، وزارت حمل و نقل اعلام کرد ۱۹۰ تن از کارمندان دولت که ادعا می‌شوند از اعضای اخوان المسلمین هستند، به سازمان‌های دیگری منتقل شده و منتظر اعلام نتایج تحقیق درباره وابستگی سیاسی آنها و همچنین اعلام اخراج‌شان هستند.

بنا به گفته فعالان و مخالفان دولت، ماده یک این قانون خطر بیشتری را به دنبال دارد و بر اساس آن، همه کارکنان دولتی در معرض اخراج قرار می‌گیرند.

افزایش دوباره تنش‌ها میان آمریکا و چین

جنگ سرد دوم با محوریت فناوری؟!

گزارش

تنش‌ها میان غرب و شرق در حال شدت گرفتن و جبهه‌های روسیه - ناتو و چین - آمریکا شاهد تحولات بسیاری است. در این میان، دیوار بزرگ و کاخ سفید طی هفته‌های اخیر با شدت بی‌سابقه‌ای برای یکدیگر شاخ و شانه کشیده‌اند و حتی یکدیگر را به اقدام نظامی تهدید کردند.

ترس از رشد چین

توسعه روزافزون پکن در زمینه‌های گوناگون با همه‌گیری کرونا نیز متوقف نشد. این در حالی است که در بیش از دو ساله که شیوع این ویروس گذشته است، بسیاری کشورها شاهد عقبگرد در زمینه صنعت و تجارت بوده‌اند، اما چین نشان داد بیدی نیست که با این بادها بلرزد. اخیراً مقامات آمریکایی هشدارهای جدیدی در مورد برنامه‌های بلندپروازانه چین در زمینه هوش مصنوعی و طیف وسیعی از فناوری‌های پیشرفته که در نهایت می‌تواند متحرک‌تر برتری نظامی قاطع پکن و تسلط احتمالی آن بر بخش بهداشت و درمان و سایر بخش‌های ضروری در آمریکا شود، داده‌اند. به گفته مقامات مرکزی ضابط‌اطلاعات و امنیت آمریکا، این هشدارها شامل اطلاعاتی جدید به مدیران تجاری، دانشگاهیان و مقامات دولت‌های ایالتی در مورد خطرات پذیرش سرمایه‌گذاران یا متخصصان چینی در صنایع کلیدی است؛ هر چند این مرکز قصد ندارد به مقامات بگوید سرمایه‌گذاری چینی‌ها را رد کند، تلاش‌ها برای اعمال کنترل بر مالکیت معنوی و اجرای تدابیر امنیتی را تشویق می‌کند. آژانس‌های امنیت ملی آمریکا در دولت «جو بایدن»، رئیس جمهوری آمریکا مقابله علنی شدید علیه چین نشان داده‌اند و برخی مقامات آن را بزرگ‌ترین تهدید استراتژیک برای

که مرکز ضابط‌اطلاعاتی وی به طور مرتب با دانشگاهیان و بخش خصوصی آمریکا نشست می‌گذارد و همچنان تصدیق می‌کند که صنایع و دانشگاه‌ها ممکن است همچنان خواستار جذب دانشجویان، کارشناسان و سرمایه‌گذاران از چین باشند. او از شرکت‌هایی که این مرکز با آنها نشست داشته، نام نبرد.

جنگ سرد نوین

این تحولات در حالی صورت می‌گیرد که در عرصه نظامی نیز رقابت‌های زیادی با چین وجود دارد. در پی پرتاب آزمایشی موشک‌های فضاپیمای هسته‌ای چین که جو بایدن مدعی «نگران‌کننده» بودن آن شد، نیروی زمینی و نیروی دریایی ارتش آمریکا نمونه‌های اولیه سلاح فراضوتی را آزمایش کرده و از موفقیت آمیز بودن این آزمایش‌ها خبر دادند. پنتاگون اعلام کرد که نیروی دریایی و نیروی زمینی ارتش آمریکا آزمایش‌هایی در راستای پیشبرد برنامه تولید تسلیحات مافوق صوت این کشور روی نمونه‌های اولیه مربوط به این تسلیحات را به شکل موفقیت‌آمیز اجرا کرده‌اند و این آزمایش‌ها پشتیبان توسعه تسلیحاتی جدید هستند. این آزمایش‌ها درست در همان روزی که جو بایدن نسبت به تسلیحات مافوق صوت چین اظهار نگرانی کرد، اجرا شدند. در بیانیه پنتاگون آمده است که لابراتوارهای ملی سان‌دی‌مجری این آزمایش‌ها متعلق به تأسیسات پروازی والوپس ناسا در ویرجینیا بوده‌اند و این آزمایش‌ها به «توسعه قابلیت‌های متعارف فوری در نیروی دریایی و حمله تهاجمی مافوق صوت با استفاده از موشک مافوق صوت دوربرد نیروی زمینی ارتش آمریکا» کمک می‌کنند. پنتاگون در بیانیه‌ای اعلام کرد که این آزمایش‌ها «فناوری‌های پیشرفته مافوق صوت، قابلیت‌ها و سیستم‌های نمونه اولیه را در یک محیط عملیاتی واقعی نشان داد.» آمریکا از اوایل

سال ۲۰۰۰ به طور فعال توسعه سلاح‌های مافوق صوت را به عنوان بخشی از برنامه حمله سریع جهانی متعارف خود دنبال کرده است. شرکت‌هایی مانند لاکهید مارتین و ریتون در حال توسعه قابلیت‌های سلاح‌های مافوق صوت برای آمریکا هستند. این بیانیه چند روز بعد از گزارش فاینشال تایمز منتشر شد مبنی بر اینکه چین سلاحی را آزمایش کرده که پیش از بازگشت به زمین و ناکامی در اصابت به هدف، دور مدار پایین زمین پرواز کرده است. «جن ساکی»، سخنگوی کاخ سفید، اعلام کرد که دولت از طریق «کانال‌های سیاسی» در مورد فناوری موشکی مافوق صوتی چین ابراز نگرانی کرده است اما او به خبرنگاران گفت که آنها از «قابلیت تنگاتنگ» تا زمانی که به درگیری تغییر مسیر ندهد، استقبال خواهند کرد. از سوی دیگر، بایدن مدعی شد که آمریکا در قبال تایوان تعهد دارد و قرار است از این جزیره در برابر چین حمایت و دفاع کند. به گزارش رویترز، رئیس جمهوری آمریکا در مصاحبه با شبکه سی‌ان‌ان در پاسخ به این سؤال که آیا آمریکا از تایوان که تحت فشار سیاسی و نظامی پکن برای پذیرش حاکمیت چین است، حمایت می‌کند، پاسخ داد: «بله، ما نسبت به این مسأله و حمایت از تایوان متعهد هستیم.» سخنگوی دفتر ریاست جمهوری تایوان در واکنش به اظهارات بایدن این ادعا را تکرار کرد که موضع آنها ثابت می‌ماند. مسأله این است که در صورت جلب حمایت آمریکا، تایوان نه «تسلیم فشار» می‌شود و نه «پیشروی عجلانه» خواهد داشت. همچنین چین در واکنش به سخنان جو بایدن، درباره تایوان از او خواست تا در اظهاراتش «احتیاط» کرده و از ارسال هر گونه سیگنال اشتباه خودداری کند. با نگاهی به این مؤلفه‌ها به نظر می‌رسد که شاهد ظهور جنگ سرد جدیدی در عرصه بین‌الملل باشیم. باید منتظر ماند و دید که تحولات اخیر به چه سمت و سویی کشیده می‌شود.

اتحادیه‌های کارگری علیه راستگراهای افراطی به خیابان‌های رُم آمدند قیام مجدد علیه فاشیسم!

گزارش

ایتالیای روزهای اخیر شاهد تظاهرات هزاران نفری اتحادیه‌های کارگری ایتالیا با تظاهرات در رم از دولت خواستند تا آن دسته از گروه‌های نئوفاشیستی که اخیراً در اعتراضات خشونت آمیز علیه مجوز سلامت کرونا مشارکت داشتند را متحل کند.

زد و خورد در رم

بر اساس اخبار منتشر شده ده‌هزار نفر در رم، پایتخت ایتالیا علیه تحركات اخیر نئوفاشیست‌ها در این کشور تظاهرات کردند. این تظاهرات تنها یک هفته پس از ورود هواداران ملی‌گرای افراطی به مقرر مهم‌ترین اتحادیه کارگری ایتالیا در حاشیه تجمع علیه لزوم ارائه گواهی بهداشتی برای حضور در محل کار برگزار شد. اخبار منتشر شده از حضور بیش از ۵۰ هزار نفر در این تجمع اعتراضی حکایت دارند. شرکت‌کنندگان در این تجمع اعتراضی خواستار ممنوع شدن فعالیت حزب راستگرای «فورسانو» در ایتالیا شدند. سه سندیکا و اتحادیه کارگری ایتالیا با شعار «نه به فاشیسم؛ برای دفاع از کار، مشارکت و دموکراسی»، به این تجمع اعتراضی را سازمان داده بودند. بسیاری از شرکت‌کنندگان شعار «بازگشت فاشیسم، هرگز!» سر می‌دادند. شرکت‌کنندگان در تجمع طرح دولت ایتالیا برای ارائه گواهی بهداشتی در محل کار در راستای مقابله با شیوع همه‌گیری کرونا را محکوم کرده بودند. این طرح از هفته قبل در ایتالیا به اجرا درآمد. بنا به این طرح، کارگران و کارمندان برای حضور در محل کار باید گواهی بهداشتی داشته باشند. این گواهی بهداشتی در سه حالت معتبر خواهد بود: واکسیناسیون در برابر بیماری کرونا، ارائه

نتیجه تست منفی ابتلا به کرونا با محدودیت ۴۸ ساعته و ارائه مدرک‌های دال بر بهبود یافتن از بیماری. طی این تظاهرات، شماری از شرکت‌کنندگان در تظاهرات در رم شعار «بله به واکسیناسیون» سر می‌دادند؛ شعاری که به طور مستقیم واکنشی به شعار شرکت‌کنندگان در تجمع هفته گذشته علیه ارائه گواهی بهداشتی در محل کار بود. در حاشیه تظاهراتی که پیش از این تجمع برگزار شده بود، عده‌ای از نیروهای راست‌گرای افراطی و از جمله اعضای حزب راستگرای «فورسانو» دست به آشوب زده و به دفتر «کنفدراسیون عمومی کار ایتالیا» حمله کرده بودند. در جریان این حمله عده‌ای مجروح شده بودند و پلیس اقدام به بازداشت برخی از آشوبگران کرد. گفته می‌شود شماری از اعضای ارشد حزب یادشده نیز در بین دستگیرشدگان بوده‌اند. سایت «شیپینگ آنلاین» به نقل از دانشجویی به نام مارگریتا ساردی نوشت: «فعالیت گروه‌های نئوفاشیستی باید فوراً ممنوع شوند، اما آنچه ما در گام نخست به آن نیاز داریم، آموزش و تربیت ضدفاشیستی در مدارس ایتالیا است.» این در حالی است که اقدام برای ممنوع کردن فعالیت حزب «فورسانو» به راه افتاده است. همین منبع خبری اعلام کرده است که تاکنون بیش از ۱۰۰ هزار نفر با امضای خود از ممنوع اعلام شدن فعالیت این حزب

جانبداری کرده‌اند. مخالفان راست افراطی حمله هفته گذشته به مقرر مهم‌ترین اتحادیه کارگری ایتالیا را با حمله اعضای حزب فاشیست به مقرر اتحادیه‌های کارگری در سال ۱۹۲۱، یعنی یک قرن پیش مقایسه کرده‌اند. «بنیتو موسولینی»، رهبر حزب فاشیست ایتالیا یک سال پس از آن حمله قدرت را در این کشور به دست گرفت.

بازگشت اندیشه‌های موسولینی

این امر برای بسیاری از تحلیلگران به مثابه نشانه‌ای مبنی بر ظهور احزاب افراطی با همان بازماندگان نازیسیم و فاشیسم در اروپا است؛ رویکردی که در این زمینه نباید از یاد برود سازوکاری است که به این دست از نگرش‌ها میدان داد. در سال ۲۰۱۴، زمانی که انتخابات پارلمانی اروپا برگزار شد، جهان شاهد راهیابی بیش از یکصد نماینده راستگرای افراطی به پارلمان اروپا در بروکسل بود. این پیروزی درست در شرایطی به دست آمد که به واسطه تبلیغات گسترده جریان‌های راست افراطی علیه پدیده‌هایی مانند مهاجرت و مانور دگره‌راسانه آن، بخش اعظمی از آراء خاموش یا آراء سفید به سود آنها به گردش درآورده بود. قدرت‌گیری جریان راست افراطی در اروپا، هم‌زمان بود با ظهور داعش در زمینه طی این سال‌ها، تهدید داعش در منطقه غرب آسیا از قبل

نیز جدی‌تر شد. همین مسأله برای احزاب دست راستی افراطی در اروپا کافی بود تا بتوانند افکار عمومی بیشتری را در سایه «بیگانه‌هراسی» و «مقابله با پدیده مهاجرت» به سود خود جذب کنند. پیروزی احزاب راستگرای افراطی در آوردگاه‌های سیاسی اروپا «که همچنان ادامه دارد» در سایه همین رویکرد و روند حاصل شده است. «اندرو بابینات»، تحلیلگر مسائل اروپا در این رابطه گفت: «تایید یاد برد که همه‌گیری کرونا، خود باعث شد که حامیان ایده‌های تند راستگرایانه، آشخور مناسبی برای ایده‌های خود پیدا کنند. این در حالی است که وضعیت نابسامان اقتصادی، بیسکاری و همچنین مقررات جدیدی که در بسیاری از کشورها برای مقابله با شیوع هرچه بیشتر کرونا اعمال شده؛ خود عاملی دیگر است برای رشد ایده‌های مشابه با آرمان‌های موسولینی». البته چنین به نظر می‌رسد که این ایده‌ها، دست‌کم در زمینه واکنس نتوانند راه چندانی از پیش ببرند و اتحادیه‌های کارگری ایتالیا در این زمینه دست بالا را دارند؛ چرا که بنا به آمار دولتی، نزدیک به ۸۰ درصد از ایتالیایی‌های بالای ۱۲ سال واکسینه شده‌اند. از سوی دیگر، نخست‌وزیر ایتالیا نیز ضمن محکوم کردن خشونت‌های روزهای گذشته گفت که دولت‌اش در زمینه اعمال مقررات واکسیناسیون کوتاه نخواهد آمد.

کامران برداران

روزنامه‌نگار

خبر

اتهام رئیس‌جمهور برزیل به جنایت علیه بشریت

یک کمیسیون تحقیقات پارلمانی در برزیل، اتهامات سنگینی را علیه ژائیر بولسونارو، رئیس‌جمهوری این کشور مطرح کرده است. این کمیسیون پس از تقریباً شش ماه تحقیق درباره نحوه برخورد دولت بولسونارو در رابطه با همه‌گیری کرونا گزارش نهایی خود را منتشر کرده و می‌گوید رئیس‌جمهوری و دولت وی مرتکب تخطی بسیار جدی شده‌اند. بولسونارو حتی به «سلب کشی» و «جنایت علیه بشریت» متهم شده است.

در این گزارش از «بی‌کفایتی و سهل‌انگاری»، «انتشار عمدی اطلاعات نادرست»، «شارلاتانیزم» و در یک نسخه پیش‌نویس حتی از «قتل» سخن رفته است.

نویسندگان این گزارش می‌گویند: «رئیس‌جمهوری ژائیر بولسونارو از وظیفه خود برای جلوگیری از مرگ هزاران برزیلی تخطی کرده و باید به دلیل نقش داشتن در مرگ عده زیادی در کشور محاکمه شود.»

این در حالی است که بولسونارو ۶۶ ساله فوراً این اتهامات را رد کرد و تأکید داشت که وی مقصر هیچ چیزی نیست.

کمیسیون تحقیق همچنین خواستار محاکمه ۶۰ نفر دیگر، از جمله وزیر بهداشت سابق و پسران بولسونارو شده است.

این گزارش تقریباً هزار و ۲۰۰ صفحه‌ای اگرچه هنوز یک پیش‌نویس است و معلوم نیست به آن رأی داده شود، اما در عمل مانند یک بمب خبری عمل کرده و رسانه‌های برزیلی بلافاصله اقدام به انتشار آن کردند.

نویسندگان گزارش استدلال می‌کنند که رئیس‌جمهور و دولت وی آگاهانه تصمیم گرفتند که واکنس را زود نخرند؛ تصمیمی که باعث مرگ هزاران نفر شده است.

در پیش‌نویس گزارش نهایی آمده است: «برزیل می‌توانست یکی از اولین کشورهای جهان باشد که ایمن‌سازی گسترده را آغاز کند. بولسونارو و کابینه‌اش انعقاد قرارداد با تولیدکنندگان واکسن را به تأخیر انداختند و ایمیل‌هایی که شرکت داروسازی فایزر در اواسط سال گذشته به دولت برزیل ارسال کرده بود، هفته‌ها بی‌پاسخ ماندند.»

این کمیسیون همچنین به این نتیجه رسیده است که بولسونارو برخلاف توصیه‌های متخصصان عمل کرده است که «هر روز تأکید می‌کردند فقط واکسیناسیون جان انسان‌ها را نجات می‌دهد.» به گفته نویسندگان این گزارش، دولت تصمیمی آگاهانه علیه پیشگیری از گسترش کرونا از طریق ایمن‌سازی مردم گرفت؛ اما «در عوض پول زیادی را صرف داروهای بسیار بحث‌برانگیز کرد» و نتیجه گرفته است که «در نهایت هدف دولت یک کمپین واکسیناسیون در مقیاس بزرگ نبود.» در این گزارش آمده است: «آنها می‌خواستند مردم را به طور هدفمند در معرض ویروس قرار دهند تا ایمنی گله‌ای سریع‌تر به دست آید.»

آمار رسمی نشان می‌دهد از هر ۱۰ برزیلی یک نفر تا به حال به کرونا مبتلا شده است؛ اما تعداد موارد گزارش نشده احتمالاً چندین برابر بیشتر است. بیش از ۶۰۰ هزار نفر در این کشور بر اثر این در ارتباط با کرونا جان خود را از دست داده‌اند. بسیاری از شهروندان می‌پرسند اگر دولت درست عمل می‌کرد و بولسونارو ویروس کرونا و خطرات آن را جدی گرفته بود، آیا عزیزان آنها زنده نمی‌ماندند؟

بی‌رغبتی کارگران برای بازگشت به کار در ایالات متحده

کاهش توسعه اقتصادی، میراث کروناست

گزارش

اقتصاد کشورهای جهان به دلیل کمبود نیروی انسانی تحت تأثیر قرار گرفته است. همه‌گیری کرونا سبب شد تا نیروی کار برای اشتغال وجود نداشته باشد و بسیاری از کارگران ترجیح می‌دهند تا در این دوران از حمایت‌های اجتماعی استفاده کنند. اگرچه محدودیت‌های اجتماعی به پایان رسیده اما کارگران برای بازگشت به محل کار خود تمایلی ندارند. بسیاری از کارفرمایان و اقتصاددانان با استناد به گفته‌های نیروهای انسانی تحت پوشش خود، استدلال می‌کنند پایان محدودیت‌های کرونایی به معنای بازگشت نیروی انسانی به کارگاه‌ها خواهد بود.

کاهش نیروی انسانی

بازار کار ایالات متحده در سپتامبر سال ۲۰۲۱ با کاهش نیروی انسانی مواجه شد؛ صرف‌نظر از کمبود نیروی انسانی آماده به کار، تعداد کارگران شاغل در همین بازه زمانی نسبت به دوران پیش از کرونا، حدود ۵ میلیون نفر کاهش یافته؛ همچنین میزان متقاضیان کار در همین بازه زمانی نسبت به حدود دوران پیش از کرونا حدود ۳ میلیون نفر کمتر شده است. دوری کارگران از بازار کار را می‌توان در دسری برای دولت جو بایدن (رئیس‌جمهور ایالات متحده) دانست. این موضوع سبب بروز برخی مشکلات در اجرای سیاست‌های اقتصادی این کشور می‌شود. برخی از ایالت‌ها برای کنترل همه‌گیری کرونا مزایای دوران بیکاری خود را افزایش دادند، اما ارائه مزایای بسیار زودتر از حد انتظار پایان یافت و کارگران از حمایت‌های اجتماعی بیکاری دوران کرونا محروم شدند؛ اما بازم حاضر به بازگشت به محیط کار نبودند. بحران سلامت و نگرانی کارگران از ابتلا به ویروس کرونا در مشاغل سخت و زیان‌آور هنوز یک بحران به حساب می‌آید. بسیاری از کارگران که حاضر بازگشت به کار

هستند، ترجیح می‌دهند تا دیگر در کارهای سخت و زیان‌آور اشتغال نداشته باشند. بسیاری از فعالان کارگری بر این باورند مشکلات مزدی باید از سوی کارفرمایان مورد توجه قرار گیرد تا بتوانند زمینه بازگشت نیروی کار به کارگاه‌ها را فراهم کنند، اما به گفته اقتصاددانان، کمبود نیروی انسانی تنها مربوط به مسائل مزدی نمی‌شود و ریشه در مسائل دیگر دارد.

سیل عظیم کارگران

نتایج یک تحقیق در ایالات متحده نشان می‌دهد سیل عظیمی از کارگران جهان به بازار کار خواهند گشت اما در حال حاضر نحوه بازگشت‌شان به صورت قطره چکانی است؛ همچنین تعداد محدودی از فرصت‌های شغلی که از بین رفته، احیا شده‌اند. تنها یک ایالت از ایالت‌های ۲۶گانه آمریکا خواهان پایان دادن به ارائه خدمات اجتماعی دوران کرونا هستند تا زمینه‌های بازگشت به کار را فراهم کنند. برخی از دولتمردان و اغلب کارفرمایان جهان معتقدند، مادامی که مزایا و بسته‌های حمایتی در اختیار جمعیت بیکار قرار گیرد،

شرایط بازگشت به کار فراهم نخواهد شد. کارفرمایان از چالش‌هایی مثل عدم تمایل به بازگشت به کار سخن می‌گویند که سبب کم‌رونقی بازار کار شده است. اگرچه این دیدگاه در میان کارفرمایان وجود دارد اما چندین مطالعه به این نتیجه رسیده‌اند که پرداخت‌های حمایتی، نقش کوچکی در کمبود نیروی کار دارند. یکی از محققان این پژوهش معتقد است قطع یارانه تعداد محدودی از کارگران بیکار را بار دیگر شاغل خواهد کرد. در حال حاضر، بسیاری از کارگران با دریافت کمک‌هزینه‌های اجتماعی در تأمین معیشت خود دچار مشکل هستند و هزینه‌های جاری زندگی خود را کاهش داده‌اند. کاهش هزینه‌های زندگی کارگران می‌تواند به طور بالقوه اقتصاد محلی را تحت‌الشعاع قرار دهد و به آن آسیب برساند. به گفته یکی از اساتید اقتصاد دانشگاه «ماساچوست»، شرایط کار فعلی به طور قطع تغییر خواهد کرد، اینکه مشاغل زیادی وجود دارد اما کارگران مایل به پذیرش آن نیستند، ادعایی بیش نیست. بسیاری از مردم خواهان بازگشت به کار هستند اما بسیاری از موقعیت‌های شغلی از بین رفته است.

حمایت‌های اجتماعی

وزارت کار ایالات متحده گزارشی در ارتباط با وضعیت اشتغال منتشر کرده است. یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهد، ایالت‌ها و کشورهای دیگر می‌توانند کمک‌های اجتماعی خود را کاهش داده‌اند نسبت به ایالات و کشورهای دیگر که حمایت‌های اجتماعی خود را حفظ کرده‌اند، رشد کمتری دارند. نکته مهم و حائز اهمیت در این است، مشاغلی که در بخش خدمات گردشگری، هتلداری و اوقات فراغت که به مهارت کمتری نیاز دارند هم رشد چندانی نداشته‌اند.

ایالات متحده فشار زیادی ناشی از رکود اقتصادی کرونا

را تحمل کرد. اگرچه میزان رشد نرخ بیکاری در دوران همه‌گیری کرونا در این کشور به بیشترین میزان خود رسید و حتی از رکود اقتصادی سال ۲۰۰۸ فراتر رفت اما در حال حاضر آنها وضعیت و ثبات خوبی را در حوزه روابط کار تجربه می‌کنند. این در حالی است که ۲۰ میلیون فرصت شغلی در مدت زمانی دو ماه در این کشور از بین رفت و نرخ بیکاری به ۱۵ درصد رسید. حدود سه چهارم از مشاغلی که در دوران کرونا از دست رفته بودند، بازگردانی شدند و نرخ بیکاری با کاهش حدود ۱۰ درصدی به ۵٫۴ درصد رسید. اواخر ماه ژوئیه، حدود ۹ میلیون نفر به صورت غیرمستمر از مزایای بیکاری دوران کرونا برخوردار شدند اما میلیون‌ها نفر علاوه بر دریافت مزایای همگانی، ۳۰۰ لار به صورت هفتگی دریافت می‌کنند. اگرچه اقتصاددانان معتقدند طرح‌های حمایتی باید ادامه داشته باشد تا معضلات اقتصادی محلی به وجود نیاید اما دولت ایالات متحده می‌خواهد به طرح‌های حمایتی خود خاتمه دهد و قرار است تا تمامی بسته‌های حمایتی منقضی شوند مگر اینکه کنگره آنها را تمدید کند که این موضوع بعید به نظر می‌رسد. به گفته «بتسی استیونسون» اقتصاددان دانشگاه میشیگان و مشاور باراک اوباما، پس از همه‌گیری کرونا، کارگران شاغل در ایالات متحده پایین‌ترین منابع درآمدی را داشته‌اند. در حال حاضر، کارفرمایان و کارگران به پای میز مذاکره می‌آیند تا درباره مسائل کار، چانه‌زنی کنند. به نظر می‌رسد، کارگران در این جلسات به برتری خواهند رسید. اقتصاددانان می‌گویند، اگرچه برخی از کارگران توانستند به مدد حمایت اجتماعی، پول خوبی پس‌انداز کنند اما این موضوع نمی‌تواند به تنهایی دلیلی برای بازنگشتن به بازار کار باشد و تنها به آنها اجازه می‌دهد تا به واسطه نیاز کارفرمایان به نیروی انسانی، شغل با مزایای بهتری را انتخاب کنند.

نکته

مراقب سفره کارگران و بازنشستگان باشیم

یک کارشناس حوزه کار با بیان اینکه راه مهار تورم، کنترل حقوق و دستمزد نیست، گفت: «اگر نگاه به حقوق و دستمزدها این باشد که تورم را کاهش دهد، این اتفاق هرگز نمی افتد.» حمید نجف، بر لزوم تقویت سفره کارگران تأکید کرد و گفت: «این نگاه که کنترل تورم را به دستمزد گره بزیم و تصور کنیم با نگه داشتن سقف دستمزد در یک مبلغی به نوعی با افزایش تورم مقابله می کنیم، درست نیست. این نگاهی بود که در برخی دولت‌ها در سنوات گذشته شاهد بودیم و باعث شد که تورم نسبت به حقوق و دستمزد خیلی پیش برود؛ تا جایی که سفره محرومان و طبقات کارگر و بازنشسته کوچکتر شود.»

وی ادامه داد: «در چند دوره حقوق و دستمزد کمتر از تورم تعیین و بعضاً افزایش حقوق‌ها ۱۰ درصد و ۱۵ درصد شد، سال بعد تورم ۷۰ درصدی اتفاق افتاد؛ بنابراین انتظار داریم متولیان امر به تجربه ناموفق قبل توجه و به اشکال مختلف با کسری بودجه مقابله و نقدینگی را ساماندهی کنند.» این کارشناس حوزه کار با بیان اینکه کارگران بارها اعلام کرده‌اند که به شرط تثبیت قیمت‌ها و مهار تورم خواهان افزایش دستمزد نیستند، اظهار کرد: «اگر دولت بتواند همه چیز را ثابت نگه دارد و مسأله افزایش لحظه به لحظه قیمت‌ها را شاهد نباشیم، نیازی به افزایش حقوق نیست، اما از ابتدای سال تاکنون، قیمت بسیاری از کالاها چندین بار تغییر قیمت داشته و هر بار که حقوق‌ها با درصد کمی افزایش پیدا کرده، تورم سال بعد بیشتر شده و در این چرخه، معیشت کارگران و بازنشستگان حداقل بگیر و اقشار محروم و آسیب‌پذیر بیشتر دچار مشکل شده است؛ در حالی که در این شرایط باید مراقب سفره کارگر و بازنشسته باشیم.» نجف ادامه داد: «در حالی که امسال سقف افزایش اجاره‌ها ۲۵ درصد اعلام شد، اما دیدیم که در بیشتر قراردادهای اجاره این موضوع رعایت نشد و حتی نسبت به سال قبل ۱۰۰ درصد افزایش قیمت داشت. اگر کارگری با ۵ میلیون تومان حقوق قبلاً ۲ میلیون تومان کرایه خانه پرداخت می کرد، اکنون باید ۴ میلیون تومان اجاره بپردازد. با این وضعیت چه اتفاقی می افتد؟ نتیجه آن حاشیه‌نشینی اطراف شهرها می شود و با افزایش حاشیه‌نشینی، ناهنجاری‌های اجتماعی مانند سرقت، اعتیاد و... رواج می یابد.»

وی در عین حال افزایش پلکانی حقوق کارمندان را مورد اشاره قرار داد و گفت: «با افزایش حقوق و دستمزد به شکل پلکانی، فاصله طبقاتی از بین می رود و کسانی که از حداقل دستمزد برخوردارند و پایین ترین حقوق را دارند، حقوق و دستمزد بیشتری می گیرند.» این کارشناس حوزه کار در پایان کار با بیان اینکه راه مهار تورم، کنترل حقوق و دستمزد نیست، گفت: «اگر نگاه این باشد که به حقوق و دستمزد به عنوان یک ابزار کنترلی نگاه کنیم که تورم را کاهش دهد، این اتفاق هرگز نمی افتد. نباید به گونه‌ای پیش برویم که جامعه حقوق بگیر که بخش اعظمی از آنها حداقل بگیرند، قدرت خریدشان را از دست بدهند و معیشت‌شان به خطر افتد.»

مهین داوری روزنامه‌نگار

مسیر علت‌یابی حوادث شغلی دارای ایراد است، بخش عمده‌ای از حوادث به رفتارها و خطاهای انسانی مرتبط است

ضرورت نهادینه‌سازی فرهنگ ایمنی بر کاهش حوادث شغلی اول خودت، مراقب خودت باش!

به گفته کارشناسان، مجبور کردن کارکنان به پیروی از دستورالعمل‌ها به منظور جلوگیری از حوادث (به ویژه حوادث شغلی) و ایمنی جسمی کافی نیست، در عین حال کارشناسان بهداشت حرفه‌ای نیز معتقدند یکی از اصول کلیدی ایجاد فرهنگ ایمنی در جامعه ایجاد، بیان و تکرار یک الگوست. به عبارتی این موضوع با نهادینه‌سازی «فرهنگ ایمنی» در سازمان‌ها، ایجاد و گسترش تعهد داخلی به ایمنی و نشان دادن آن در رفتار ممکن می شود و این مسأله در نهایت بر اثر بخشی و موفقیت بیشتر در اقدامات (در سطح فردی و سازمانی) تأثیر چشمگیری می گذارد. آ.د. آینه‌تو در شماره پیش رو در گفت‌وگوهایی تأثیر تثبیت فرهنگ ایمنی بر کاهش حوادث شغلی را مورد بررسی قرار می دهد.

افراد؛ علت بروز حوادث شغلی نیستند
مدیر (HSE) شرکت مینا معتقد است حوادث ناشی از کار برآمده از زنجیره‌ای از علت‌هاست و نیروی کار عامل است و نباید علت تلقی شود. شهرام محمودی در گفت‌وگو با آینه‌تو عنوان کرد: «اگرچه افراد به جهت انجام رفتارهای نایمن ممکن است علت درصد چشمگیری از وقوع حوادث و سوانح تلقی شوند، اما این موضوع یک باور غلط است. متأسفانه انسان‌ها همیشه به عنوان علت وقوع حوادث و یا بروز رفتارهای نامناسب در جامعه صنعتی دیده می شوند، در حالی که انسان عامل است، نه علت وقوع حادثه؛ بنابراین تا وقتی که انتظار داریم علت مشکلات فرهنگی، صرفاً افراد باشند، آنگاه علت بودن افراد برای وقوع حوادث درست خواهد بود.» وی خاطر نشان کرد: «یک سلاح برای اینکه شلیک کند به قطعات زیادی نیاز دارد. زمانی که تمام آنها در کنار هم قرار گیرند تا زمانی که یک عامل وجود نداشته باشد، شلیکی صورت نمی گیرد و آن عامل نقش شلیک کننده را بازی می کند و در حوادث نیز این موضوع مصداق دارد.» محمودی اضافه کرد: «تأکید دارم تا زمانی که افراد را علت بروز وقوع حوادث، رفتارهای نایمن و خطای انسانی می دانیم، افراد از وسایل ایمنی استفاده نمی کنند، ایمنی را دور می زنند، قوانین را زیر پا می گذارند و در نهایت ما شاهد رشد روزافزون آمار حوادث ناشی از کار خواهیم بود.»

ضرورت اصلاح و بررسی مسیر علت‌یابی
مدیر (HSE) شرکت مینا عنوان کرد: «به عقیده من، مسیر علت‌یابی حوادث شغلی دارای ایراد است، بخش عمده‌ای از حوادث به رفتارها و خطاهای انسانی مرتبط است. این بدان معنا نیست که انسان‌ها عامل وقوع حوادث نیستند، اما در تمامی موارد نیز در جایگاه علت قرار نمی گیرند.» محمودی افزود: «اصلاح رفتار کارکنان باید بر اساس علت

مناسب برای فرهنگسازی، علت‌یابی، تمرکز بر آنها و تدوین برنامه و استراتژی منسجم می توانند الگو باشند.» محمودی تأکید کرد: «باید به خاطر داشته باشیم بین رفتار نایمن، خطا و تخلف در ایمنی تفاوت‌های وجود دارد و برخورد با هر یک از آنها سازوکار و الگوی منحصر به خود را می طلبد.» مدیر (HSE) شرکت مینا افزود: «اگر ما نتوانیم در سازمان بین رفتار نایمن که اصولاً به اشکال در عدم دانش، آگاهی و مهارت، توانایی و ندانستن قوانین و مقررات برمی گردد و خطا که یک عملکرد سهوی و تخلف به عنوان یک عملکرد عمدی تفاوت قائل شویم، طبیعی است که برنامه‌ریزی ما هم مناسب نخواهد بود.»

تثبیت فرهنگ ایمنی در سازمان‌ها
وی دستاوردهای فرهنگ ایمنی در سازمان‌ها را اخلاقی و انگیزشی خواند و گفت: «در سایه تثبیت فرهنگ ایمنی، روحیه و سلامت افراد ارتقاء می یابد و با توان، رضایت شغلی و خشنودی بالاتر و بهتری فعالیت می کنند. سازمان قانونمدار می شود و مطابق قانون به وظایف خود عمل می کند؛ در این صورت تبعات قانون‌گریزی یا تخلف در برابر قانون کاهش می یابد و در نهایت به یک سازمان اقتصادگرایی بهینه تبدیل خواهد شد.» وی ادامه داد: «البته در سطح کلان، علاوه بر کاهش حوادث و عواقب قانون بیمه‌ای، بهبود کمی و کیفی تولید را نیز به دنبال خواهد داشت. بالا رفتن ماندگاری کارکنان و کاهش هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم حوادث نیز حاصل نهادینه‌سازی فرهنگ ایمنی در سازمان‌هاست.»

تأثیر نبود فرهنگ ایمنی بر تأمین اجتماعی
محمودی در پاسخ به تأثیر عدم رعایت فرهنگ ایمنی در مشاغل مختلف بر تأمین اجتماعی تصریح کرد: «تأثیر عدم رعایت ایمنی و فرهنگسازی منفی بر تأمین اجتماعی غیرقابل انکار است؛ چراکه در چنین شرایطی افرادی با سطح سلامت پایین در جامعه تولید و پرورش می یابند که سطح رفاه جسمی، اجتماعی و روانی‌شان پایین است و زمانی که وارد جامعه می شوند نه تنها به افراد دیگر نیز آسیب وارد می کنند بلکه با بیمار شدن مداوم و تکلیف مکرر رفتار نامناسب و ناپهناج سبب‌ساز ایجاد هزینه‌های مازاد بر جامعه خواهد بود.» وی با تأکید بر اینکه نبود فرهنگ ایمنی به افزایش ریسک در سازمان تأمین اجتماعی منجر می شود، افزود: «وقتی ریسک بالا رود، انتظار اینکه ما به ازای آن چیزی را داشته باشیم که تبعات ریسک بالا را جبران کند، افزایش می یابد؛ بنابراین تأثیر رفتارهای نایمن افراد پریسک بر تأمین اجتماعی به افزایش هزینه‌های درمانی، بیمه‌ای، غرامت منجر می شود و فقدان فرهنگ ایمنی به صورت مستقیم و غیرمستقیم به زیان تأمین اجتماعی است.»

نگاهی به آمار بازرسی از کارگاه‌های مشمول قانون کار کاهش ۲,۸ درصدی، نیازمند ترمیم است

بازرسی کار مؤثر و کارآمد، یکی از نشانه‌های ضروری هر دولت مترقی و اقتصاد موفق به شمار می رود. در اساسنامه سازمان بین‌المللی کار (ILO) نیز از تمامی کشورهای عضو خواسته شده تا نسبت به برقراری نظام بازرسی کار اقدام کنند. بی تردید همکاری نزدیک بین بازرسان کار، کارگران و کارفرمایان می تواند در تصویب قوانین مربوط به ایمنی و حفاظت کار و اعمال آن در کارگاه‌ها مؤثر باشد و هدف بازرسی حصول اطمینان از رفع هر چه بیشتر مشکلات مرتبط با کارگران از جهت مسائل حفاظتی و بهداشتی در کارگاه است.

بازرسی کار مؤثر و کارآمد، یکی از نشانه‌های ضروری هر دولت مترقی و اقتصاد موفق به شمار می رود. در اساسنامه سازمان بین‌المللی کار (ILO) نیز از تمامی کشورهای عضو خواسته شده تا نسبت به برقراری نظام بازرسی کار اقدام کنند. بی تردید همکاری نزدیک بین بازرسان کار، کارگران و کارفرمایان می تواند در تصویب قوانین مربوط به ایمنی و حفاظت کار و اعمال آن در کارگاه‌ها مؤثر باشد و هدف بازرسی حصول اطمینان از رفع هر چه بیشتر مشکلات مرتبط با کارگران از جهت مسائل حفاظتی و بهداشتی در کارگاه است.

بر اساس گزارش مرکز آمار و اطلاعات راهبردی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، طی سال ۱۳۹۹ جمعاً ۴۱۹ هزار فقره بازرسی از کارگاه‌های مشمول قانون کار صورت گرفته که از این میزان، ۲۵۹ هزار و ۲۳۷ فقره بازرسی ادواری و ۱۵۹ هزار و ۸۵۹ فقره بازرسی موردی بوده است. تعداد بازرسان کار در سال گذشته ۸۴۷ نفر بوده که نسبت به سال قبل دارای کاهش ۲,۸ درصدی بود که از این تعداد ۸۶,۷ درصد مرد و ۱۳,۳ درصد زن هستند. تعداد کارگاه‌های بازرسی شده جمعاً ۳۸۰ هزار و ۱۱۱ کارگاه بوده که بیشترین تعداد آن مربوط به فعالیت

صنعت با ۱۳۲ هزار و ۶۳۳ مورد، سایر فعالیت‌های خدمات عمومی و اجتماعی و شخصی با ۸۳ هزار و ۸۳۹ مورد و ساختمان با ۶۵ هزار و ۵۵۰ مورد بوده است. بیشترین تعداد بازرسی از کارگاه‌های مشمول قانون کار به ترتیب متعلق به استان‌های تهران، خوزستان و اصفهان بوده است. نتایج این گزارش از افزایش بازرسی موردی و کاهش بازرسی ادواری در سال گذشته حکایت دارد؛ به نحوی که رویکرد بازرسان کار در بازرسی از کارگاه‌های مشمول قانون کار بیشتر بازرسی موردی بوده، در حالی که در سال ۱۳۹۸ بازرسی ادواری افزایش داشته است.

دیگر کسانی که مانع ورود بازرسان کار و کارشناسان بهداشت کار به کارگاه‌های مشمول این قانون شوند یا از انجام وظیفه آنها ممانعت و از دادن اطلاعات و مدارک لازم به آنها خودداری کنند، حسب مورد به مجازات‌های مقرر در این قانون محکوم خواهند شد.

به موجب ماده (۹۸) قانون کار، بازرسان کار و کارشناسان بهداشت کار در حدود وظایف خویش حق دارند، بدون اطلاع قبلی در هر موقع از شبانه‌روز به مؤسسات مشمول قانون کار ورود کرده و به بازرسی بپردازند. همچنین بر اساس ماده (۱۰۴) قانون کار، کارفرمایان و

دیگر کسانی که مانع ورود بازرسان کار و کارشناسان بهداشت کار به کارگاه‌های مشمول این قانون شوند یا از انجام وظیفه آنها ممانعت و از دادن اطلاعات و مدارک لازم به آنها خودداری کنند، حسب مورد به مجازات‌های مقرر در این قانون محکوم خواهند شد.

مقایسه توان یابان مادر زاد و حادثه‌ای

من معلول به دنیا نیامدم!

گزارش

وقتی پای درد دل افراد دارای معلولیت بنشینیم، اغلب از محدودیت‌هایی سخن می‌گویند که سد راه یک زندگی عادی و آرام برای آنها می‌شود. عده‌ای از این افراد، دارای نقص عضو مادرزادی هستند و برخی دیگر بر اثر یک حادثه دچار این معضل شده‌اند. در این شماره به سراغ این افراد و تفاوت رویکردهای آنها در زندگی فردی و اجتماعی رفته‌ایم.

محدودیت فیزیکی؛ مانع زندگی نیست

بی‌تردید بسیاری از ما در زندگی اجتماعی خود با افراد دارای معلولیت با مشکلات جسمانی گوناگون برخورد داشته و برخی را بسیار بشاش و پر نشاط و بعضی دیگر را نیز انسان‌هایی افسرده و رنجور یافته‌ایم. آیا تا به حال به این موضوع فکر کرده‌اید که بنیشت هر یک از این چهره‌ها که دنیایی متفاوت را به نمایش می‌گذارد، چه می‌گذرد؟ «مریم خ.» در گفت‌وگو با ما با حسرت می‌گوید: «خیلی وقت‌ها با خودم فکر می‌کنم که‌ای کاش حداقل کمی، حتی شده یک مقدار کم، بینایی داشتم تا مثل الان مجبور نبودم برای همه چیز محتاج کمک این و آن باشم. برای پیدا کردن یک شماره یا خیلی از کارهای دیگر همیشه نیاز به کمک یک نفر دارم و این موضوع خیلی من را آزار می‌دهد. خانواده‌ام با اینکه من را عضو انجمن‌های نابینایان کرده‌اند و به من کمک می‌کنند تا در بعضی از کلاس‌ها شرکت کنم، اما هنوز باورم ندارد و در کم نمی‌کنند، اما من همه تلاشم را برای مستقل شدن می‌کنم اما‌ای کاش کمی بینایی برایم باقی مانده بود.»

«پرستو. الف.» نیز بیان می‌کند: «دو سال بود که با پسر عمومی‌ام عقد کرده بودم. سه شب قبل از عروسی رفته بودم خانه‌مان را تمیز کنم که در حال نظافت به شکل بدی زمین خوردم و بعد از آن ویلچر نشین شدم. عمل‌های زیادی انجام دادم که هیچ‌کدام نتیجه نداد و در آخر، پسر عمومی‌ام با اینکه می‌گفت با همین شرایط هم من را قبول دارد، اما به خاطر ناراضیاتی خانواده‌اش و وابستگی بیش از حد او به مادرش از هم جدا شدیم. مدتی گذشت و من به‌طور اتفاقی از تلوویزیون متوجه شدم که ورزش‌های خاصی برای معلولان وجود دارد. کمی بعد، وارد رشته ورزش تنیس روی میز شدم و آن را تا جایی ادامه دادم که در مسابقات مقام آوردم. خلاصه خودم را زمین گیر نکردم و تقریباً هر چه که به چشم دیگران ناممکن و نشدنی بود را برای خودم ممکن و شدنی کردم و به همه نشان دادم که برای خوب زندگی نیاز به پا ندارم و حتی روی صندلی چرخ‌دار هم می‌توانم خوشبخت و موفق باشم.»

«حمید. ن.» چنین عنوان می‌کند: «پنج سال پیش در حین برق‌کشی دچار ضایعه نخاعی شدم. آن زمان یک سال از ازدواج‌ام می‌گذشت که با پیش آمدن این اتفاق همسرم ترک کرد. آن روزها به شدت افسرده و منزوی بودم، اما خانواده‌ام از هر لحاظ حمایتیم کردند تا دوباره به زندگی بازگشتم و از نو شروع کردم؛ دوباره از ازدواج کردم، اما بنا به دلایلی به صورت اتفاقی از همسر دوم هم جدا شدم.

با وجود تمام اتفاق‌های تلخی که برایم افتاد، هر چند آدم معاشرتی هستم و در اجتماع پیشرفت کرده و خودم را از زندگی محروم نکردم، گاهی این افکار سراغم می‌آیند که اگر این بلا به سرم نمی‌آمد زندگی‌ام خیلی بهتر از حالا بود اما به هر حال باز هم زندگی در جریان است و باز هم من به آن بهای می‌دهم و خودم را در خانه حبس نکرده و به هیچ‌وجه پایین‌تر از مردم دیگر نمی‌بینم؛ این‌طور بگویم، خودم هوادار خودم هستم!» «نغمه.» نیز از خود و دوست‌اش که وجه اشتراکاتی با او دارد، سخن می‌گوید: «دوستی دارم که چند سال است به علت یک بیماری بینایی‌اش را کامل از دست داده است. او بعد از این اتفاق می‌ترسد به تنهایی راه برود و موقع راه رفتن اگر کسی کنارش نباشد، انگار تعادل‌اش را از دست می‌دهد. خانواده‌اش هم از همان ابتدای نابینایی کمک‌های کافی و لازم را به او نکردند که این موضوع

باعث پایین آمدن زیاد اعتماد به نفس و بعدها به وجود آمدن مشکلاتی در زندگی‌اش شد. با اینکه وارد تئاتر شد و موفقیت‌های خوبی هم به دست آورد اما خانواده‌اش هنوز هم او را مثل فرزندان دیگرشان به یک چشم نگاه نمی‌کنند، مثلاً لباس‌های کهنه و نخ‌نمایی به او می‌پوشانند که اصلاً در شأن او نیست یا زمانی که بهزیستی هزینه خرید کامپیوتر را در اختیارشان گذاشته بود به جای خرید کامپیوتر برای دخترشان قصد داشتند این پول را برای خودشان خرج کنند. البته با وجود تمام این مشکلات تئاتر و ورزش گلیال در مرحله‌ای که واقعاً زندگی برای دوستم سخت می‌گذشت به کمک او آمدند و باعث تغییر روحیه‌اش شدند.»

وی ادامه می‌دهد: «من چندین سال قبل می‌توانستم ببینم، درست است که کم‌بینا و شب‌کور بودم و بعد نابینا شدم، اما با دوستم که از همان ابتدا کاملاً بینا بوده و بعد نابینا می‌شود و وجه اشتراک زیادی داریم؛ مثلاً هر دو می‌توانستیم رنگ‌ها را بشناسیم و هر دو در یک مدرسه معمولی و با خط بینایی درس خوانده بودیم. وقتی با هم درباره گذشته صحبت می‌کردیم، در زمانی که هم من و هم او نابینا شده بودیم، ایشان واکنش‌ها و دیدگاه‌هایی داشت که من قبولش نداشتم؛ مثلاً وقتی می‌گفتم کتاب درسی فلان سال چقدر قشنگ بود، او با افسوس و حسرتی که در دلش بود حرف‌ام را تایید می‌کرد و طوری در موردش حرف می‌زد که آدم خیلی ناراحت می‌شد. اما من که درباره گذشته حرف می‌زنم، دوست‌انم می‌گویند طوری حرف می‌زنی که کسی باور نمی‌کند تو نابینایی. اصلاً برایم مهم نیست که نمی‌بینم و این فرق نگرش من و دوستم است. اینکه او از ابتدا نابینا نبوده و بعد نابینا شده خیلی عذاب‌ناش می‌دهد اما باز هم سعی می‌کند خودش را بالا بکشد و پیشرفت کند و این خیلی خوب است.» «تمین. ن.» معتقد است: «بسیاری از افرادی که قبلاً بینا بوده و بعدها یک‌دفعه و نه به تدریج نابینا می‌شوند، امیدشان را از دست داده‌اند و فکر نمی‌کنند شاید روزی برسد که دوباره بتوانند ببینند. من و دوستان نابینایم وقتی با هم بیرون می‌رویم و می‌خواهیم عکس و فیلم یادگاری بگیریم، دیگران به ما می‌گویند این عکس‌ها و فیلم‌ها به چه دردتان می‌خورد؛ وقتی نمی‌توانید ببینید؟ و ما همیشه می‌گوییم به این امید که یک روز چشمان‌مان ببیند و علم و پیشرفت‌های پزشکی به ثمر بنشیند. اما بعضی از دوستانی که قبلاً بینا بوده و الان نابینا شده‌اند یا کم‌بینایی که رو به نابینایی هستند، با ناامیدی کامل می‌گویند که دیگر بینا نمی‌شوند.»

او می‌افزاید: «دوستی دارم که نابینای مطلق است و همیشه هر جامی رود عکس می‌گیرد؛ جووری کار می‌کند و به آینده امیدوار است که حتی آدم‌های بینا هم مثل او تا این حد به زندگی امید نبسته‌اند. او اتفاقات و خاطرات زندگی‌اش را در عکس‌ها و فیلم‌ها ثبت می‌کند؛ به این امید که روزی بتواند واضح همه چیز را ببیند. همیشه به ما می‌گوید اگر چنین کاری نکنند، آن روز که قادر به دیدن می‌شود افسوس می‌خورد که چرا این کار را برای آینده انجام نداده است.» «نزهت. م.» نیز که در پنج سالگی بر اثر یک تصادف شدید از کم‌ر به پایین فلج شده است، دیدگاهش را با ما به اشتراک می‌گذارد: «فکر می‌کنم چون از همان کودکی دچار این عارضه شدم، این مسأله دیگر برایم جاف افتاده است، در صورتی که اگر در جوانی این اتفاق برایم می‌افتاد، معلوم نبود چقدر می‌توانستم با آن کنار بیایم. به هر حال شرایطی که ما در این جامعه داریم با یک مرده فرقی ندارد؛ تنها تفاوت‌اش

این است که ما نفس می‌کشیم و مرده نمی‌کشد. اما با همه این اوصاف برادرانم حواس‌شان به من هست و من هم سعی می‌کنم شاد باشم و در مهمانی‌ها شرکت کنم و بهترین لباس‌ها را بپوشم. هیچ وقت خودم را با دیگران مقایسه نمی‌کنم و غصه این را نمی‌خورم که مثلاً چرا از دوایج نکرده‌ام. همین که ذاتاً آدم شادی هستم و سعی می‌کنم از نظر ظاهر و لباس چیزی از بقیه کم نداشته باشم و حتی این نکته که بقیه وقتی من را می‌بینند به خاطر سلامتی خودشان شاکر خداوند هستند، برایم خوشحال‌کننده است.»

«علی. ق.» که بنا به دلایلی در دوران سربازی نابینا شده است با بخیند تصریح می‌کند: «از همان اول نگذاشتم که فقدان بینایی من را زمین بزند. من کتاب‌های روانشناسی زیاد می‌خواندم و نزد کسان‌ی می‌رفتم که دیدگاه باز و روشنی به زندگی داشتند و من را بیش از پیش امیدوارتر و نگرش‌م به زندگی را عمیق‌تر می‌کردند و در عوض، تا جایی که می‌توانستم وقتم را با افرادی که انرژی منفی به من می‌دهند، نمی‌گذراندم. افراد مثبت‌اندیشی که با آنها آشنا و دوست شدم باعث شدند بتوانم به سر کار بروم.»

علی اضافه می‌کند: «با اینکه نمی‌دیدم به کمک عصای سفید، مسیرم را پیدا می‌کردم و هیچ وقت از اینکه زمین می‌خوردم، خجالت‌زده نمی‌شدم. یک روز در جوی آب افتادم و پام شکست. با این اتفاق خانواده و اطرافیانم که فقط ابعاد منفی را می‌دیدند، دیگر اجازه حرکت کردن به من نمی‌دادند. وقتی پام خوب شد، دوباره حرکت کردم و کاری را که فکر می‌کردم درست است، انجام می‌دادم. هر وقت که به من می‌گویند نمی‌شود یا نمی‌توانی، همان زمان انرژی بیشتری به من منتقل می‌شود و من فعال‌تر از قبل می‌شوم.» «میثاق. د.» در همین رابطه بیان می‌کند: «من نگاهم به زندگی خیلی مثبت و خوب است. بالاخره افرادی مثل من که نابینایی مطلق به دنیا آمده‌اند، باید این حقیقت که از یکی از حواس اصلی خودشان محروم هستند را بپذیرند. شاید برای افرادی که از همان اول بینا به دنیا آمده و بعد از مدتی بر اثر اتفاق یا حادثه بینایی خودشان را از دست می‌دهند، پذیرش کمی سخت باشد، اما به هر حال، نداشتن یک عضو دلیل نمی‌شود که ما از زندگی محروم باشیم. به نظر من، این تنها نوع نگرش ما به زندگی نیست که اهمیت دارد، بلکه مردم هم باید نگرش‌شان نسبت به افراد دارای معلولیت را تغییر داده و ما را به چشم آدم‌هایی ناتوان و بی‌مصرف نگاه نکنند. این نگاه‌ها و قضاوت‌ها شاید بیش از هر چیز دیگر در زندگی باعث آزار ما می‌شود. مهمتر از همه اینکه آموزش را نیز نباید نادیده گرفت.»

«دنی دیدرو» و «سیری در جهان نابینایان

شاید بارزترین و قابل توجه‌ترین مورد در این مقایسه، در رابطه با افراد آسیب‌دیده، بینایی باشد. بسیاری از افراد بر این باورند که نابینایان مادرزاد راحت‌تر از کسانی که بعدها دچار چنین عارضه‌ای شدند با این تغییر کنار می‌آیند، حال آنکه نقل قول‌های فوق‌گویای تکثر نگرش‌ها و دیدگاه‌ها از سسوی گروه‌های مختلف است. به هر حال، نابینایی شاید به دلیل آنکه تصور افراد را در برخی وجوه زندگی دچار دگرگونی با ایهام می‌کند غالباً نسبت به برخی عارضه‌های دیگر تفاوت‌های نگرشی را در فرد عمیق‌تر پدید می‌آورد. دنی دیدرو (۱۷۱۳ - ۱۷۸۴) فیلسوف و نویسنده فرانسوی در عصر روشنگری در رساله‌ای علمی-فلسفی تحت عنوان «نامه‌ای درباره نابینایان برای آگاهی بینایان» با دوری

گزیدن از استعاره به چگونگی فقدان حس بینایی در انسان پرداخته و این عارضه را از جهات مختلف مورد بررسی و تحلیل قرار می‌دهد. دیدرو در این اثر که توسط «اسکندر آبادی» ترجمه شده، ماحصل مشاهدات و تحقیقات تجربی و نظری خود مشخصاً در رابطه با نابینایی و چگونگی شرایط یک نابینای مادرزاد پس از بینا شدن و واکنش‌های او به محیط پیرامونی‌اش را تشریح می‌کند. این فیلسوف همچنین با طرح پرسش‌ها و فرضیاتی در خصوص فلسفه و مقایسه ادراک حسی لامسه و بینایی و بررسی احتمالات گوناگون و توجیه برخی فرضیات در موقعیت‌های مختلف، میزان توانایی فرد نابینا در شناخت جهان را مورد سنجش و ارزیابی قرار می‌دهد. این نویسنده تلاش می‌کند تا اهمیت نقش رنگ در برابر حس لامسه در فهم انسان از سطح، عمق، بعد و اشکال هندسی را در تجسم اشیاء بدون در نظر گرفتن رنگ توسط یک نابینای مادرزاد را تسهیم کند و از این رو نیز ما شاهد آمیزش هندسه و فلسفه در این متن هستیم. علاوه بر این موارد، دیدرو در این اثر به تصور یک نابینا از خط کج، منحنی و مورب و سطوح مقعر و مورب نیز توجه خاصی نشان می‌دهد.

شاید بتوان گفت رویکرد دنی دیدرو در این رساله منبعث از دیدگاه‌های اومانستی وی است. در واقع، این نویسنده سعی دارد با بیان تجربیات‌اش در ارتباط با برخی افراد نابینا علیه دیدگاه‌های تحقیرآمیز و مبتذل عوامانه شورش کند و در این راه نیز بنا را بر این نهاده تا با آوردن نمونه‌هایی عینی به مخاطب نشان دهد که بر خودداری از حس بینایی چندان هم که گمان می‌رود لازمه خوشبختی یا دلیلی بر بدبختی انسان نیست، او به وضوح ثابت می‌کند هنگامی که فرد از یکی از حواس پنجگانه خود محروم است، چطور حواس دیگر او برای نشان دادن موقعیت‌های اطراف‌اش به یاری‌اش می‌آیند.

لازم به ذکر است گرچه رساله دیدرو به عنوان یک اثر مهم و مرجع در باب نابینایی شناخته می‌شود، اما با این حال باید اذعان داشت این اثر در کنار نکات و اشارات ظریف‌اش که پس از گذشت بیش از دو قرن تا به اکنون نیز تأمل برانگیز است، حاوی لغزش‌ها و دیدگاه‌های غیرعقلانی نیز است.

سلامت؛ امری تضمین شده نیست

با توجه به آنچه از زبان افراد با مشکلات جسمی مختلف مطرح شد، از گفته‌ها چنین برمی‌آید که بیشتر افراد تصور می‌کنند مادامی که انسان از بدو تولد با همان ابتدای کودکی دچار عارضه‌ای جسمی شود، درک، پذیرش و غلبه کردن بر آن سهل‌تر از زمانی است که در بزرگسالی آن فقدان را تجربه می‌کند، حال آنکه تجربیات افراد دیگر خلاف این تصور و ادعا را نشان می‌دهد. مورد قابل اعتنا دیگر در سخنان و نقطه‌نظرات گروهی از این افراد این است که گویا برخی در کنار اینکه هنوز قادر به پذیرش تغییرات به وجود آمده در زندگی خود نیستند، توانایی‌ها و استعداد‌های خود را نیز کشف نکرده و تنها به هموار ساختن مسائل ظاهری و سطحی در زندگی اکتفا کرده‌اند. به امید روزی که افراد دارای محدودیت‌های فیزیکی، جایگاه واقعی‌شان را در جامعه شناخته و در صدد دستیابی به حقوق به حقه خود برآیند و همچنین به امید آگاه‌سازی جامعه‌ای که با دیدن این قشر این حقیقت که سلامتی امری تضمین شده نیست را درک کرده و مسئولیت خود در قبال دیگری را نیز نادیده نگیرند.

خبر

با دستور مساعد عبدالملکی انجام شد

استخدام ۳۴۴ مدال آور المپیک در بانک رفاه

سه نفر از قهرمانان کشور که در مسابقات پارالمپیک توکیو، مدال‌های ارزشمندی کسب کردند، پس از طرح درخواست اشتغال در دیدار با مقام معظم رهبری (مدظله العالی)، با مساعدت وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در بانک رفاه کارگران، وابسته به این وزارتخانه مشغول به کار شدند. اسماعیل لله‌گانی، مدیرعامل بانک رفاه کارگران با بیان این مطلب گفت: «قهرمانان پارالمپیک کشور در دیدار با مقام معظم رهبری، درخواست اشتغال به کار در یکی از سازمان‌های دولتی را داشتند که با موافقت وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، زمینه استخدام و اشتغال به کار سه نفر از این قهرمانان در بانک رفاه کارگران، فراهم شد.»

مدیرعامل بانک رفاه کارگران به فرایند استخدام این افتخارآفرینان اشاره و تصریح کرد: «پس از دیدار این قهرمانان با مقام معظم رهبری، با دستور ویژه دکتر عبدالملکی، فرایند استخدام این عزیزان شروع و با توجه به شیوع بیماری کرونا، تمامی مراحل جذب و به‌کارگیری آنان در دو استان خوزستان و اردبیل - محل زندگی آنها - انجام شد.»

هاشمیه متقیان، امان‌الله پاپی و سعید یونسی، قهرمانانی هستند که به مجموعه بانک رفاه کارگران پیوستند. «هاشمیه متقیان» با شکستن رکورد دنیا در رشته پر تپاب نیزه کلاس (F۵۵) به مدال طلا و «امان‌الله پاپی» نیز در همان رشته و در کلاس (F۵۶)، به مقام نایب‌قهرمانی المپیک سال ۲۰۲۰ توکیو و کسب مدال نقره دست یافته‌اند. همچنین «سعید یونسی حسن کندی»، جوان ناشنوای تیم ملی کشتی ناشنوایان کشور هم تاکنون افتخارات زیادی برای کشورمان به ارمغان آورده که می‌توان به نایب‌قهرمانی مسابقات کشتی ناشنوایان جهان در بلغارستان سال ۲۰۱۲ اشاره کرد.

ایرن واعظزاده

روزنامه‌نگار

شاید برای افرادی که از همان اول بینا به دنیا آمده و بعد از مدتی بر اثر اتفاق یا حادثه بینایی خودشان را از دست می‌دهند، پذیرش‌اش کمی سخت باشد، اما به هر حال، نداشتن یک عضو دلیل نمی‌شود که ما از زندگی محروم باشیم

سعید یونسی، کشتی‌گیر ناشنوای اردبیلی در خصوص استخدام خود در این بانک گفت: «پس از برگزاری مسابقات، از من دعوت به همکاری شد که این دعوت با تجلیل و اهدای گل از سوی مدیر شعب استان اردبیل همراه بود.»

وی خاطر نشان کرد: «با توجه به رشته تخصصی‌ام، این امکان وجود دارد که با افتتاحیه در تمرینات ورزشی همکاران بانک، شرکت کرده و بتوانم از تجربه‌ام در بخش سلامت و تندرستی عزیزان استفاده کنم.»

هاشمیه متقیان، اولین مدال‌آور طلای رشته دوومیدانی بانوان ایران در پارالمپیک، متولد سال ۱۳۶۵ خوزستان نیز گفت: «در رشته ورزشی دوومیدانی در دو رشته پر تپاب دیسک و پرتاب نیزه مسابقات فعالیت می‌کنم و موفق شدم در مسابقات پارالمپیک سال ۲۰۲۰ توکیو، ضمن شکستن رکورد جهان به مدال طلای رشته پر تپاب نیزه دست یابم.» این بانوی مدال‌آور در خصوص استخدام خود در بانک رفاه کارگران گفت: «امیدوارم با تداوم مدال‌آوری، بتوانم کارمند شایسته این بانک بزرگ و مردمی باشم.»

امان‌الله پاپی، دیگر قهرمان و مدال‌آور کشورمان نیز در این ارتباط نیز خاطر نشان کرد: «این اقدام می‌تواند زمینه‌ساز اقدامات ارزشمند دیگر و حمایت‌های آتی ورزش؛ به‌ویژه ورزش معلولان باشد.»

چرا کشورها شکست می‌خورند:

سرچشمه‌های قدرت فقر و غنای کشورها

نویسندگان: دارون عجم اوغلو، جیمز

ای. رابینسون

مترجمان: پویا جبل عاملی، محمدرضا
فرهادی پور

انتشارات: دنیای اقتصاد

تفاوت بین فقیر و غنی، چه در سطح افراد و خانوارها و چه در سطح کشورها، سال‌هاست مورد مناقشه و سؤال بوده است. چرا بعضی کشورها از نظر اقتصادی موفق‌تر هستند و بعضی دیگر به نظر می‌رسد به‌رغم تلاشی که می‌کنند، نتیجه‌ای نمی‌گیرند؟

سال‌هاست که این سؤالات، هم‌موضوع پایان‌نامه‌ها و مقالات و کتاب‌هاست و هم‌موضوع بحث‌های عوامانه درباره سیاست و اقتصاد، و به نظر می‌رسد تا وقتی که قدرت خرید یک شهروند آمریکایی، ۵۰ برابر یک شهروند افغان

و صد برابر یک زیمبابوایی باشد، این سؤال همچنان مطرح و برجسته خواهد ماند. پاسخ‌ها نیز همواره به شدت متغیر بوده است. در دهه ۱۹۶۰، عقیده غالب این بود که فقدان سرمایه‌باث شده کشورهای فقیر نتوانند پیشرفت کنند. در دهه ۱۹۸۰ این تأثیر به عامل

سیاست‌های ضعیف اقتصادی نسبت داده می‌شد؛ اما دارون عجم اوغلو و جیمز رابینسون در این کتاب توضیحی دیگر را پیش روی قرار می‌دهند. به اعتقاد آنان، وضعیت کشورهایی مانند

کره شمالی و جنوبی، یا مناطق شمالی و جنوبی ایتالیا و البته مهم‌تر از همه شهر نوگالس، (که کتاب با توضیح موقعیت آن آغاز شده و نیمی از آن در آمریکا و نیمی دیگر در مکزیک قرار دارد) نشان می‌دهد که تفاوت‌های قومی و نژادی،

جغرافیایی و فرهنگی ... نمی‌تواند توضیح‌دهنده شکافی باشد که بین کشورهای فقیر و غنی نه‌تنها وجود دارد که مرتباً هم در حال گسترش است. به عقیده نویسندگان، وضعیت نهاد‌های اقتصادی، سیاسی کشورهاست که

نه‌تنها توسعه یا عقب‌ماندگی آنان را رقم می‌زند بلکه می‌تواند کشوری را که سال‌ها ثروتمند و در حال پیشرفت و یا پیشرفته بوده در طی مدتی نسبتاً کوتاه فقیر کند و بالعکس.

کتابخانه مرکزی سازمان تأمین اجتماعی به منظور کاربردی کردن و توسعه دانش تخصصی در حوزه رفاه و تأمین اجتماعی، معرفی منابع جدید اعم از کتب، طرح‌های پژوهشی، معرفی پایان‌نامه و رساله‌های جدید و مرتب‌وار در دسترس کار خود دارد. علاقمندان به تهیه این کتاب می‌توانند جهت مطالعه و امانت گرفتن این کتاب با تلفن ۰۲۱-۶۶۵۷۰۱۳۷ داخلی ۲۰۱ کتابخانه مرکزی سازمان تأمین اجتماعی تماس بگیرند.

مهناز علی جانی
کارشناس ارشد و مسئول
کتابخانه مرکزی سازمان

اهمیت کسب روزی حلال در اسلام در گفت‌وگو با بهاء‌الدین خر مشاهی

عرق کارگر با خون شهید برابر است

کارشناسان و همچنین صاحب‌نظران در ادوار مختلف در عرصه علوم اجتماعی و اقتصادی، همواره در مورد روابط کار و کارگر و همچنین اهمیت و نقش اساسی این دو عنصر حیاتی یک جامعه در پیشرفت صنعت و به حرکت در آمدن چرخ تولید یک کشور، اظهار نظرهای مختلف و متفاوتی از خود ارائه داده‌اند. در دین مبین اسلام، در مورد کار و کارگر و اهمیت آن در قرآن کریم و سایر متون اسلامی مانند احادیث و روایات مختلف از نبی اکرم (ص) و همچنین سایر امامان معصوم (ع) روایات گوناگون و مختلفی در جای مانده که هر کدام از آنها قابل استناد است. در این شماره از آتیه‌نو در مورد نظر و دیدگاه قرآن کریم در مورد کار و کارگر و همچنین احادیث و روایات نبی اکرم (ص) و امامان معصوم (ع) و همچنین سایر ارباب آسمانی در این زمینه با استاد بهاء‌الدین خر مشاهی از چهره‌های ماندگار فرهنگی کشورمان و همچنین ادیب، قرآن پژوه و مترجم برجسته قرآن کریم به گفت‌وگو نشستیم تا بیشتر در مورد اهمیت و جایگاه کارگران در دین مبین اسلام و همچنین تاریخ ادیان در این مورد آشنا شویم. گفت‌وگوی ما را در ادامه بخوانید.

گفت‌وگو

بلکه ما ارزش و مقام کارگر را در سایر امامان معصوم (ع) به کرار مشاهده می‌کنیم. حتی خود شخص نبی اکرم (ص) هنگامی که به مدینه هجرت فرمودند با دست‌ان مبارک خود در ساخت مسجد «قبا» همراه با مهاجرین و انصار، مشارکت داشتند و خشت و آجر حمل می‌کردند.

هنگامی که به ایشان عرض کردند: «شمار رسول خدا هستند، استراحت کنید، مهاجرین و انصار که هستند و کار بنسار انجام می‌دهند.» ایشان فرمودند: «کار کردن نزد خداوند بسیار محبوب است». همچنین به عنوان مثال، می‌توان به نخلستان‌های آباد شده توسط علی بن ابیطالب (ع) در مدینه و جاه‌کنند ایشان اشاره کرد که پیامبر (ص) هر وقت او را بین اصحاب مشاهده نمی‌فرمودند و سراغ ایشان را می‌گرفتند، اصحاب اشاره می‌کردند که علی (ع) در نخلستان مشغول کار است. حتی آن لقب مشهور «ابوتراب» که نبی اکرم (ص) به ایشان اعطاء فرمودند، برخاسته از همین کار کردن و سختکوشی فراوان علی (ع) است که از فرط خستگی ناشی از کار به خواب عمیقی فرو رفته بودند؛ طوری که صورت مبارک

و همچنین لباس‌های ایشان خاک‌آلود شده بود و پیامبر (ص) در حالی که به دیدن ایشان به نخلستان آمده بودند، هنگامی که علی (ع) در خواب ناشی از خستگی فراوان در کار کشاورزی فرو رفته بود، با دست مبارک خود، خاک راز چهره و لباس‌های ایشان می‌زدودند و به ایشان فرمودند: «بر خیز ابوتراب». در موردی دیگر در این باره نیز در حدیثی از امام علی (ع) آمده است: «هیچ انسانی

توانایی این امر را ندارد که نجار، بنا یا صنعتگر خویش باشد و تمام کارهایش را بدون استخدام و به کارگیری شخص دیگری انجام دهد» که از مفهوم این حدیث نیز ما بی‌می‌بریم که امام علی (ع)، مردم را به همکاری با هم در کارها و اعاده حقوق یکدیگر و اینکه هیچ کاری به صورت فردی به پایان نمی‌رسد، تأکید فرموده‌اند. در موردی دیگر نیز می‌توان به امام باقر (ع) اشاره کرد که در حین کار و عرق ریختن ایشان حین کار کردن، شخصی نزد ایشان آمد و گفت شما فرزند رسول خدا هستید و باید اهل زهد و ترک دنیا و در حال عبادت باشید که امام باقر (ع) در جواب آن شخص فرمودند: «کنون نیز در حال عبادت هستم. اگر در این حالت از دنیا بروم نیز در حال عبادت پروردگارم هستم.» امام باقر (ع) اهمیت کار کردن را با عبادت برابر دانستند. ایشان فرمودند: «من می‌دانم که پروردگار رزق و روزی من را خواهد داد،

نابالغ تا قبل از بلوغ و رشد جسمانی و عقلانی، اختیاری ندارد تا بتواند نیروی کار و اندیشه خود را به کار گیرد. از این آیه می‌توان قانون «عدم به کارگیری کودک‌کان» را استخراج کرد که امروزه در قالب «قانون» در آمده و همه کشورها و کارفرمایان ملزم به رعایت آن هستند؛ قانونی که طی قرن‌ها به‌ویژه از زمان انقلاب صنعتی در اروپا و آمریکا و یا حتی قبل از آن در بسیاری کشورها نادیده گرفته می‌شد و بسیاری از سرمایه‌داران، کودکان را به کارهای سخت و طاقت‌فرسا که از توان آنان خارج بود، وامی‌داشتند و از آنان به نوعی «استثمار» و «بهره‌کشی» غیرقانونی می‌کردند حتی مزمن‌دانان رانیز به صورت کامل پرداخت نمی‌کردند که اسلام در ۱۴ قرن قبل، آن را به کلی نفی و منسوخ کرده بود و استفاده از افراد نابالغ را در کار «جایز» نمی‌دانست. البته در برخی آیات و همچنین سوره‌های دیگر در قرآن کریم از این موارد بسیار می‌توان یافت و مشاهده کرد که بیان و تفسیر آنها در این مجال اندک نمی‌گنجد.

بارها شنیده‌ایم که نبی اکرم (ص) بر دستان پینه‌بسته کارگر بوسه زده‌اند؛ آیا نمونه دیگر از موارد را در مورد سایر امامان معصوم (ع) سراغ داریم؟ در مورد نقش، روایات و احادیث گوناگون در زمینه کار و کارگر از امامان معصوم (ع) برای مان بگویید.

بله. پیامبر اکرم (ص) با بوسه بر دستان پینه‌بسته کارگر، با این عمل خود به همه اصحاب و مؤمنین در طول تاریخ، ارزش کار و کسب رزق و روزی حلال و ارزش آن را در نزد خداوند یادآور شدند که تا ابد جاودانه است. همچنین در جایی دیگر، بنا به روایتی، حضرت رسول (ص) و همچنین از امام رضا (ع) نقل است که عرق ریختن برای کسب روزی حلال را با «قطرات خون شهید» قیاس کرده‌اند که تا این حد و درجه نزد پروردگار ارزشمند است؛ شخصی که به طلب در آوردن روزی حلال برای خود و همچنین زن و فرزندان‌ش زحمت می‌کشد و عرق می‌ریزد، اگر در این راه از دنیا برود، عمل و کار کردن او نزد پروردگار همانند «شهید» محسوب خواهد شد و عرق او نیز مانند خون شهدا نزد خداوند دارای منزلت فراوان است. یاد جایی دیگر، پیامبر اکرم (ص) می‌فرمایند: «عبادت ۱۰ جزء دارد که ۹ جزء آن کار و کسب روزی حلال است.» البته نه فقط در شخصیت نبی اکرم (ص)

آیا در قرآن کریم، آیاتی وجود دارد که به این موضوع اختصاص داشته باشد؟

بله. ما برخی آیات را مشاهده می‌کنیم که به موضوع کار و کارگری اختصاص دارد. به عنوان مثال، در آیه ۳۹ سوره مبارک «نجم» خداوند می‌فرماید: «لَیْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى»؛ یعنی «برای انسان چیزی جز تلاش و کوشش او نیست». در ترجمه این آیه، اگر ما به روش معادل‌سازی یا همان روش «معرب» به «مفرس» روی بیاوریم و به این روش متصل شویم و از این روش برای ترجمه این آیه استفاده کنیم، می‌بینیم که همان ترجمه ذکر شده به دست می‌آید، اما در نظر داشته باشید، همان‌طور که اشاره شد، به دلیل اینکه دامنه زبان عربی بسیار گسترده‌تر از زبان فارسی است، اگر در این آیه، ما واژه «سعی» را «مفرس» کنیم، خب معنای «تلاش» و «کوشش» به دست می‌آید، اما در نظر داشته باشید، همان ترجمه واژه «سعی»، مخاطب آن فردی است که آن فعل را انجام می‌دهد. به عبارتی این واژه معنای «کارگر» را در طیفی وسیع از ترجمان این واژه در دل خود دارد؛ بنابراین این طرف مخاطب واژه «سعی» در این آیه می‌تواند «کارگر» نیز باشد و به نوعی این آیه، واژه «کارگر» را نیز در دل خود نهفته دارد و آن بار مفهومی یعنی «کارگر» را به طور کامل و واضح به مترجم و بعد از مترجم او، مخاطب یعنی شنونده آیه می‌رساند. در این آیه، ما می‌بینیم که خداوند، تلاش و کوشش انسان در راه به دست آوردن رزق و روزی حلال بسیار ارزشمند دانسته است. به عنوان مثالی دیگر، می‌توان به سوره «قصص» آیه ۲۶ اشاره کرد. در این آیه، واژه «استاجر» و به دنبال آن، ما به واژه «استاجرت» برمی‌خوریم که معنای «اجاره گرفتن» و «اجرت دادن» یا همان پرداختن «مزد» است که فرد در قبال کاری که انجام می‌دهد «مزد» دریافت می‌کند. این آیه نیز به نوعی به کار کردن برای دیگران و در قبال آن کار، مزد دریافت کردن، اشاره دارد. در سوره «کهف» آیه ۹۴ نیز دوباره ما به مورد دیگری برمی‌خوریم که در آن برخی از مردم به «ذوالقرنین» مراجعه می‌کنند و از او می‌خواهند تا در قبال ساختن «سد» از او مزد دریافت کنند که او نیز قبول می‌کند و می‌پذیرد. البته ناگفته نماند در قرآن کریم نیز برای حقوق کارگران تأکیدات فراوانی نیز شده است. در این مورد می‌توان به سوره مبارک «نساء» آیه پنجم اشاره کرد. در این آیه، به کارگیری افراد نابالغ از نظر سن، جهت کار کردن و به کار گماشتن آنها منع شده است؛ زیرا فرد

با توجه به اینکه شما مترجم قرآن کریم هستید، جایگاه کار و کارگر در قرآن کریم چگونه است؟

بله در قرآن کریم، ما در برخی سوره‌ها و آیات گوناگون به اشارات فراوانی برمی‌خوریم که به کار، تلاش و ارزش آن در کسب رزق و روزی حلال و به دست آوردن رزق و روزی از دست‌رنج انسان‌ها اشاره و تأکید شده است. البته به دلیل اینکه زبان قرآن کریم، عربی است و دامنه و وسعت زبان عربی، بسیار گسترده‌تر از زبان فارسی است؛ بنابراین در این بین نیاز است تا در بیان، ترجمه و از همه مهم‌تر، نقش واژگان و معادل‌سازی آنان از زبان عربی به زبان فارسی برای ترجمه، دقت و وسواس فراوانی صورت گیرد تا نتیجه، برداشت و درکی درست از مفهوم آیه به دست آید. نمی‌توان در ترجمه آیات قرآن کریم؛ با توجه به گستردگی دامنه واژگان و لغات در زبان عربی، در مورد واژگان فقط به روش معادل‌سازی روی آورد. در اصطلاح ادبی «معرب» به معنای عربی شده یک واژه یا «مفرس» به معنای فارسی شده؛ یا در اصطلاح به فارسی برگرداندن یک واژه است. در اینجا بیان این نکته ضروری است که در گذشته برخی مترجمان قرآن کریم، برای ترجمه قرآن کریم و یا همچنین سایر روایات و احادیث نبی اکرم (ص) و سایر امامان معصوم (ع) از زبان عربی به فارسی، فقط به معادل‌سازی واژگان و همان‌طور که اشاره شد، از روش تبدیل‌سازی از «معرب» به «مفرس» استفاده می‌کردند که در این بین برخی واژگان آن‌طور که باید، معادل آن واژه به زبان ما؛ یعنی فارسی، آنچنان که باید مفهوم اصلی را برساند به دست نمی‌آمد که البته این موضوع تنها نقطه ضعف ترجمه واژه به واژه به حساب می‌آید که ناخودآگاه در حین این روش ترجمه، اشکالاتی را، هم برای مترجم و هم خواننده به دنبال دارد. به طور مثال، برای مترجم این مشکل را به وجود می‌آورد که برای تبدیل یک واژه از زبان عربی به فارسی، چه واژه‌ای را به کار گیرد که نزدیک‌ترین معنا را به واژه اصلی داشته باشد تا خواننده به معنا و مفهوم درست آیه پی ببرد و برای خواننده این ابهام به وجود می‌آید که آیا این ترجمه دقیق واژه به واژه آیه است یا می‌توان برای آن، معادل‌سازی‌های دیگری نیز از واژه کرد و آن را به کار برد تا درک و فهم سهل و آسان‌تری حاصل آید؟ البته ترجمه به روش معادل‌سازی، روشی است که در سایر زبان‌ها نیز صورت می‌گیرد و از قضا بسیار متداول است؛ حتی در دنیای امروز، اما در بطن خود این روش ایراداتی رانیز به دنبال دارد که به آن اشاره شد.

اعظم زنگی

روزنامه‌نگار

در قرآن کریم
برای حقوق
کارگران
تأکیدات
فراوانی
شده است.
در این مورد
می‌توان به
سوره مبارک
«نساء»، آیه
پنجم اشاره
کرد

چرا توجه کارفرمایان به نیروی کار ماهر است؟

مهارت آموزی؛ کلید ورود به بازار کار

گزارش

بر اساس تجربیات روز کشورهاى توسعه یافته در حوزه‌هاى مرتبط با اقتصاد و تولید، مهارت آموزی به عنوان موضوع کلیدی و مسیر افزایش بهره‌وری نیروی کار در جریان تولید و ارائه خدمات معرفی شده و فقط نیروی کار با بهره‌مندی از درجات بالای مهارت است که می‌تواند در قالب یک نیروی کار دارای توانایی و اثرگذار در چرخه کار، به تسهیل روند تولید کمک کند.

نگاه به ارتباط مهارت آموزی و اشتغال و ضرورت ارتقاء دانش فنی توسط جویندگان کار و باید‌های سیاست‌گذاری دولت، نشان از توجه جامعه جهانی به تربیت نیروی کار ماهر و شکل‌گیری انقلاب مهارتی و به ارتباط گسترده آموزش فنی نیروی کار، تربیت کارگر ماهر، تلفیق دانش آموزشی دانشگاهی و مهارت و نقش اثرگذار نیروی کار متخصص در جریان تولید، خدمات، افزایش بهره‌وری و توسعه اقتصادی اشاره دارد. نیاز روز بازار به نیروی کار دارای مهارت و ضرورت تطبیق مهارت فنی نیروی کار با دانش فنی روز در حیطه کار مورد نظر و همچنین امکان دستیابی سریع‌تر افراد ماهر به اشتغال، نیروی کاری که بتواند مجموعه شرایط لازم برای ارتقاء دانش فنی کارآموز داشته باشد، به‌طور طبیعی می‌تواند در موضوعات کاربردی، کسب درآمد بیشتر و ایجاد رضایت کارفرما، بهتر و موفق‌تر عمل کند.

انقلاب مهارتی و توسعه بازار کار
انقلاب مهارتی موضوعی است که در سال‌های اخیر مورد توجه سیاست‌گذاران حوزه آموزش فنی و حرفه‌ای در جهان قرار گرفته و دولت‌ها در کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه با تمرکز بر این مهم، علاوه بر پیشبرد سیاست‌های کلان حوزه اقتصاد در مسیر هموارتر، با تربیت نیروی کار ماهر در مسیر افزایش بهره‌وری نیروی کار گام برداشته و موجبات توسعه بازار کار را فراهم آورده‌اند. نکته بسیار مهمی که در مهارت آموزی باید مورد توجه نیروی کار قرار گیرد این است که در دنیای امروز، افرادی از طرف کارفرمایان انتخاب برای اشتغال انتخاب می‌شوند که علاوه بر دارا بودن مهارت تخصصی حوزه فعالیت خود، با به‌روزرسانی اطلاعات مرتبط با مهارت آموزی، نسبت به هماهنگی دانش حرفه‌ای خود با شرایط تخصصی شغل مورد نظر اقدام کرده‌اند. باید توجه داشت طبیعتاً کارفرمایان برای استخدام افراد، خواهان جذب نیروی کار ماهر و با تجربه هستند و به هر اندازه نیروی کار علاوه بر تجربه مرتبط و تحصیلات دانشگاهی، دارای مهارت کافی و به روز در ارتباط با شغل خود باشد، مطمئناً خروجی کار و بهره‌وری بالاتری را خواهد داشت و کارفرمایان در بخش‌های دولتی و خصوصی به دنبال جذب این افراد هستند.

انقلاب مهارتی و توسعه بازار کار

انقلاب مهارتی موضوعی است که در سال‌های اخیر مورد توجه سیاست‌گذاران حوزه آموزش فنی و حرفه‌ای در جهان قرار گرفته و دولت‌ها در کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه با تمرکز بر این مهم، علاوه بر پیشبرد سیاست‌های کلان حوزه اقتصاد در مسیر هموارتر، با تربیت نیروی کار ماهر در مسیر افزایش بهره‌وری نیروی کار گام برداشته و موجبات توسعه بازار کار را فراهم آورده‌اند. نکته بسیار مهمی که در مهارت آموزی باید مورد توجه نیروی کار قرار گیرد این است که در دنیای امروز، افرادی از طرف کارفرمایان انتخاب برای اشتغال انتخاب می‌شوند که علاوه بر دارا بودن مهارت تخصصی حوزه فعالیت خود، با به‌روزرسانی اطلاعات مرتبط با مهارت آموزی، نسبت به هماهنگی دانش حرفه‌ای خود با شرایط تخصصی شغل مورد نظر اقدام کرده‌اند. باید توجه داشت طبیعتاً کارفرمایان برای استخدام افراد، خواهان جذب نیروی کار ماهر و با تجربه هستند و به هر اندازه نیروی کار علاوه بر تجربه مرتبط و تحصیلات دانشگاهی، دارای مهارت کافی و به روز در ارتباط با شغل خود باشد، مطمئناً خروجی کار و بهره‌وری بالاتری را خواهد داشت و کارفرمایان در بخش‌های دولتی و خصوصی به دنبال جذب این افراد هستند.

مهارت آموزی؛ چاره مشکل بیکاری

زمانی که جامعه در حوزه چالش بیکاری با جمعیت زیادی از بیکاران دانش‌آموخته دانشگاهی روبه‌رو است و این بخش از جامعه در مسیر برون‌رفت از این شرایط، با سد دشوار استخدام روبه‌رو می‌شوند، می‌توان چاره حل این مسأله را در تغییر عنوان کرد. در واقع با توجه به ماهیت اشتغالی و شرایط روز حوزه کسب‌وکار و اشتغال، «مهارت» چاره‌این تغییر است. همچنین با توجه به اینکه شرایط روز جهان دیگر مانند گذشته نیست که یک فرد با دارا بودن یک مهارت، دهه‌ها بتواند معیشت خود و خانواده را تأمین کند، امروزه ما با کاهش عمر فناوری در سطح جهان، شاهد کاهش عمر مهارت نیز هستیم. باید بازآموزی و بازسازی در این حوزه را به عنوان یک ضرورت جهانی مطرح و کلید ورود به بازار کار و تلاش در راستای سیاست‌های اشتغال‌زایی دولت‌ها بدانیم.

سه‌م فارغ التحصیلان از مهارت آموختگان

علیرضا حاتم‌زاده «معاون آموزش سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور از ارائه آموزش‌های مهارتی به ۱۹۱ هزار و ۴۹۱ دانشجو و فارغ‌التحصیل دانشگاهی توسط مراکز دولتی و غیردولتی این سازمان در ۹ ماهه سال گذشته خبر داد و گفت: «از این تعداد ۱۰۹ هزار و ۷۴۴ نفر در بخش دولتی و ۸۱ هزار و ۷۴۷ نفر در بخش غیردولتی، آموزش‌های مهارتی را فرا گرفتند.» به گفته حاتم‌زاده، ۳۳ درصد از مهارت‌آموختگان را دانشجویان و فارغ‌التحصیلان دانشگاهی تشکیل داده‌اند و از این تعداد کارآموزان، ۴۶ هزار و ۹۱۷ نفر در مقطع کارشناسی ارشد و بالاتر (هشت درصد)، ۱۰۹ هزار و ۴۷۸ نفر کارشناسی (۱۹ درصد) و ۳۵ هزار و ۹۶ نفر شش‌درصد در مقطع فوق‌دیپلم بودند. وی همچنین از فعالیت ۱۵۲ مرکز مدیریت مهارت آموزی و مشاوره شغلی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی خبر داد.

ارتباط آموزش و سیاست‌های اشتغال‌زا

سیاست‌های کلان اقتصادی دولت‌ها زمانی می‌تواند در مسیر توسعه اثرگذار و بسترساز افزایش بهره‌وری اقتصادی باشد که سیاست‌های اشتغال‌زا در مسیر

به شغل دامداری و تجارت، بازرگانی و برخی در صنایع مشغول به کار بوده‌اند. حضرت نوح (ع) نیز که به دستور خداوند مأمور ساخت کشتی می‌شود که به نوعی می‌توان گفت امروز از آن به عنوان صنعت کشتی‌سازی یاد می‌شود، در مجموع می‌توان چنین استنباط کرد که در کل ادیان آسمانی، بر نقش کار و فعالیت در کسب و به دست آوردن روزی حلال بسیار تأکید شده است و هیچکس نیز منکر این موضوع نیست. امامت‌آسانه منابع و اطلاعات مادر این زمینه بسیار اندک است و منابع محدودی در اختیار داریم.

بعد از پیامبران و امامان معصوم، نقش علما را در این بین چگونه ارزیابی می‌کنید؟

ببینید خب علما در این زمینه نقش بارزی داشته و همچنان دارند. به دلیل اینکه کشور ما، یک کشور شیعی است و مردم نیز تابع مراجع تقلید خود هستند، خب طبیعی است که علما نیز طبق تأکیدات مکرر و فراوان دین مبین اسلام، یا خود به کار می‌پردازند یا به نوعی در این کار مشارکت داشته و به نوعی می‌توان گفت در آن سهیم بودند. با توجه به اعتماد و همچنین جایگاه و احترام مردم به این فشر از جامعه در طول تاریخ، همواره علما، بنیان اصلی کار و فعالیت محسوب می‌شدند و در برخی کارها مانند آبادانی زمین‌های کشاورزی، احداث راه‌ها، جاده‌ها و حفر چاه و درختکاری و... ممارست و همکاری داشته‌اند. در برخی مواقع نیز در تجارت نقش آفرین بوده‌اند. در برخی مواقع که مشکلی ایجاد می‌شد؛ مثلاً در تقسیم آب یا حد و مرز زمین‌ها و اراضی کشاورزی، علما با وساطت و پادرمیانی، مشکل را برطرف می‌ساختند. در کل نمی‌توان از نقش پررنگ علما در طول تاریخ در بخش کارگری و کار آفرینی و ایجاد شغل چشم پوشید. در عصر حاضر و بعد از انقلاب نیز که بار رهبری امام (ره) و بعد از رحلت ایشان، مقام رهبری همواره هدایتگر و ارشادکننده این مسیر بوده‌اند.

به عنوان آخرین سؤال، نقش کارگران در به ثمر رساندن پیروزی انقلاب اسلامی و همچنین نظر و دیدگاه امام (ره) و مقام معظم رهبری در باره این قشر عظیم و زحمتکش از جامعه را چگونه می‌بینید؟

شاید به جرأت بتوان گفت، بنیان اصلی به ثمر نشستن پیروزی انقلاب اسلامی، نخست شهدای گرانقدر انقلاب اسلامی و سپس کارگران بودند. قبل از انقلاب به دلیل فاصله طبقاتی ایجاد شده بین کارگران و کارفرمایان آن یک‌سو و برخی مشکلاتی که به دنبال آن به وجود آمده بود، دلیل اصلی نارضایتی اکثر کارگران را ایجاد کرده بود. امام (ره) نیز که به این موضوع واقف بودند، دستور اعتصاب کارگران را صادر کردند و در ادامه نیز کارگران دست از فعالیت و ادامه کار خود کشیدند. در این بین، اعتصاب کارگران شرکت نفت که به نوعی شاهرگ اصلی صادرات رژیم محسوب می‌شد، بسیار مشهور است. معتمد کارگران، عنصر اصلی انقلاب را تشکیل داده و همچنان می‌دهند. آنان با تعطیلی کار خود و اعتصاب و پیوستن به خیل عظیم جمعیت در کف خیابان‌ها به نوعی خشم و انزجار خود را از رژیم بیان کردند. با پیروزی انقلاب، ساختارهای گذشته در هم شکسته شد. بیان نظرات و دیدگاه‌های امام (ره) در مورد کارگران و دیدارهای جمعی کارگران از ایشان و همچنین بعد از رحلت امام (ره) با مقام رهبری، اهمیت این قشر عظیم از جامعه را بر همگان روشن می‌سازد. با وقوع جنگ تحمیلی نیز که هر کدام به نوعی در این قضیه مشارکت داشتند. برخی به جبهه‌ها شتافتند و شهید شدند و برخی نیز در پشت جبهه یاری‌رسان بودند. در حال حاضر نیز که چند سالی است رهبری موضوع «تولید» و «رونق» آن را در داخل کشور همواره مطرح و این موضوع را طی این سال‌ها شاعر اصلی خود در نوزاد انتخاب می‌کنند، بیش از پیش، نقش و اهمیت تولید و کار و کارگر در کشور احساس می‌شود؛ به این دلیل که کارگران، ستون اصلی کار و تلاش و توسعه هر جامعه‌ای به شمار می‌روند و هر کشوری را به لحاظ پیشرفت و توسعه، اول با صنعت آن می‌شناسند که همواره چرخ این صنعت توسط کارگران به گردش درآمده است.

امامان دوست دارم که خداوند من را در این حالت مشاهده کند» و موارد دیگری نیز از سایر حضرات معصومین (ع) در تاریخ ذکر شده است. در کل باید گفت در متون قرآنی، احادیث نبوی و همچنین سیره امامان معصوم، مادر این زمینه به موارد فراوانی برمی‌خوریم. البته نه فقط در متون قرآنی و اسلامی و همچنین احادیث و روایات بر جای مانده بلکه ما در ادبیات کشورمان نیز در مورد سختکوشی و دوری از سستی و کرختی و تنبلی و تلاش برای کسب روزی حلال، اشعار مختلفی از بزرگان ادب پارسی در این زمینه می‌بینیم؛ مانند فردوسی و یا ساطوره‌های فراوانی مانند کاهوه آهنگسر و... را که همگی به کار و ارزش آن تأکید ویژه داشته‌اند.

به نظر شما، نقش و جایگاه کار و کارگر در سایر ادیان آسمانی چگونه است؟ آیا در این ادیان نیز به مانند دین مبین اسلام در زمینه کار کردن و کسب رزق و روزی حلال تأکید شده است؟

نقش و اهمیت کار کردن و کسب و به دست آوردن روزی حلال در همه ادیان الهی و آسمانی به نوعی مشاهده می‌شود و فقط مختص به دین مبین اسلام نیست و قابل کتمان هم نیست بلکه توجه داشته باشید، دین اسلام، کامل‌کننده ادیان دیگر است؛ نه مخالف و در تضاد با آنها؛ در تورات نیز هنگامی که ما به داستان حضرت موسی (ع) برمی‌خوریم، ایشان بعد از ترک مصر و آمدن به سرزمین مدین، نزد شعب (ع) آمد و شعب (ع) نیز به موسی (ع) پیشنهاد کرد برای او و دریافت مزد را مطرح کرد تا زمانی مقرر و تعیین شده که موسی (ع) نیز آن را قبول کرد و پذیرفت و در مدین ماند و طبق قول و قراری نیز که گذاشته بود، کار و سپس ازدواج کرد. در اینجاست ما به نوعی به قول امروزی‌ها، «قرارداد کاری» در «زمان» و «مدت معین» را بین این دو مشاهده می‌کنیم که از آن امروزه به عنوان «قرارداد موقت» نام می‌برند. می‌توان گفت شعیب (ع) به نوعی کارفرمای موسی (ع) طی قراری کاری که با او گذاشت، در زمانی مقرر و تعیین شده به موسی (ع) به عنوان کارگر نزد شعیب (ع) کار کرده و در قبال کار نیز مزد خود را نیز دریافت کرده است. موسی (ع) به عنوان فردی نیرومند حاضر می‌شود تا در برابر مزد و عوض مالی، نیروی کار خویش را در اختیار شعیب (ع) به عنوان کارفرما قرار دهد. در دین مسیحیت نیز همانطور که می‌دانید حضرت مسیح (ع) نیز یک نجار بوده و به این کار مشغول بوده است. در مورد سایر پیامبران بنی‌اسرائیل نیز تا جایی که اطلاع داریم، اکثر آنان

افراد
فارغ التحصیل
دارای مهارت به
مراتب شرایط
بهتری در
راستای جذب در
بازار کار نسبت به
فارغ التحصیلانی
دارند که
مهارت آموزی
را به داشته‌های
تحصیلات
دانشگاهی خود
اضافه نکرده‌اند

atiyeonline.ir

رسانه جامع حوزه رفاه و تامین اجتماعی

بر اساس قانون،
مقرری بگیران
بیمه بیکاری باید
برای ارتقاء دانش
فنی و تخصصی
و افزایش
احتمال یافتن
شغل مناسب
در آینده به
سازمان آموزش
فنی و حرفه‌ای
مراجعه کرده و
کسب دانش روز
مورد نیاز بازار
کار را در دستور
کار داشته باشند

کاهش آسیب‌های شغلی با افزایش مهارت

با نگاهی به آمار حوادث ناشی از کار و میزان آسیب‌ها و صدمات مالی و جانی که به دنبال این حوادث در کارگاه‌ها اتفاق می‌افتد و نبود ایمنی در سطح کارگاه‌ها و عدم دانش فنی و ایمنی کافی و همچنین مورد توجه قرار نگر فتن سیاست‌های آموزشی، این نتیجه حاصل می‌شود که تربیت نیروی کار متخصص و ماهر و افزایش سطح دانش و آگاهی فنی کارگران علاوه بر کاهش خسارات ناشی از نبود مهارت در استفاده از دستگاه‌ها و سیستم‌های صنعتی مرتبط با کار، کاهش آسیب‌های جسمی و فوت ناشی از حوادث شغلی در محل‌نایمن کار را موجب خواهد شد.

ارتقاء دانش فنی مقرری بگیران بیمه بیکاری

بر اساس قانون، مقرری بگیران بیمه بیکاری باید برای ارتقاء دانش فنی و تخصصی و افزایش احتمال یافتن شغل مناسب در آینده به سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای مراجعه کرده و کسب دانش روز مورد نیاز بازار کار را در دستور کار داشته باشند. بر اساس آمار و داده‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در سال ۱۳۹۸ تعداد ۳۰ هزار و ۳۱۸ نفر مقرری بگیر بیمه بیکاری برای اجرای دوره‌های آموزش فنی و ارتقاء سطح آگاهی و دانش و مهارت مرتبط با حوزه فعالیت به سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای معرفی شده‌اند تا با گذراندن این دوره‌ها با دانش فنی بالاتر موفق به اشتغال دوباره شوند. گفتنی است که از بین افراد معرفی شده به سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای، ۲۶ هزار و ۱۱۱ نفر مرد و تعداد ۴ هزار و ۲۰۷ نفر زنان تشکیل داده‌اند

مراکز آموزش جوار کار گاهی

یکی از روش‌هایی که می‌تواند در راستای ارتقاء دانش فنی و گسترش چتر مهارت آموزی در بین نیروی کار اثرگذاری فراوانی داشته باشد و ارتباط مستمر نیروی کار و آموزش به روز را برقرار کند، مراکز جوار کار گاهی سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای است و این سازمان با ایجاد مراکز آموزش جوار کار گاهی در راستای افزایش گستره مهارت و تربیت نیروی کار متخصص و همچنین تداوم آموزش روز جهانی در حوزه‌های فنی مختلف گام برداشته است. بر اساس اعلام سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای تا پایان امسال مطابق با سیاست‌گذاری در این حوزه به افزایش مراکز جوار کار گاهی، تعداد آنها به هزار و ۴۰۰ مرکز خواهد رسید و این برنامه‌ریزی توسعه‌محور، نشان از اهمیت وجود و فعالیت مراکز در امر مهم مهارت آموزی و تربیت نیروی کار ماهر در مسیر تولید دارد.

تعلیل

طلاق کرونایی!

طلاق در دوران کرونا؛ بخصوص در روزهای قرنطینه در همه کشورهای دنیا شکل تازه‌ای به خود گرفته و بعضی از خانواده‌ها را درگیر خود کرده است. در ایران هم بعضی از زوج‌ها در این دوران طلاق گرفتند و جدایی در دوران کرونا و روزهای جنگ با این ویروس را به نام خود ثبت کردند. طبق اعلام سازمان ثبت احوال کشور در سال ۹۹ تعداد ۱۸۳ هزار و ۱۸۲ طلاق در کشور ثبت شد، این در حالی است که در سال ۹۸ رقم ۱۷۶ هزار و ۸۱۲ طلاق در کشور به ثبت رسیده بود. اما مهمترین دلایل جدایی زوج‌ها در این روزهای کرونایی چیست؟ مشاوران خانواده معتقدند چهار دلیل اصلی باعث جدایی زوج‌ها در دوران شیوع ویروس کرونا شده است.

در دوران شیوع کرونا بسیاری از کسب‌وکارها تعطیل شدند. طبق اعلام وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی شیوع کرونا و تعطیلی کسب‌وکارها باعث بیکاری قریب به ۹۰۰ هزار کارگر شده است. مشاوران خانواده معتقدند فقر ناشی از مشکلات معیشتی و اقتصادی باعث آسیب‌های جدی در زمینه بروز خشونت در خانواده می‌شود. خشونت هم عامل مهمی در زمینه طلاق است. بیکاری و در خانه ماندن هر یک زوجین باعث مشکلات معیشتی می‌شود و این مشکلات روی روح و روان مرد و زن تأثیر می‌گذارد و کم‌کم خشونت و درگیری شروع می‌شود.

بسیاری از زنان کارمند در دوران کرونا دور کار شدند و مجبور بودند در خانه کار کنند. آنها در خانه کار می‌کردند، کارخانه را نیز انجام می‌دادند، غذا می‌پختند و به دروس‌های فرزندانشان هم که به صورت آنلاین درس می‌خواندند، رسیدگی می‌کردند. بیشتر شدن مسئولیت زنان باعث خستگی بیش از حد و افزایش نگرانی و استرس و اضطراب آنها می‌شود و همین موضوع باعث روشن شدن جرقه بحث و دعوا و درگیری‌های زناشویی است.

مشاوران خانواده معتقدند بسیاری از زوج‌های جوان که کارشان در این دوران به طلاق کشیده است، دچار بحران گفت‌وگو هستند و نمی‌توانند مشکلاتشان را با حرف زدن حل کنند و بیشتر کارشان به دعوا و مراجعه ختم می‌شود. روانشناسان معتقدند، وقتی زن و مرد نمی‌توانند با هم حرف بزنند به مرور زمان مهارت حرف زدن با یکدیگر را فراموش می‌کنند و کم‌کم فقط چند کلمه در روز حرف می‌زنند و از هم دور دورتر می‌شوند؛ مشکلی که می‌تواند نقطه شروع برای یک پایان باشد.

شیوع یک بیماری خطرناک و پیک‌های پشت سر هم، آمار مرگ‌ومیر روزانه و کسانی که در روز به این بیماری مبتلا می‌شوند، می‌تواند باعث احساس ناامیدی و استرس و اضطراب و ترس از آینده شود. همین عوامل می‌تواند انسان را از لحاظ روانی به هم بریزد. فردی که می‌ترسد و پر از استرس و اضطراب است در روابط عاطفی و خانوادگی هم دچار مشکل می‌شود. به گفته روانشناسان حس ناامیدی، سرخوردگی، افسردگی باعث به وجود آمدن شکاف عمیق بین زوجین می‌شود. شکافی که کم‌کم می‌تواند پای طلاق و جدایی را هم وسط بکشد.

طلاق‌هایی که سبب‌ساز آن ویروس کرونا بود
جدایی با فاکتور کووید!

یک ویروس ناشناخته می‌آید و همه دنیا را به هم می‌ریزد. اقتصاد جهانی را تحت تأثیر قرار می‌دهد، کسب‌وکارهای فراوانی را تعطیل و وضعیت معیشت مردم را خراب می‌کند. فقر، بیکاری، ناامیدی، استرس و اضطراب، ارمان بیماری است که همه مردم دنیا با آن دست و پنجه نرم می‌کنند. بیماری که شرایط را در دو سال گذشته عوض کرده و به تبع آن بسیاری از مردم نیز عوض شده‌اند، هم خودشان تغییر کرده‌اند و هم زندگی‌شان آنقدر تغییر کرده که بسیاری از آنها خودشان هم این حجم از تغییرات را باور نمی‌کنند و با حسرت به گذشته می‌نگرند؛ به گذشته‌ای که حالا آنقدر متفاوت است که گویی زندگی دیگری است. فرزانه و مسعود، فرهاد و مریم، سامان و فهیمه سه زوجی هستند که در دوران کرونا و تحت تأثیر این بیماری، جدایی را تجربه کرده‌اند؛ جدایی که هیچ‌وقت تصور نمی‌کردند به نام آنها ثبت شود.

اکرم احمدی
روزنامه‌نگار

زندگی‌مان
با همان
درآمد فرهاد
می‌چرخید.
اما کرونا آمد
و فرهاد بیکار
شد و حالا از هم
جداشده‌ایم
و انگار خواب
می‌بینم.
یک خواب
طولانی که پر
از اتفاق‌های بد
است

حرفی برای گفتن نداشتیم

فرزانه و مسعود سال ۹۶ از دواج کردند و سال ۹۹ نیز از هم جدا شدند؛ جدایی‌ای که باعث شد فرزانه به بیماری دیابت مبتلا شود و مسعود نیز به شهر دیگری برود. فرزانه می‌گوید: «من و مسعود در شرکت محل کارمان باهم آشنا شدیم. مسعود مرد مودب و خوش‌تیپی بود. از آن مردهایی که در نگاه اول در یادتان می‌ماند. ما با عشق از دواج کردیم. هیچ‌وقت فکر نمی‌کردم کار ما به اینجا بکشد؛ به اینجایی که اصلا عادت ندارم ببینم. من تنها شدم و زندگی‌ای که بسیار دوست می‌داشتم را از دست دادم.» مسعود بعد از شیوع کرونا و تعطیلی کسب‌وکارها از شرکت تعدیل می‌شود، فرزانه به عنوان حسابدار همچنان در شرکت باقی می‌ماند، اما باید به صورت دور کاری از خانه به کارهای حسابداری شرکت رسیدگی می‌کرد. همین در خانه ماندن جرقه‌ای بود تا آتش اختلافات این زوج روشن شود. «مسعود کلاً آدم کم‌حرفی بود، اما بعد از بیکار شدن و در خانه ماندن دیگر با من حرف نمی‌زد. انگار من مسئول بیکار شدن او بودم. به من می‌گفت ماندن تو در شرکت بی‌احترامی به من است و اگر به شوهرت احترام می‌گذاشتی وقتی من را تعدیل کردند تو هم باید از کار خود استعفا می‌دادی. اما من چاره‌ای نداشتم. اگر من هم کارم را از دست می‌دادم مخارج زندگی را چگونه تهیه می‌کردیم؟ چه کسی اجاره‌خانه را پرداخت می‌کرد؟... اما او اصلا حرف‌های من را نمی‌شنید و مدام این حرفش را تکرار می‌کرد. مثلاً اگر به او می‌گفتم امشب برویم خانه مادرم به من می‌گفت تو من را درک می‌کنی که من با تو به خانه مادرت بیایم؟ یا وقتی او را به رستوران دعوت می‌کردم می‌گفت می‌خواهی بیز کار کردن و حقوق گرفتن را به من قهر بدهی؟ اگر زن خوبی بودی باید کار خود را رها می‌کردی و استعفا می‌دادی. به همین دلیل من هم کمتر با او حرف می‌زدم که کمتر این حرف‌ها را بشنوم. همین باعث شد که مثلاً در طول روز سه یا چهار کلمه بیشتر با هم حرف نزنیم. کم‌کم این سه چهار کلمه هم قطع شد و گاهی چند روز پشت سر هم هیچ حرفی برای گفتن نداشتیم. مدام با هم قهر بودیم. نه جایی می‌رفتیم نه تفریحی داشتیم. او جدا در آشپزخانه غذایش را می‌خورد و می‌رفت می‌خواهید ما در یک خانه زندگی می‌کردیم اما انگار دو غریبه بودیم؛ غریبه‌هایی که روزگاری با هم خوب بودند و حرف‌های زیادی برای گفتن داشتند.»

اما این سکوت کم‌کم جای خود را به دعوا و مراجعه‌های همیشگی داد؛ جنگ و بحث‌هایی که کم‌کم راه دادگاه خانواده را به آنها نشان داد: «من صبح از خانه بیرون می‌رفتم و تا به خانه برسم ساعت ۷ عصر بود. وقتی به خانه می‌رسیدم با یک خانه منفجر شده روبه‌رو می‌شدم. همه ظرف‌ها کثیف بود. خانه به هم ریخته بود. او پوست تخمه و میوه را می‌ریخت

جلوی تلویزیون و جمع نمی‌کرد. همه لیوان‌ها را کثیف می‌کرد. وقتی به او حرفی می‌زدم یا جوابم را نمی‌داد یا سرم داد می‌کشید که همین است که هست و ناراحتی سر کار نرو. من او را درک می‌کردم. تعدیل شدن و بیکاری غرورش را خنده‌دار کرده بود. اما من واقعا چاره‌ای نداشتم. من به خاطر حفظ زندگی‌مان سر کار ماندم که حداقل یک نفر از ما کار کند و درآمد داشته باشد و ما یک آب باریکی برای زندگی داشته باشیم. اما مسعود هیچ‌وقت متوجه این کار من نشد و همیشه می‌گفت تو با این کار خودت توهین بزرگی به من کردی.» بحث و جنگ و جدل‌های فرزانه و مسعود آنقدر ادامه پیدا کرد که به قول فرزانه کار به استخوانش رسید تا در خواست جدایی بدهد: «من خسته شده بودم. از سر کار که برمی‌گشتم باید خانه را تمیز می‌کردم و غذا می‌پختم. من هم انسانم. خسته می‌شوم. بدنم به استراحت نیاز دارد. آدم آهنی نیستم که مدام کار کند و به روی خودش هم نیاید که انسان است. یک روز که با مسعود مثل همیشه مشغول دعوا و بحث بودیم به او گفتم این زندگی دیگر فایده ندارد. من مدام تلاش می‌کنم تو را راضی کنم و تو هم مدام روی حرفات هستی و با من لجبازی می‌کنی. به او گفتم بی‌تأماش کنیم. تو می‌گویی دلت با من صاف نمی‌شود و من زن خوبی برای تو نبودم. به او گفتم از همه چیز خسته‌ام. از این داد و فریاد هر روز و این ناامیدی و استرس و اضطراب، خسته‌ام. به او گفتم بی‌تأماش کنیم. باورم نمی‌شد. فکر می‌کردم مسعود تغییر رویه می‌دهد و جدایی را قبول نمی‌کند، اما خیلی راحت قبول کرد. مادر خواست طلاق توافقی دادیم و بعد از چند وقت هم جدا شدیم. من مهر پاهم را بخشیدم اما همه چیز پاهم را گرفتم. مسعود هم برای کار به منطقه آزاد انزلی رفته است. همین... تمام شد! من هم از شوک طلاق و جدایی دیابت گرفتم. دکتر گفت به دلیل استرس و اضطرابی که پشت سر گذاشتی دیابت گرفتی. حالا هر روز انسولین تزریق می‌کنم.»

غول خشونت بیدار می‌شود!

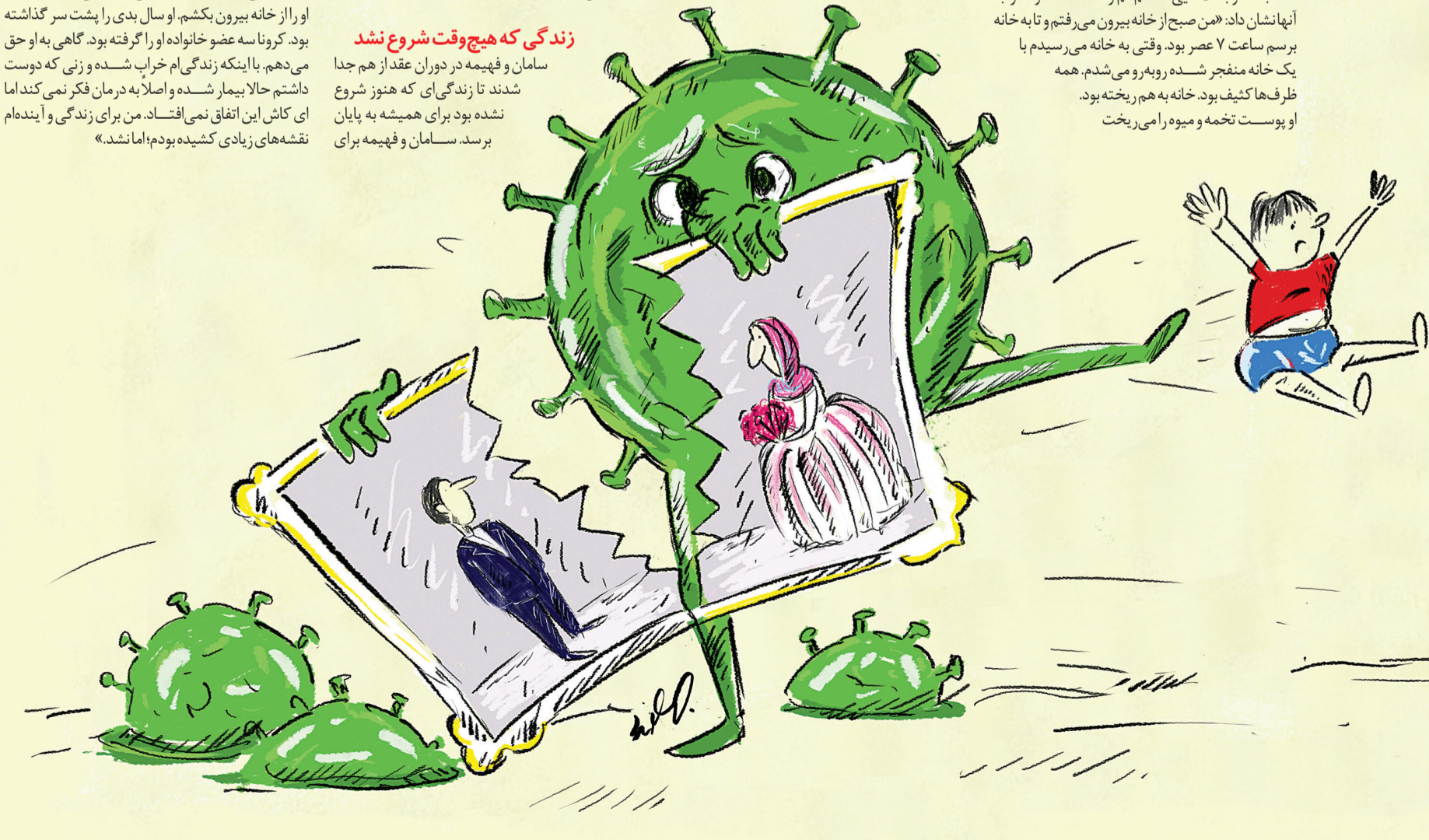
فرهاد هم یکی از ۹۰۰ هزار کارگری است که در دوران کرونا بیکار شده‌اند. او بعد از تعطیلی کارگاه ریخته‌گری که در آن کار می‌کرد، چند هفته دنبال کار گشت، اما آخر کار، خانه‌نشین شد. با اینکه فرهاد فقط حدود ۴۵ روز در خانه بود، اما همین چند روز باعث شد او و همسرش با خواب می‌بینم؟

داستن دو فرزند از یکدیگر جدا شوند؛ جدایی که فقط یک دلیل داشت و مریم همسر فرهاد را مجبور کرد که درخواست طلاق بدهد. «با همه بد اخلاقی‌هایش کنار آمدم اما وقتی کتکم زد دیگر نتوانستم تحمل کنم. من به او گفته بودم خط قرمز من این است که دستش را روی من بلند نکند. او نه یک بار بلکه چندبار من را کتک زد. بار اول که مرا کتک زد به او گفتم برای همیشه او را ترک می‌کنم و می‌روم. اما وقتی به پایم افتاد و گریه و التماس کرد، او را بخشیدم. اصلا فکر نمی‌کردم او این کار را تکرار کند. اما درست یک هفته بعد از آن گریه و زاری و التماس سر یک موضوع کوچک دعوا و مراجعه راه انداخت و من را جلوی بچه‌ها کتک زد. بچه‌ها از ترس جیغ می‌کشیدند و باور نمی‌کردند که پدرشان، مادرشان را کتک می‌زند.» مریم می‌گوید: «من همه بد رفتاری‌ها و حتی کتک زدن‌های او را درک می‌کردم. بیکار شده بود و استرس بار زندگی کلافه‌اش کرده بود. می‌فهمیدم چه باری روی شانه‌های سنگینی می‌کند. اما او هم باید من و بچه‌ها را درک می‌کرد. بچه‌ها در خانه درس می‌خواندند و با هم بازی می‌کردند و همیشه سر سرودا بود. من با اینکه از بد رفتاری‌هایش کلافه شده بودم، اما هیچ‌وقت به جدایی فکر نمی‌کردم. من همسر را خیلی دوست داشتم و نمی‌خواستم با دو بچه زندگی‌ام را خراب کنم. اما او یک بار جلوی مادرم من و بچه‌ها را کتک زد. مادرم هم به برادرش گفت و برادرش به خانه ما آمد و با فرهاد گلاویز شد و دست من و بچه‌ها را گرفت و به خانه مادرم برد. کم‌کم جنگ و دعوا از من و فرهاد به برادرش کشید و هر روز یک ماجرای جدید داشتیم. فرهاد رویش به روی همه باز شده بود. یک روز در خانه مادرم به همه ما ناسزا گفت و با لیوان به تلویزیون مادرم کوبید و همه چیز را به هم ریخت. اوضاع خیلی خراب شد. مادرم از فرهاد شکایت کرد و شکایت و شکایت کنی و... دیگر هیچ احترامی بین ما نمانده بود. من باورم نمی‌شد که این روزها را می‌بینم. روزهای طلاق و دادگاه را هم از یاد بردم. از بس که برام عجیب و باورنکردنی بود انگار مغزم آن روزها را پاک کرده است. در مخیله‌ام هم نمی‌گنجید زندگی‌ام به اینجا بکشد. دو سال پیش این موقع سر خانه و زندگی‌ام بودم. فرهاد سر کار می‌رفت. زندگی‌مان با همان درآمد فرهاد می‌چرخید. اما کرونا آمد و فرهاد بیکار شد و حالا از هم جدا شده‌ایم و انگار خواب می‌بینم. یک خواب طولانی که پر از اتفاق‌های بد است. یک روز به مادرم گفتم این روزها واقعی است یا خواب می‌بینم؟»

زندگی که هیچ‌وقت شروع نشد

سامان و فهیمه در دوران عقد از هم جدا شدند تا زندگی‌ای که هنوز شروع نشده بود برای همیشه به پایان برسد. سامان و فهیمه برای

اینکه زندگی‌شان را حفظ کنند و به قول سامان، سر زبان دوست و فامیل نیفتند چند جلسه با مشاور خانواده هم مشورت کردند، اما سرانجام حکم طلاق این زوج جوان نیز صادر شد تا آنها هم در دوران کرونا طلاق بگیرند. داستان سامان و فهیمه کمی متفاوت است؛ نه از خشونت خبری است و نه از بیکاری و فقر. پدر فهیمه اوایل سال ۹۹ به دلیل بیماری کرونا فوت می‌کند، فهیمه دو ماه بعد دایی و شوهر خواهرش را به دلیل بیماری کرونا از دست می‌دهد. همین موضوع باعث وسواس فکری و افسردگی او می‌شود؛ وسواسی که زندگی‌اش را به هم می‌ریزد. سامان می‌گوید: «فهیمه بعد از فوت پدرش خیلی به هم ریخت. حق هم داشت. بعد از فوت دایی و شوهر خواهرش حالش بدتر هم شد. اصلاً از اتاقش بیرون نمی‌آمد. می‌ترسید که کرونا بگیرد. هیچ جانی رفت. اگر کسی به خانه می‌آمد داد و بیداد راه می‌انداخت و می‌گفت نباید در این دوران رفت‌وآمدی باشد. دیگر هیچ برنامه‌ای برای زندگی نداشت. فقط در خانه می‌ماند. خودش بود و مادرش. خریدهای خانه را برادرش انجام می‌داد. حتی به کوه و طبیعت هم نمی‌رفت. شاید باور تان نشود با التماس توانستم او را از خانه بیرون بیاورم تا به مطب روانشناس برویم. سه تا ماسک می‌زد و روی آن هم شیلد می‌گذاشت و مدام به دست‌هایش الکل می‌زد. اگر کسی نزدیکش می‌شد فریاد می‌زد و فرار می‌کرد. از ماشین که پیاده می‌شد، اطراف‌اش را نگاه می‌کرد که کسی نباشد و بعد راهی می‌شد. کارهایش آنقدر عجیب بود که همه نگاه‌اش می‌کردند. من به او حق می‌دادم اما او اصلاً به خودش نمی‌آمد و روز به روز بدتر می‌شد. به حرف‌های روانشناس گوش نمی‌کرد و در جلسه‌های مشاوره فقط می‌خندید و با روانشناس بحث می‌کرد. بعد از چند جلسه هم اصلاً در خانه را به روی من باز نکرد که بتوانم او را نزد روانشناس ببرم.» مشکل فهیمه به مرور زمان بیشتر شد تا جایی که اصلاً دلش نمی‌خواست همسرش را ببیند. سامان می‌گوید: «زندگی من شروع نشده تمام شد. دختر خاله فهیمه وکیل بود. یک روز به من زنگ زد و گفت فهیمه درخواست طلاق داده است. انگار یک سطل آب یخ روی من ریختند. وقتی با فهیمه حرف زدم از من معذرت‌خواهی کرد و گفت به هیچ‌وجه نمی‌تواند به زندگی‌مان ادامه دهد. به من گفت در شرایطی هستم که دلم نمی‌خواهد کسی در زندگی‌ام باشد. بعد از مهلت قاضی و پادرمیانی فامیل باز هم حال فهیمه خوب نشد. من هم کاری از دستم بر نمی‌آمد. فهیمه نمی‌خواست با من زندگی کند. نمی‌توانستم به زور او را از خانه بیرون بکشم. او سال بدی را پشت سر گذاشته بود. کرونا سه عضو خانواده او را گرفته بود. گاهی به او حق می‌دادم. با اینکه زندگی‌ام خراب شده و زنی که دوست داشتم حالا بیمار شده و اصلاً به در مان فکر نمی‌کند اما ای کاش این اتفاق نمی‌افتاد. من برای زندگی و آینده‌ام نقشه‌های زیادی کشیده بودم؛ اما نشد.»

وضعیت بوفه مدارس بعد از بازگشایی پسا کرونا کودکان در مدرسه سلامت درس بخوانند

گزارش

بوفه مدارس، همیشگیه موضوع مورد بحث والدین، مربیان بهداشت مدارس، متخصصان علوم تغذیه و همه افرادی است که به شکلی با بچه‌ها، تغذیه و مدرسه در ارتباط هستند؛ به این دلیل که «نوع» و ارائه مواد خوراکی در بوفه مدارس بسیار مهم است و با سلامت یا بیماری بچه‌ها ارتباط مستقیمی دارد. حالا به این نگرانی، مسأله ویروس کرونا و احتمال بازگشایی مدارس را نیز اضافه کنید؛ به این ترتیب این نگرانی هزار برابر خواهد شد. سپس به همه این نگرانی‌ها، بی‌پروایی بچه‌ها را هم اضافه کنید؛ بچه‌هایی که دور از چشم پدر و مادر، آماده هر نوع شیطنتی هستند.

مهتاب خسروشاهی

پزشکی و دستکش استفاده کنید. توجه داشته باشید فقط از کار تخوان استفاده کنید. پیش از تحویل دادن کارت بانکی به دانش‌آموزان پس از خرید مواد خوراکی، به کارت‌الکل بزنید. این نکته به‌ویژه برای بچه‌های دبستانی که کمتر می‌توانند مراقب خودشان باشند، مهمتر است. **۶- تهویه و پنجره:** به تهویه مناسب هوای بوفه دقت داشته باشید. این نکته برای سلامت شما و تجمع آلودگی احتمالی روی خوراکی‌هایی که در بوفه قرار دارند، مهم است. برای فروش خوراکی‌ها، فقط از یک پنجره کوچک این کار را انجام دهید تا تماس و احتمال آلودگی کاهش یابد. حتماً به بچه‌ها تأکید کنید که در صف و با فاصله ۱/۵ متری بایستند.

تمام خوراکی‌های خریداری شده برای بوفه مدرسه باید از انواع بسته‌بندی شده باشند

۷- یک جای مشخص: در سرمای پاییز، بچه‌ها باید مکان خوبی برای مصرف خوراکی داشته باشند. بهتر است سالن ورزش مدرسه برای این کار در نظر گرفته شود. صندلی‌ها با فاصله چیده شده و ضدعفونی کرده و در ساعات تفریح بچه‌ها به این سالن رفته و خوراکی مصرف کنند. این سالن باید از تهویه مناسب نیز برخوردار باشد. اگر چنین سالنی وجود ندارد، بخشی از حیاط مدرسه، به شکل مناسبی مسقف شده و صندلی‌های تک‌نفره در این فضا قرار داده شود. صندلی‌ها باید اسپری شده و برای نشستن بچه‌ها و مصرف خوراکی در ساعات تفریح، از این فضا استفاده شود. تعبیه چنین فضایی ضروری است؛ به این دلیل که در زمان مصرف خوراکی بچه‌ها ماسک‌ها درمی‌آورند و همین مسأله خطر انتقال بیماری را چندین برابر می‌کند.

که خرید خوراکی‌های بوفه مدرسه را به عهده دارند. بنابراین در صورتی که مدارس بازگشایی شوند - دو هفته در ماه هر روز - به این موارد نیز توجه کنید. **۱- یک بار مصرف:** نخستین راهکار برای حفظ سلامت دانش‌آموزان امکان دسترسی به لیوان‌های یک‌بار مصرف برای مصرف آب است. این لیوان‌ها باید داخل محفظه درسته، کنار آبخوری یا آبسردکن مدرسه باشند. **۲- فقط بسته‌بندی:** تمام خوراکی‌های خریداری شده برای بوفه مدرسه باید از انواع بسته‌بندی شده باشند. این موارد شامل انواع ساندویچ، کیک، آمیوه، بیسکویت، شکلات، شیرهای طعم‌دار و... است. هیچ نوع خوراکی‌ای غیر بسته‌بندی‌ای نباید از بوفه مدرسه ارائه شود.

۳- به سلامتی فکر کنید: دانش‌آموزان نیازمند تغذیه سالم هستند؛ همیشه به‌ویژه در شرایط خاصی که قرار داریم. بنابراین برای خرید خوراکی‌های بوفه مدرسه، حتماً خوراکی‌های سالم را در اولویت قرار دهید. انواع شیر طعم‌دار، انواع آمیوه، بیسکویت ساده سبوس‌دار از جمله این خوراکی‌ها هستند.

۴- در یخچال بگذارید: هوا خنک است. اما خوراکی‌ها باید در یخچال نگهداری شوند تا خطر بروز مشکلات گوارشی کاهش یابد. این نکته به‌ویژه درباره خوراکی‌هایی مانند شیر، شیرهای طعم‌دار، ساندویچ‌های بسته‌بندی شده و... بسیار مهم است.

۵- نظافت شما: وقتی وارد بوفه مدرسه می‌شوید، از دو عدد ماسک، پیش‌بند یا لباس کار (شبهه مانتوی

از استفاده نیز به کارت‌الکل بزنند. **۵- فقط با قاشق خودت:** اگر قرار است با قاشق و چنگال خوراکی‌ای بخورد، به او قاشق و چنگال بدهید. تأکید کنید بعد از مصرف غذا، آنها را داخل کیسه گذاشته و به خانه بازگرداند و از شستن ظرف غذا، قاشق و چنگال و... در مدرسه خودداری کند.

۶- همان دوست‌داشته‌ها: بچه‌ها میل به مصرف خوراکی‌های خاصی مانند کیک، شیر کاکائو، بیسکویت، ساندویچ و... در ساعات تفریح دارند. به همین دلیل هم خوراکی‌های ارائه شده در بوفه مدرسه برای آنها دوست‌داشته‌ها است. در حال حاضر بهتر است همان خوراکی‌ها را خرید و در منزل ضدعفونی کرده و در کیسه‌های گذاشته و داخل کیف مدرسه او بگذارید. به این ترتیب خطر خرید از بوفه مدرسه به حداقل می‌رسد. بچه‌ها به درستی نمی‌توانند خوراکی‌های سالم را انتخاب کرده و بسته‌بندی خوراکی‌ها را ضدعفونی کنند.

۷- فقط بسته‌بندی: سعی کنید بیشتر خوراکی‌های بسته‌بندی شده را برای زنگ تفریح بچه‌ها خریداری کنید. امکان تماس دست بچه‌ها - اگر به درستی دست را نشسته یا ضدعفونی نکنند - با خوراکی کمتر خواهد شد. تأکید کنید نوشیدنی‌ها را با نی، آن‌هم با نی‌هایی که داخل سلفون بسته‌بندی شده‌اند، مصرف کنند.

مسئول جان بچه‌ها شما هستید

بخش دیگری از مسئولیت حفظ سلامت دانش‌آموزان با اولیاء مدرسه، مسئولان بهداشت مدارس و آنبهایی است

اگر فرض را بر این بگذاریم که از نیمه آبان ماه یا اوایل آذرماه یا حتی فصل زمستان، مدارس بازگشایی می‌شوند، چه خوراکی‌هایی و به چه نحوی باید به بچه‌ها ارائه شوند تا خطر ابتلا به کرونا در بچه‌ها - با وجود تزریق واکسن کرونا - به حداقل برسد. والدین و از سوی دیگر مسئولان مدارس در این خصوص مسئولان اصلی هستند. بچه‌ها، میل به شیطنت دارند؛ شکی در این موضوع نیست؛ اما باید آنها را از خطرات آگاه کرد. این مسأله به‌ویژه در دوره دبستان بسیار مهم است؛ بنابراین این نکته‌ها را به بچه‌ها توصیه کنید تا خطر ابتلا به کرونا در مدرسه کاهش یابد.

۱- شست‌وشو: پیش از مصرف هر نوع خوراکی، دست و صورت را بشویند. علاوه بر این باید روی بسته‌بندی خوراکی مورد نظر الکل اسپری کرده و سپس آن را باز کرده و خوراکی را مصرف کنند.

۲- دور باشند: برای مصرف خوراکی‌ها باید از هم‌کلاسی‌های خود فاصله بگیرند. به این دلیل که در آوردن ماسک، زمینه‌ساز ورود ویروس به دستگاه تنفسی است؛ بنابراین حتماً با فاصله ۱/۵ تا ۲ متر از دوستان خود بنشینند.

۳- تقسیم ممنوع: با اینکه دست‌ها را شسته‌اند، اما بهتر است خوراکی‌ها را به هم تعارف نکنند. به این دلیل که احتمال انتقال آلودگی از راه دست و نزدیک شدن به هم، حین تعارف خوراکی، باعث انتقال ویروس شود.

۴- کارت بدهید: مقدار مناسبی پول داخل کارت بانکی واریز کرده و آن را به بچه‌ها بدهید. آنها نباید به پول دست بزنند. برای خرید فقط باید از کارت استفاده کرده و بعد

چرا انجمن قلب آمریکا مصرف خرما را توصیه کرده است؟

خرما، قند فنجان چای پاییز

نکته

در علم تغذیه، مصرف مواد غذایی در فصل خود، موضوع مهمی است. به این دلیل که ارزش غذایی خوراکی‌ها وقتی در فصل خودشان تولید می‌شوند، بالاتر است. «انجمن قلب آمریکا» نیز همین نکته را تأیید کرده و مصرف چند خوراکی پاییزه را توصیه کرده است که ما در اینجا به بررسی خواص خرما می‌پردازیم و بررسی ویژگی‌های دیگر را به فرصتی دیگر موکول می‌کنیم.

همانقدر که در فصل تابستان مصرف خرما باعث بروز مشکلاتی مانند آکنه، حساسیت و بالا رفتن بیش از اندازه کالری و احساس کلافگی می‌شود، در فصل پاییز، مصرف آن عالی است. نخستین و مهمترین دلیل آن نیز تأمین هیدرات کربن (قند) و انرژی لازم برای بدن در فصل سرماست. هر عدد خرما ۲۰ کالری انرژی داشته و حاوی پنج گرم هیدرات کربن و ۲٫۸ میلی‌گرم کلسیم است. اگر دچار اضافه وزن نبوده، غلظت خون شما بالا نیست و دچار حساسیت خوراکی هم نیستید، می‌توانید روزانه تا پنج عدد خرما مصرف کنید. خرما به تنظیم سوخت‌وساز بدن نیز کمک می‌کند.

خرما نیز خطر ابتلا به بیماری‌های قلبی - عروقی را کاهش می‌دهد.

نکته: اگر غلظت خون شما بالاست در مصرف خرما احتیاط کنید. به این دلیل که میزان آهن این میوه زیاد است و باعث افزایش غلظت خون می‌شود.

چرب نمی‌شوید

خرما میزان کلسترول خون را تنظیم می‌کند. از طرفی بدن را در مقابل «استرس‌های اکسیداتیو» یعنی اثر مخرب باقی‌مانده حاصل از تجزیه مواد غذایی، مقاوم می‌کند؛ بنابراین خطر ابتلا به بسیاری از انواع سرطان‌ها کاهش می‌یابد. این ویژگی‌ها در افراد سالم و در افراد دارای کلسترول بالا وجود دارد.

با آرامش جریان دارد

فشار خون بالا، یکی دیگر از بیماری‌هایی است که مصرف خرما می‌تواند به تنظیم آن کمک کند. دلیل اصلی آن نیز میزان پتاسیم بالای خرماست. هر عدد

خرما حدوداً حاوی ۱۶۰ میلی‌گرم پتاسیم است. مقدار پتاسیم البته در انواع خرما متفاوت است؛ اما انواع آن حاوی مقدار مناسبی پتاسیم هستند. این عنصر باعث تقویت عضله‌های قلب و رگ‌ها و بهبود عملکرد آنها و در نتیجه کنترل فشار خون می‌شود.

خرما، منبع عناصر

این میوه خاص، حاوی سلنیوم، منیزیم، مس و منگنز است. این عناصر برای حفظ سلامت استخوان‌ها و جلوگیری از خطر ابتلا به پوکی استخوان مهم هستند. ویتامین (K) موجود در خرما باعث بهبود کیفیت و سرعت انعقاد خون می‌شود.

صورت را گلگون می‌کند

خرما سرشار از آهن است؛ بنابراین برای افراد دچار کم‌خونی، مصرف خرما بسیار مفید است. علاوه بر این آهن نوعی «کو-آزنیم» بوده که باعث بهبود عملکرد هورمون‌ها می‌شود.

سها دادمند

روزنامه‌نگار

نکته

تابان خسروشاهی

روزنامه‌نگار

مرور مجدد بر فرهنگ تماس تلفنی

من در خدمت شما نیستم!

پس از همه‌گیری کرونا، تلفن، به‌ویژه تماس تصویری جای خود را به معاشرت‌های حضوری و دیدارهای خانوادگی داد. تلفن - به هر شکل آن - تبدیل به راهی برای رفع دلنگنی شد و هنوز هم حضور این وسیله پررنگ است. چهاردهم آبان‌ماه، «روز فرهنگ عمومی» نامگذاری شده است. این مناسبت را بهانه کردیم تا به نکاتی درباره تماس تلفنی - تصویری، بپردازیم تا تماس ما، باعث آزار دیگران نشود و در یک کلمه «مزاحم» نباشیم. **۱- زمان مهم است:** من، همین حالا قصد دارم با کسی درد دل کنم. همین حالا وقتم آزاد است و تصمیم دارم آن را با مکالمه یا تماس تصویری پُر کنم. آیا مجاز هستم؟ قطعاً نه! به این دلیل که شما «زمان» و «فرصت» مکالمه دارید. بنابراین پیش از تماس تلفنی، به «ساعت» نگاه کنید. بهترین زمان برای تماس تلفنی - تصویری صبحگاهی بین ساعت ۱۰ تا ۱۲ صبح و عصرهای ۶ تا ۸ شب است؛ مگر اینکه شما با طرف مقابل بسیار صمیمی باشید و زمان برای شما به شکل دیگری تعریف شود.

۲- خلاصه باشید: پس از احوالپرسی کوتاهی، سراص مطلب بروید؛ به‌ویژه اگر با طرف مقابل صمیمی نیستید. اما به طور کلی مکالمه باید خلاصه، مختصر و مفید باشد؛ مگر اینکه طرف مقابل میل به مکالمه داشته باشد. این نکته حتی درباره عزیزان و دوستان صمیمی نیز صادق است.

۳- سؤال کنید: اگر قرار است برای بار نخست به کسی زنگ بزنید، حتماً پیش از آن با پیغام خودتان را معرفی کرده و درباره زمان مناسب مکالمه سؤال کنید.

۴- بگویید و بشنوید: مکالمه باید دوطرفه باشد؛ یعنی همانقدر که می‌گویید، باید بشنوید. اگر حوصله یا تحمل گفت‌وگو را ندارید، با ارسال پیغام، عذرخواهی کرده و گفت‌وگو را به زمان دیگری موکول کنید.

۵- توهین نکنید: هیچ تماس تلفنی، تصویری یا پیغام‌ر بدون پاسخ نگذارد. این رفتار بسیار توهین‌آمیز است. باور کنید رفتار درستی نیست! اگر به هر دلیل نمی‌خواهید صحبت کنید؛ با پیغام کوتاهی - حتی بدون توضیح دلیل آن - عذرخواهی کرده و اعلام کنید که زمان دیگری با شخص مورد نظر تماس خواهید گرفت.

۶- خاموش کنید: تلفن همراه به معنای «همواره در دسترس بودن» نیست؛ بنابراین می‌توانید در ساعات‌هایی از روز خود را خاموش کرده و یا به تماس‌ها پاسخ ندهید (با رعایت ادب که به آنها اشاره شد). بنابراین لازم است ساعت‌هایی از روز از تلفن فاصله بگیرید تا آرامش شما نیز مختل نشود.

شیردادن به نوزاد و سلامت مادر در پیری

پژوهش جدیدی که در «دانشگاه کالیفرنیا» انجام شده، نشان می‌دهد زنان بالای ۵۰ سال که به نوزادان خود شیر داده‌اند، در مقایسه با زنانی که هرگز این کار را انجام ندادند، عملکرد بهتری در آزمایش‌های شناختی دارند. این پژوهش ثابت می‌کند که شیر دادن به نوزاد ممکن است تأثیر مثبتی بر عملکرد شناختی زنان داشته باشد و مزایای بلندمدتی را برای مغز آنها به همراه آورد. «مولی فاکس»، پژوهشگر ارشد این پروژه گفت: «بسیاری از پژوهش‌ها نشان داده‌اند که شیر مادر، سلامتی فرزند او را بهبود می‌بخشد، اما پژوهش ما، اثرات بلندمدت شیر دادن به نوزاد را بر سلامتی مادران مورد بررسی قرار می‌دهد.» سلامتی شناختی، عامل مهمی برای سلامتی بزرگسالان در حال پیر شدن به شمار می‌آید. نقص شناختی پس از ۵۰ آرایمر باشد که شکل مهمی از زوال عقل است و به توانایی فرد مبتلا منجر می‌شود. بسیاری از پژوهش‌ها نشان می‌دهند که مراحل قاعدگی، بارداری، شیردهی و یائسگی می‌توانند با افزایش یا کاهش خطر ابتلا به بیماری‌های گوناگون مانند افسردگی یا سرطان سینه مرتبط باشند، اما پژوهش‌های کمی، به شیردهی و تأثیر آن بر توانایی شناختی زنان پرداخته‌اند. «هلن لاورتسکی» از پژوهشگران این پروژه گفت: «ما می‌دانیم که ارتباط مثبتی میان شیر دادن و کاهش بیماری‌هایی مانند دیابت نوع دو و بیماری قلبی وجود دارد و این بیماری‌ها افزایش خطر آرایمر در ارتباط هستند. از آنجا که مشخص شده که شیردهی به تنظیم استرس و کاهش خطر افسردگی پس از زایمان کمک می‌کند، ما این فرضیه را مطرح کردیم که شاید شیردهی با بهبود عملکرد شناختی مادران در بلندمدت نیز مرتبط باشد.» پژوهشگران طی دو آزمایش، ۱۱۵ زن را مورد بررسی قرار دادند که ۶۴ نفر از آنها از افسردگی رنج می‌بردند و ۵۱ نفر از آنها افسردگی نداشتند. همه شرکت‌کنندگان در آزمایش‌هایی شرکت کردند که یادگیری، عملکرد اجرایی و سرعت پردازش آنها را مورد بررسی قرار می‌داد. نکته مهم این است که هیچ‌کدام از شرکت‌کنندگان به زوال عقل یا مشکلاتی مانند اختلال دوقطبی، وابستگی به الکل یا مواد مخدر و اختلالات عصبی مبتلای نبودند. همچنین بین سن، نژاد، تحصیلات و سایر اقدامات شناختی میان شرکت‌کنندگان افسرده و غیر افسرده، تفاوت معناداری وجود نداشت. آزمایش‌های شناختی نشان داد مادرانسی که به فرزندانشان شیر داده‌اند، نتایج بهتری در آزمایش‌ها دارند. تحلیل‌های جداگانه داده‌های مربوط به گروه‌های افسرده و غیر افسرده نشان داد که نمرات مربوط به توانایی‌های شناختی زنان، به صورت قابل توجهی با شیردهی در ارتباط است.

پژمان سلطانی روزنامه‌نگار

بهداشتیاریان مدرسه در معرض چه آسیب‌های شغلی قرار دارند؟

بهداشت آنها مقدم بر سلامت شما نیست

راهنما

«ناخن‌ها روی میز»، «لبوان‌ها و دستمال‌ها روی میز»، «مقنعه‌ها تونو تو ببینم» و... این جمله‌ها به‌ویژه برای بچه‌های دهه ۵۰ و ۶۰ خیلی آشناست. آن زمان مأمور آبخوری، مأمور لبوان و... وجود داشت! اما لذت آب خوردن یا دست از آبخوری مدرسه چیز دیگری بود که هرازگاهی انجام می‌دادیم و غرولندی هم می‌شنیدیم! «مربیان بهداشت» در مدارس همیشه حضور داشتند اما حالا جرایم جدی تر است. «بهداشتیاریان» مدرسه، زیر نظر مربی بهداشت، وظیفه کنترل نظافت و بهداشت دانش‌آموزان و کلاس را به عهده داشته و نکات بهداشتی دقیق‌تر و بیشتری را به آنها می‌آموزند؛ اما خود نیز در معرض بعضی آسیب‌های جسمی - روانی قرار دارند. با وظایف مربیان بهداشت و بهداشتیاریان و خطرهای شغلی آنها آشنا می‌شویم. فراموش نکنیم که با پاس زحمات آنها، پانزدهم آبان ماه نیز روز بهداشتیاریان مدارس نامگذاری شده است.

با شروع دوباره مدارس، مسئولیت مربیان بهداشت مدارس چندین برابر خواهد شد. دلیل آن هم نیاز به مراقبت بیشتر از سلامت دانش‌آموزان در دوره کروناست. این مسئولیت در میان مربیان دوره ابتدایی که دانش‌آموزان از توانایی و دقت لازم برای مراقبت از خود و رعایت نظافت برخوردار نیستند؛ بیشتر است. بنابراین نخستین آسیبی که مربیان بهداشت را تهدید می‌کند، مسأله ابتلا به کروناست؛ به این دلیل که دانش‌آموزان می‌توانند ناقلان بدون علامت بوده و بیماری را به مربیان بهداشت منتقل کنند.

مراقبت کنید

حتماً در زمان گفت‌وگو با دانش‌آموزان حتی به صورت انفرادی، ماسک بزنید. در فضای باز یا اتاقی که از تهویه مناسب

دانش آموز از مدرسه و معرفی او به مراکز بهداشتی برای پیگیری درمان، زنجیره انتقال بیماری در مدرسه را متوقف کنید.

روانی که خسته می‌شود

شاید این بخش، یعنی رسیدگی به وضعیت روانی بچه‌ها و حل مشکلات آنها، به‌ویژه در دوره بلوغ، به‌عده مربیان بهداشت نباشد و بیشتر به مشاور مدرسه مربوط باشد؛ اما گاهی دانش‌آموزان با شخصی، راحت‌تر هستند یا اینکه در مدرسه، مشاور و مربی به شکل جداگانه وجود ندارند. بنابراین اگر مسئولیت بررسی وضعیت سلامتی روانی دانش‌آموزان نیز به عهده شماست، کارتان سخت‌تر است. آسیب‌های روانی ناشی از آگاهی از آسیب‌های روانی دانش‌آموزان می‌تواند روی شما اثر منفی داشته باشد.

برخوردار است، با دانش‌آموزان به‌ویژه اگر چند نفر هستند، صحبت کنید. اگر به هر دلیل مجبور به نزدیک شدن به دانش‌آموزان شدید - برای مثال امدادسانی در صورت آسیب جسمی - حتماً ماسک و دستکش استفاده کرده و یا اگر دستکش در دسترس نیست، کاملاً دست‌ها را شسته یا از اسپری الکل استفاده کنید.

برای هر نفر یک دستکش

ممکن است در دوره همه‌گیری بعضی بیماری‌ها - مانند کرونا در حال حاضر - و یا بیماری‌هایی مانند قارچ پوستی، شیش یا کتانه موها و... نیاز به بررسی تک‌تک دانش‌آموزان وجود داشته باشد. در این شرایط باید با رعایت نکات مراقب باشید تا بیماری به شما منتقل نشود.

مراقبت کنید

برای بررسی وضعیت دانش‌آموزان حتماً از دستکش، ماسک و روپوش پزشکی استفاده کنید. برای بررسی موها یا پوست هر دانش‌آموز - در صورت گزارش مواردی از بیماری در مدرسه - از دستکش یکبار مصرف برای هر دانش‌آموز استفاده کنید تا بیماری بین افراد سالم منتقل نشود. پس از اتمام کار، حتماً دست و صورت را بشویید و مانتو را تعویض کنید. در صورتی که نیاز به ضدعفونی کردن نیکت‌ها یا کلاس وجود داشت، حتماً از وسایل ایمنی در زمان ضدعفونی استفاده کنید. با مرخص کردن

مراقبت کنید

امکان شناسایی دانش‌آموزی که به سرماخوردگی مبتلا شده، دشوار نیست. اما بعضی از بیماری‌ها مانند سرخک و... پنهان است و ناگهان بروز می‌کنند. بنابراین برای بررسی نظافت دانش‌آموزان در کلاس، گفت‌وگوی جمعی یا تک‌نفره از ماسک استفاده کنید. این موضوع را حتی پس از پایان کرونا رعایت کنید. علاوه بر این حتماً هواکش داشته باشد. به محض مشاهده

بوفه را کنترل کنید

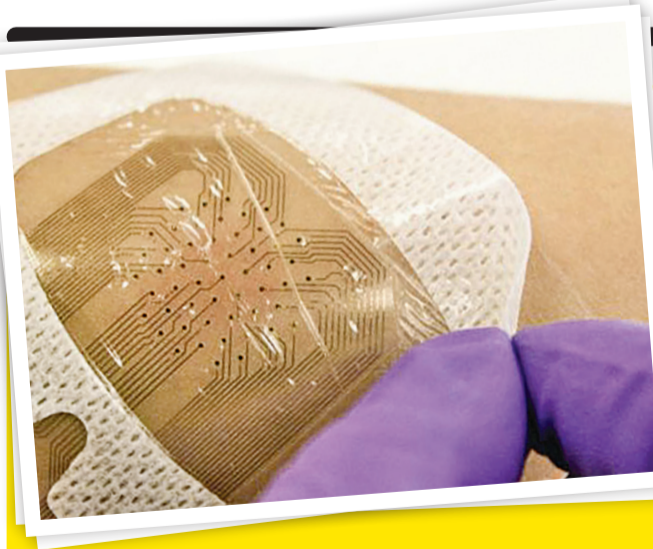
با بازگشایی مدارس در شرایط کنونی، ضرورت بررسی وضعیت سلامت بوفه مدرسه، چندین برابر است. بنابراین مراقبت موادی که در بوفه به فروش می‌رسد، باشید. برای این کار حتماً باید خوراکی‌های سالم و بسته‌بندی شده برای بوفه خریداری شود. این نکته شامل تمام خوراکی‌ها و نوشیدنی‌هاست.

با ابداع پژوهشگران ایتالیایی ممکن شد

بهبود زخم با کمک بانداژ هوشمند!

خبر

پژوهشگران دانشگاه بولونیا در ایتالیا، نوعی بانداژ هوشمند ابداع کرده‌اند که به یک حسگر مجهز است و می‌تواند سطح رطوبت زخم را با حساسیت بالا اندازه‌گیری کند و سپس، داده‌ها را به تلفن همراه هوشمند مجاور انتقال دهد. با وجود این بانداژ هوشمند، پزشکان دیگر مجبور نیستند پانسمان را بردارند. این فناوری می‌تواند به پزشکان در نظارت ساده‌تر و موفقیت‌آمیز زخم‌ها کمک کند. زخم‌های مزمن می‌توانند منبع قابل توجهی از رنج و ناتوانی برای افرادی باشند که آنها را تجربه می‌کنند. بهبود چنین زخم‌هایی دشوار است و عوامل بسیاری از جمله دما و سطح

ارزانقیمت مبتنی بر «سامانه بازشناسی با امواج رادیویی» را به کار گرفتیم که یکبار مصرف است و می‌تواند با بانداژ سازگار شود. این برچسب می‌تواند داده‌های مربوط به سطح رطوبت را به صورت بی‌سیم به تلفن همراه هوشمند منتقل کند و به کادر درمان امکان دهد تا

گلوکز می‌توانند بر روند بهبود آنها تأثیر بگذارند. یکی از مهمترین این عوامل، میزان رطوبت است. خشکی یا رطوبت بیش از اندازه می‌توانند روند درمان را مختل کنند. اگر پزشک بخواهد سطح رطوبت زخم را بررسی کند، باید پانسمان را بردارد. این کار می‌تواند به بافت شکننده در حال بهبودی آسیب رساند. این موضوع، الهام‌بخش ابداع بانداژ هوشمند دانشگاه بولونیا شده‌اند که می‌تواند راهی برای نظارت بر سطح رطوبت زخم به صورت غیرتهاجمی باشد. انتخاب مواد مورد استفاده در این بانداژ، یک چالش بود؛ زیرا بانداژها باید زیست‌سازگار، یکبار مصرف و کم‌هزینه باشند.

بفهمند که بانداژ چه زمانی باید تعویض شود. پژوهشگران برای آزمایش بانداژ هوشمند خود، آن را در معرض زخم مصنوعی قرار دادند و دریافتند که بانداژ، بسیار حساس است و می‌تواند یک ابزار ارزشمند در مدیریت زخم باشد.